

Vértessomló Község Polgármestere
2823 Vértessomló, Rákóczi Ferenc utca 63.
telefon: (34)-593-440; e-mail: polgarmester@vertessomlo.hu

Meghívó

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testületének ülését
2024. február 22-én (csütörtök) 18⁰⁰ órára
a Polgármesteri Hivatalba összehívom.

Napirendi pontok:

- 1./ 2024. évi költségvetés elfogadása
Előadó: Igó István polgármester
- 2./ Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv elfogadása
Előadó: Igó István polgármester
- 3./ Ingatlan hasznóbérleti ajánlat
Előadó: Igó István polgármester
- 4./ A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994.
(IV.07.) számú önkormányzati rendelet felülvizsgálata
Előadó: Igó István polgármester
- 5./ Somlóhegyi tó hasznosítása kapcsán szakértői vélemény beszerzése
Előadó: Igó István polgármester
- 6./ Polgármesteri jelentés a lejárt határidejű határozatokról, a két ülés közötti eseményekről
Előadó: Igó István polgármester
- 7./ Egyebek

Vértessomló, 2024. február 16.

Igó István sk.
polgármester

Vértessomló Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
JEGYZŐKÖNYV

Készült: Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2024. február 22-én a Polgármesteri Hivatalban 18⁰⁰ órai kezdettel megtartott soros ülésén.

Jelen vannak: Igó István polgármester
Krüpl Vilmos alpolgármester
Schäffer László képviselő
Golda Zoltánné képviselő
Wohl László képviselő
dr. Auer Zsolt Dénes jegyző

Igó István polgármester köszönti a megjelent képviselőket. A képviselőknél új napirendi pontra vonatkozó igénye nincs.

Igó István polgármester megállapítja, hogy a Képviselő-testület 5 fővel határozatképes.

Igó István polgármester javaslatot tesz a napirendi pontok elfogadására.

A napirendi pontokat a Képviselő-testület 5 jelenlévő tagja 5 igen szavazattal elfogadja.

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testületének
17/2024. (II.22.) határozata

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testülete
a napirendi pontokat az alábbiak szerint elfogadja:

- 1./ 2024. évi költségvetés elfogadása
Előadó: Igó István polgármester
- 2./ Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv elfogadása
Előadó: Igó István polgármester
- 3./ Ingatlan haszonbérleti ajánlat
Előadó: Igó István polgármester
- 4./ A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV.07.) számú önkormányzati rendelet felülvizsgálata
Előadó: Igó István polgármester
- 5./ Somlóhegyi tó hasznosítása kapcsán szakértői vélemény beszerzése
Előadó: Igó István polgármester
- 6./ Polgármesteri jelentés a lejárt határidejű határozatokról, a két ülés közötti eseményekről
Előadó: Igó István polgármester

7./ Egyebek

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester

1./ N a p i r e n d

2024. évi költségvetés elfogadása

Igó István polgármester ismerteti az előkészített tervezetet. Az első fordulóban felvetett módosítások rögzítésre kerültek. Változás mutatkozik még rezsiköltségek vonatkozásában ugyanis a vízdíj kétszeresére, míg a csatornadíja a háromszorosára emelkedett.

Igó István polgármester javasolja, hogy a Képviselő-testület fogadja el a 2024. évi költségvetést.

A képviselő-testület 5 jelenlévő tagja a javaslatot 5 igen szavazattal elfogadja és az alábbi rendeletet alkotja.

Vértessomló Község Önkormányzatának 3/2024. (II.22.) számú rendelete az önkormányzat 2024. évi költségvetéséről

Vértessomló Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya a képviselő-testületre, annak bizottságaira, a polgármesteri hivatalra és az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervekre (intézményekre) terjed ki.

2. A költségvetés bevételei és kiadásai

2. § (1) A képviselő-testület az önkormányzat 2024. évi költségvetését:

- a) 437 384 199 Ft költségvetési bevétellel
- b) 437 384 199 Ft költségvetési kiadással
- c) 0 Ft költségvetési egyenleggel

d) ebből 0 Ft működési (hiány, többlet)

e) 0 Ft felhalmozási (hiány, többlet) állapítja meg

(2) Az (1) bekezdésben megállapított költségvetési bevételek forrásonkénti, a költségvetési kiadások jogcímenkénti megoszlását önkormányzati szinten, továbbá a finanszírozási bevételeket és kiadásokat a rendelet 1. melléklete alapján határozza meg a képviselő-testület.

(3) A működési és felhalmozási bevételek és kiadások előirányzatai mérlegszerű bemutatását önkormányzati szinten a 2. melléklet részletezi.

(4) A működési hiány belső finanszírozásának érdekében a képviselő-testület az előző év(ek) költségvetési maradványának, vállalkozási maradványának igénybe vételét, továbbá a működési célú többletbevételek felhalmozási célú kiadásokra történő átcsoportosítását, értékpapír értékesítését, pályázati források keresését rendeli el.

3. A költségvetés részletezése

3. § (1) Az Önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletekből és kezességvállalásokból fennálló kötelezettségeit a 3. melléklet részletezi.

- (2) Az Önkormányzat saját bevételeinek részletezését az adósságot keletkeztető ügyletből származó tárgyévi fizetési kötelezettség megállapításához a 4. melléklet tartalmazza.
- (3) Az Önkormányzat 2024. évi adósságot keletkeztető fejlesztési céljait az 5. melléklet részletezi.
- (4) Az Önkormányzat költségvetésében szereplő beruházások kiadásainak beruházásonkénti részletezését a 6. melléklet szerint határozza meg.
- (5) Az önkormányzat költségvetésében szereplő felújítások kiadásait felújításonként a 7. melléklet szerint részletezi.
- (6) Az EU-s támogatással megvalósuló programokat és projekteket, valamint az önkormányzaton kívül megvalósuló projektekhez való hozzájárulást a 8. melléklet szerint hagyja jóvá.
- (7) A 2. § (1) bekezdésében megállapított bevételek és kiadások önkormányzati, közös hivatali, továbbá költségvetési szervenkénti megoszlását, és az éves (tervezett) létszám előirányzatot és a közfoglalkoztatottak létszámát költségvetési szervenként, feladatonként és azon belül kötelező feladatok, önként vállalt feladatok, államigazgatási feladatok szerinti bontásban a 9. melléklet szerint határozza meg.
- (8) Az Önkormányzat a kiadások között 23 871 000 Ft általános tartalékot állapít meg.
- (9) A Képviselő-testület a köztisztviselői illetményalap összegét 2024. január 1-től 46.380 Ft-ban állapítja meg.

4. A költségvetés végrehajtásának szabályai

4. § (1) Az önkormányzati szintű költségvetés végrehajtásáért a polgármester, a könyvvezetéssel kapcsolatos feladatok ellátásáért a jegyző a felelős.
- (2) Az Önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a képviselő-testület, a gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester felelős.
 - (3) A költségvetési hiány csökkentése érdekében évközben folyamatosan figyelemmel kell kísérni a kiadások csökkentésének és a bevételek növelésének lehetőségeit.
 - (4) A költségvetési szerveknél a jutalmazásra fordítható és kifizethető összeg nem haladhatja meg a rendszeres személyi juttatások előirányzatának 10 %-át. Ennek fedezetére a személyi juttatások évközi megtakarítása és a személyi juttatások előirányzatának növelésére fordítható forrás szolgálhat.
 - (5) Kiegészítő támogatás igényléséről a működőképességet veszélyeztető helyzet esetében a polgármester gondoskodik, külön képviselő-testületi döntés alapján.
 - (6) A finanszírozási bevételekkel és kiadásokkal kapcsolatos hatásköröket a Képviselő-testület gyakorolja.

5. Az előirányzatok módosítása

5. § (1) Az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak módosításáról, a kiadási előirányzatok közötti átcsoportosításról a (2) bekezdésben foglalt kivétellel a Képviselő-testület dönt.
- (2) A képviselő-testület a jóváhagyott kiadási előirányzatok közötti átcsoportosítás jogát minden esetben fenntartja magának.
 - (3) A költségvetési szerv a költségvetése kiemelt előirányzatai és a kiemelt előirányzaton belüli rovatok között átcsoportosítást hajthat végre.
 - (4) A képviselő-testület a költségvetési rendelet 5. § (2) és (3) bekezdés szerinti előirányzatmódosítás, előirányzat-átcsoportosítás átvezetéseként - az első negyedév kivételével - negyedévenként, a negyedévet követő hónap utolsó napjáig, de legkésőbb az éves költségvetési beszámoló elkészítésének határidejéig, december 31-ei hatállyal módosítja a költségvetési rendeletét. Ha év közben az Országgyűlés a hozzájárulások, támogatások előirányzatait zárolja, azokat csökkenti, törli, az intézkedés kihirdetését követően haladéktalanul a képviselő-testület elé kell terjeszteni a költségvetési rendelet módosítását.

(5) A költségvetési szerv alaptevékenysége körében szellemi tevékenység szerződéssel, számla ellenében történő igénybevételére szolgáló kiadási előirányzat csak a személyi juttatások terhére növelhető.

(6) Amennyiben az önkormányzat év közben a költségvetési rendelet készítésekor nem ismert többletbevételhez jut, vagy bevételei a tervezettől elmaradnak, arról a polgármester a képviselő-testületet tájékoztatja.

(7) A képviselő-testület által jóváhagyott kiemelt előirányzatokat valamennyi költségvetési szerv köteles betartani. Az előirányzat túllépés feyelemi felelősséget von maga után.

6. A gazdálkodás szabályai

6. § (1) A költségvetési szervek rendeletben meghatározott bevételi és kiadási előirányzatai felett az intézmények vezetői előirányzat-felhasználási jogkörrel rendelkeznek.

(2) A költségvetési szervek az alapfeladatai ellátását szolgáló személyi juttatásokkal és az azokhoz kapcsolódó járulékok és egyéb közterhek előirányzataival minden esetben, egyéb előirányzatokkal az elfogadott megállapodásban foglaltaknak megfelelően rendelkezik.

(3) Valamennyi költségvetési szerv vezetője köteles belső szabályzatban rögzíteni a működéshez, gazdálkodáshoz kapcsolódóan a gazdálkodás vitelét meghatározó szabályokat, a mindenkor érvényes központi szabályozás figyelembe vételével, illetve a szükséges módosításokat végrehajtani. A szabályozásbeli hiányosságért, a felelősség a mindenkori intézményvezetőt terheli.

(4) Az önkormányzat és közös hivatal, valamint a költségvetési szervek az évközi előirányzat-módosításokról a jegyző által elrendelt formában kötelesek naprakész nyilvántartást vezetni.

7. A költségvetés végrehajtásának ellenőrzése

7. § (1) Az önkormányzati költségvetési szervek ellenőrzése a belső kontrollrendszer keretében valósul meg, melynek létrehozásáért, működtetésért és továbbfejlesztéséért az önkormányzat esetében a jegyző, az intézmények esetében az intézményvezető felelős.

(2) Az Önkormányzat a belső ellenőrzés kialakításáról megbízási szerződés útján gondoskodik. A megfelelő működtetésről és a függetlenség biztosításáról a jegyző köteles gondoskodni.

8. Záró és vegyes rendelkezések

8. § Ez a rendelet 2024. február 23-án lép hatályba.

2./ N a p i r e n d

Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv elfogadása

Igó István polgármester tájékoztatja a Képviselő-testület tagjait, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Kft. elkészítette a település Integrált Települési Vízgazdálkodási Tervét. Nagyon precíz munka, mely átfogó képet ad a település vízgazdálkodási koncepciójáról.

Igó István polgármester javasolja az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv elfogadását.

A képviselő-testület 5 jelenlévő tagja a javaslatot 5 igen szavazattal elfogadja és az alábbi határozatot hozza.

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testületének
18/2024. (II.22.) határozata

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a határozat mellékletét képező Vértessomló Község Integrált Települési Vízgazdálkodási Tervét.

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testülete Vértessomló Község Integrált Települési Vízgazdálkodási Tervében szereplő megállapításokat, feladatokat magára nézve iránymutatónak elismerni.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester

3./ N a p i r e n d

Ingtalan haszonbérleti ajánlat

Igó István polgármester ismerteti az Éliás Pétertől érkezett ingatlan haszonbérleti ajánlatot.

Schäffer László képviselő elmondja, hogy a 10 éves időtartamot túl hosszúnak találja, ezért javasolja, hogy 5 éves időtartamra kössön szerződést az Önkormányzat 15,-Ft/m²/év egységáron.

Igó István polgármester egyetért a javaslattal és kezdeményezi annak elfogadását.

A képviselő-testület 5 jelenlévő tagja a javaslatot 5 igen szavazattal elfogadja és az alábbi határozatot hozza.

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testületének
19/2024. (II.22.) határozata

Vértessomló Község Önkormányzata az 1/1 hányadban tulajdonát képező Vértessomló 065/18 hrsz.-ú, 1057 m² térmértékű, 1,03 AK értékű, szőlő művelési ágú ingatlant 15,-Ft/m²/év egységáron haszonbérbe adja Éliás Péter (2823 Vértessomló, Szabadság tér 15.) földművesnek 5 évre, azzal, hogy a szerződéssel kapcsolatos valamennyi költség a haszonbérletet terheli.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a haszonbérleti szerződés megkötésére.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester

4./ N a p i r e n d

A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV.07.) számú önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Igó István polgármester tájékoztatja a Képviselő-testület tagjait, hogy az 5/1994. (IV.07.) számú önkormányzati rendelet felülvizsgálata szükségessé vált. Hatálytalan jogszabályi hivatkozások, helytelen helyrajzi számok és kiszáradt, kivágott fák találhatóak a rendeletben. Ezek korrigálása elengedhetetlen.

Schäffer László képviselő elmondja, hogy a Vértessomló 0129/1-2-3-4-5-6-7-8 helyrajzi számok azért kerültek bele annakidején a rendeletbe, mert magánszemélyek kárpótlási eljárás keretében akarták a területet megszerezni és lakóingatlanként kívánták értékesíteni. Javasolja, hogy ezek a

területek - annak ellenére, hogy jelenleg csak a vadászati társaság által használt terménytárolók található rajta – továbbra is maradjanak védelem alatt.

Igó István polgármester javasolja Schäffer László képviselő által elmondott kiegészítésekkel a rendelet módosítás elfogadását.

A képviselő-testület 5 jelenlévő tagja a javaslatot 5 igen szavazattal elfogadja és az alábbi rendeletet alkotja.

**Vértessomló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2024. (II. 22.)
önkormányzati rendelete
a település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről
szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet módosításáról**

Vértessomló Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában, 24. § (3) bekezdésében és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet bevezető része helyébe a következő rendelkezés lép:

„Vértessomló Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában, 24. § (3) bekezdésében és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:”

2. §

A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet 1–4. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„1. § (1) E rendelet célja:

1. A védetté nyilvánított területek fennmaradását biztosítsa a jelenlegi vagy annál jobb ökológiai állapotban.
2. Megóvja e területek értékes ökoszisztémáit annak növény és állatvilágát egyaránt.
3. A település lakosságának pihenési, szórakozási, kirándulási lehetőséget nyújtson a védett terület sérelme nélkül.
4. Az ifjúságnevelési és oktatási alapeladatok ellátáshoz biztosítson megfigyelő és bemutató helyeket.
5. A természetvédelem érdekeit a településfejlesztési célkitűzésnél figyelembe vegyék.

(2) E rendelet hatálya kiterjed Vértessomló község közigazgatási területén található helyi jelentőségű védett természeti területekre.

2. § A helyi jelentőségű védett természeti területek ingatlan-nyilvántartási adatait az 1. melléklet tartalmazza.

3. § A helyi jelentőségű védett természeti területek alá vont erdők erdőtervi adatait elsődleges rendeltetés szerinti megoszlásban a 2. melléklet tartalmazza.

4. § A helyi jelentőségű védett természeti területek védelem alá vonásának indoklását és növény, állatvilágának felsorolását, valamint a szakirodalmat a 3. melléklet tartalmazza.”

3. §

A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet 5. § 1–4. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Alapvető védelmi előírások)

- „1. A helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartását, kezelését, fejlesztését, tudományos kutatását a környező területekkel együtt azokkal összehangoltan kell végezni
2. A helyi jelentőségű védett természeti területeken nem szabad olyan létesítményt elhelyezni és üzemeltetni, mely a táj jellegét védett növény- és állatvilágának élettevékenységét, valamint a helyi jelentőségű védett természeti területek rendeltetésének belterületét zavarja, vagy veszélyezteti.
3. A helyi jelentőségű védett természeti területeken a gazdálkodási (erdő, mező, rét, legelő, vad és vízgazdálkodási) és egyéb tevékenységet a természetvédelem érdekeinek figyelembevételével azok sérelme nélkül kell végezni.
4. A helyi jelentőségű védett természeti területek részletes kezelési és fejlesztési szabályait a 4. mellékletben foglalt kezelési szabályzat rögzíti.”

4. §

A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § Helyi jelentőségű védett természeti területek megnevezése és helyrajzi számai:

- a) Búcsútér: 0111,
- b) Kálvária-domb: 0128/3,
- c) Tojásgurító: 0129/1, 0129/2, 0129/3, 0129/4, 0129/5, 0129/6, 0129/7, 0129/9, 0129/11,
- d) Szegfűdomb: 076/2, 078/2, 078/9, 078/17, 078/18, 078/20, 078/21, 078/22,
- e) Templom környéke: 0122/2, 0123/2, 0124, 0125, 0126, 0127, 0128/2.”

5. §

A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet 8–10. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„8. § 1) Védett fák:

- a) templom környéki kislevelű mezei szilfák:
 - aa) 20 m magas, 0,85 Ø, becsült kora 200-250 éves,
 - ab) 22 m magas, 1,1 Ø, becsült kora 200-250 éves,
- b) templom környéki kocsányos tölgy 18 m magas, 1,54 Ø, becsült kor 200-250 éves.

9. § A helyi jelentőségű védett természeti területek természetvédelmi kezeléséről az Önkormányzat a PRO Vértes Alapítványt bízta meg és a kezelésével kapcsolatos költségekről az Önkormányzat külön rendeletben gondoskodik.

10. § A természetvédelemre vonatkozó jogszabályok megsértői a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Tvt.) meghatározott természetvédelmi bírságot köteles fizetni.”

6. §

(1) A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet 11. § 1. és 2. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Egyéb rendelkezések)

„1. A helyi jelentőségű védett természeti területek határait határjelekkel meg kell jelölni, továbbá útmutató tájékoztató, figyelmeztető táblákat kell kihelyezni.

2. A helyi jelentőségű védett természeti területek rendeltetését érintő már korábban jóváhagyott területrendezési (erdő, mező, vad, vízgazdálkodási) és egyéb közép és hosszú távú terveket felül kell vizsgálni és szükség szerint el kell végezni a helyi jelentőségű védett természeti területek rendeltetésének megfelelő módosításokat.”

(2) A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet 11. § 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Egyéb rendelkezések)

„5. Az e rendeletben és mellékleteiben nem szabályozott kérdésekben a Tvt. vonatkozó részei a meghatározók.”

7. §

A település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet az 1. melléklet szerinti 1. melléklettel egészül ki.

8. §

Hatályát veszti a település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről szóló 5/1994. (IV. 7.) önkormányzati rendelet 7. §-a.

9. §

Ez a rendelet 2024. február 23-án lép hatályba.

5./ N a p i r e n d

Somlóhegyi tó hasznosítása kapcsán szakértői vélemény beszerzése

Igó István polgármester tájékoztatja a Képviselő-testület tagjait, hogy Boda László tervező úrtól megrendelt egy szakmai véleményt a Somlóhegyi tó és környezetének tervezett beépítése kapcsán.

Továbbá elmondja, hogy a Hész. módosítás kapcsán Majerik Imre várja a Képviselő-testület válaszát. Mint a Képviselő-testület tagjai is értesültek róla a legutóbbi verzió szerint a Vértessomló 606/5 hrsz.-ú ingatlanra, szeretne építkezni. A tó köré szeretne elhelyezni 15 db épületet, 60 és 90 m² nagyságúakat. Kéri, hogy a tó 2%-a legyen beépíthető. A többi területet pedig lakótelkeként értékesíteni.

Krüpl Vilmos alpolgármester elmondja, hogy ez megint egy új variáció, ami eltér az első ütemhez képest, amit Majerik úr a legutóbbi levelében említett.

Schäffer László képviselő elmondja, hogy novemberben már kifejtette a Képviselő-testület a véleményét a beruházás kapcsán. Ezt az álláspontot, 2023. november 28. napján kelt Döntéstervezet tartalmazza.

A Képviselő-testület tagjai egyöntetűen egyetértenek abban, hogy a lakosság véleményét nem hagyhatják figyelmen kívül.

Igó István polgármester javasolja, hogy a Képviselő-testület igazodjon a novemberi Döntéstervezetben megfogalmazottakhoz.

Igó István polgármester szavazást kezdeményez a javaslatról.

A képviselő-testület 5 jelenlévő tagja a javaslatot 5 igen szavazattal elfogadja és az alábbi határozatot hozza.

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testületének
20/2024. (II.22.) határozata

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a VS/966-26/2023. iktatószámú, 2023. november 28. napján kelt a Somlóhegyi tó környékét érintő Hész. módosításról szóló Döntéstervezetben foglaltakkal összhangban a Vértessomló 606/5 hrsz.-ú terület (kivett tó) maximum beépíthetősége 0,5% lehet. Továbbá a tó vízterületére az építés nem megengedett, valamint a tavat nem lehet körbeépíteni. Tehát Vértessomló Község helyi építési szabályzatáról szóló 6/2009. (V.11.) önkormányzati rendelete 18. § (4) bekezdése értelmében a tófelület körül 20 m széles védősáv tartandó meg, mely közhasználat előtt nem zárható el.

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Majerik Imre ügyvezető által 2024. január 23. napján keltezett válaszlevél mellékletében megjelölt Vértessomló 611/68 és 611/72 hrsz.-ú ingatlanok lakóövezeti besorolásával és tervezett megosztásával egyetért.

Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a Vértessomló 611/74 hrsz.-ú ingatlan olyan lakóövezeti besorolást kapjon, mely a Vértessomló 611/74 hrsz.-ú ingatlan kizárólag két telekre való felosztását teszi lehetővé.

A Vértessomló Homokdűlői lakóterület Szabályozási terven feltüntetett természetközeli állapotú terület valamint a megtartandó/telepítendő háromszintű zöldfelület szabályozási elemek a továbbiakban is hatályban maradnak.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester

6./ N a p i r e n d

Polgármesteri jelentés a lejárt határidejű határozatokról, a két ülés közötti eseményekről

Igó István polgármester elmondja, hogy a vagyonyilatkozatok rendben beérkeztek. A Magyar Falu Program keretén belül napelemes közvilágítás és egy kegyeleti hűtő kerülne beszerzésre, ezzel kapcsolatban pályázati hiánypótlásra került sor, melyet teljesített az Önkormányzat. Czunyiné dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselő asszonyt megkereste a pályázattal kapcsolatban. A csapadékvizes, TOP-os pályázat a közbeszerzési eljárás első fázisában van. A közterületen engedély nélkül épületet létesített személyek kiértesítése megtörtént. A posta udvarában lévő bérlakáshoz külön vízórát kell létesíteni. A megemelkedett víz és csatornadíjak végett nem lenne méltányos a

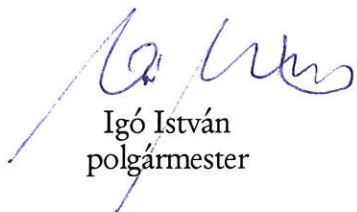
bérlővel ezt a különbözetet megfizettetni. A Tatabányai Többcélú Kistérségi Társulás társulási megállapodásának módosítása minden fél által aláírásra került.

7./ N a p i r e n d

Egyebek

Több kérdés, hozzászólás nem hangzik el. Igó István polgármester megköszöni a Képviselő-testület tagjainak, hogy részt vettek az ülésen, 21⁰⁰ perckor bezárja a Képviselő-testület ülését.

Kmf.

Igó István
polgármester

dr. Auer Zsolt Dénes
jegyző

Jelenléti ív

Vértessomló Község Önkormányzat

Képviselő-testületének

2024. február 22-én megtartott üléséről

Igó István polgármester

.....

Krüpl Etelka alpolgármester

.....

Krüpl Vilmos alpolgármester

.....

Richter Tamás képviselő

.....

Schäffer László képviselő

.....

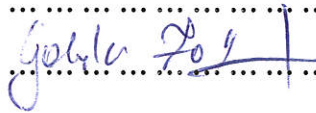
Wohl László képviselő

.....

Farkas Kornélia képviselő

.....

Golda Zoltánné képviselő

.....

Tanácskozási joggal

dr. Auer Zsolt Dénes jegyző

.....

Meghívott vendégek

.....

.....

.....

.....

**Vértessomló Község Önkormányzatának .../2024. (II.22.) számú rendelete
az önkormányzat 2024. évi költségvetéséről**

Vértessomló Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya a képviselő-testületre, annak bizottságaira, a polgármesteri hivatalra és az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervekre (intézményekre) terjed ki.

2. A költségvetés bevételei és kiadásai

2. § (1) A képviselő-testület az önkormányzat 2024. évi költségvetését:

a) 437 384 199 Ft költségvetési bevétellel

b) 437 384 199 Ft költségvetési kiadással

c) 0 Ft költségvetési egyenleggel

d) ebből 0 Ft működési (hiány,többlet)

e) 0 Ft felhalmozási (hiány, többlet) állapítja meg állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdésben megállapított költségvetési bevételek forrásonkénti, a költségvetési kiadások jogcímenkénti megoszlását önkormányzati szinten, továbbá a finanszírozási bevételeket és kiadásokat a rendelet 1. melléklete alapján határozza meg a képviselő-testület.

(3) A működési és felhalmozási bevételek és kiadások előirányzatai mérlegszerű bemutatását önkormányzati szinten a 2. melléklet részletezi.

(4) A működési hiány belső finanszírozásának érdekében a képviselő-testület az előző év(ek) költségvetési maradványának, vállalkozási maradványának igénybevétele, továbbá a működési célú többletbevételek felhalmozási célú kiadásokra történő átcsoportosítását, értékpapír értékesítését, pályázati források keresését rendeli el.

3. A költségvetés részletezése

3. § (1) Az Önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletekből és kezességvállalásokból fennálló kötelezettségeit a 3. melléklet részletezi.

(2) Az Önkormányzat saját bevételeinek részletezését az adósságot keletkeztető ügyletből származó tárgyévi fizetési kötelezettség megállapításához a 4. melléklet tartalmazza.

(3) Az Önkormányzat 2024. évi adósságot keletkeztető fejlesztési céljait az 5. melléklet részletezi.

(4) Az Önkormányzat költségvetésében szereplő beruházások kiadásainak beruházásonkénti részletezését a 6. melléklet szerint határozza meg.

(5) Az önkormányzat költségvetésében szereplő felújítások kiadásait felújításonként a 7. melléklet szerint részletezi.

(6) Az EU-s támogatással megvalósuló programokat és projekteket, valamint az önkormányzaton kívül megvalósuló projektekhez való hozzájárulást a 8. melléklet szerint hagyja jóvá.

(7) A 2. § (1) bekezdésében megállapított bevételek és kiadások önkormányzati, közös hivatali, továbbá költségvetési szervenkénti megoszlását, és az éves (tervezett) létszám előirányzatot és a közfoglalkoztatottak létszámát költségvetési szervenként, feladatonként és azon belül kötelező feladatok, önként vállalt feladatok, államigazgatási feladatok szerinti bontásban a 9. melléklet szerint határozza meg.

- (8) Az Önkormányzat a kiadások között 23 871 000 Ft általános tartalékot állapít meg.
- (9) A Képviselő-testület a köztisztviselői illetményalap összegét 2024. január 1-től 46.380 Ft-ban állapítja meg.

4. A költségvetés végrehajtásának szabályai

- 4. §** (1) Az önkormányzati szintű költségvetés végrehajtásáért a polgármester, a könyvvezetéssel kapcsolatos feladatok ellátásáért a jegyző a felelős.
- (2) Az Önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a képviselő-testület, a gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester felelős.
- (3) A költségvetési hiány csökkentése érdekében évközben folyamatosan figyelemmel kell kísérni a kiadások csökkentésének és a bevételek növelésének lehetőségeit.
- (4) A költségvetési szerveknél a jutalmazásra fordítható és kifizethető összeg nem haladhatja meg a rendszeres személyi juttatások előirányzatának 10 %-át. Ennek fedezetére a személyi juttatások évközi megtakarítása és a személyi juttatások előirányzatának növelésére fordítható forrás szolgálhat.
- (5) Kiegészítő támogatás igényléséről a működőképességet veszélyeztető helyzet esetében a polgármester gondoskodik, külön képviselő-testületi döntés alapján.
- (6) A finanszírozási bevételekkel és kiadásokkal kapcsolatos hatásköröket a Képviselő-testület gyakorolja.

5. Az előirányzatok módosítása

- 5. §** (1) Az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak módosításáról, a kiadási előirányzatok közötti átcsoportosításról a (2) bekezdésben foglalt kivétellel a Képviselő-testület dönt.
- (2) A képviselő-testület a jóváhagyott kiadási előirányzatok közötti átcsoportosítás jogát minden esetben fenntartja magának.
- (3) A költségvetési szerv a költségvetése kiemelt előirányzatai és a kiemelt előirányzaton belüli rovatok között átcsoportosítást hajthat végre.
- (4) A képviselő-testület a költségvetési rendelet 5. § (2) és (3) bekezdés szerinti előirányzatmódosítás, előirányzat-átcsoportosítás átvezetéseként - az első negyedév kivételével - negyedévenként, a negyedévet követő hónap utolsó napjáig, de legkésőbb az éves költségvetési beszámoló elkészítésének határidejéig, december 31-ei hatállyal módosítja a költségvetési rendeletét. Ha év közben az Országgyűlés a hozzájárulások, támogatások előirányzatait zárolja, azokat csökkenti, törli, az intézkedés kihirdetését követően haladéktalanul a képviselő-testület elé kell terjeszteni a költségvetési rendelet módosítását.
- (5) A költségvetési szerv alaptevékenysége körében szellemi tevékenység szerződéssel, számla ellenében történő igénybevételére szolgáló kiadási előirányzat csak a személyi juttatások terhére növelhető.
- (6) Amennyiben az önkormányzat év közben a költségvetési rendelet készítésekor nem ismert többletbevételhez jut, vagy bevételei a tervezettől elmaradnak, arról a polgármester a képviselő-testületet tájékoztatja.
- (7) A képviselő-testület által jóváhagyott kiemelt előirányzatokat valamennyi költségvetési szerv köteles betartani. Az előirányzat túllépés feygyelmi felelősséget von maga után.

6. A gazdálkodás szabályai

- 6. §** (1) A költségvetési szervek rendeletben meghatározott bevételi és kiadási előirányzatai felett az intézmények vezetői előirányzat-felhasználási jogkörrel rendelkeznek.

(2) A költségvetési szervek az alapfeladatai ellátását szolgáló személyi juttatásokkal és az azokhoz kapcsolódó járulékok és egyéb közterhek előirányzataival minden esetben, egyéb előirányzatokkal az elfogadott megállapodásban foglaltaknak megfelelően rendelkezik.

(3) Valamennyi költségvetési szerv vezetője köteles belső szabályzatban rögzíteni a működéshez, gazdálkodáshoz kapcsolódóan a gazdálkodás vitelét meghatározó szabályokat, a mindenkor érvényes központi szabályozás figyelembe vételével, illetve a szükséges módosításokat végrehajtani. A szabályozásbeli hiányosságért, a felelősség a mindenkori intézményvezetőt terheli.

(4) Az önkormányzat és közös hivatal, valamint a költségvetési szervek az évközi előirányzatmódosításokról a jegyző által elrendelt formában kötelesek naprakész nyilvántartást vezetni.

7. A költségvetés végrehajtásának ellenőrzése

7. § (1) Az önkormányzati költségvetési szervek ellenőrzése a belső kontrollrendszer keretében valósul meg, melynek létrehozásáért, működtetésért és továbbfejlesztéséért az önkormányzat esetében a jegyző, az intézmények esetében az intézményvezető felelős.

(2) Az Önkormányzat a belső ellenőrzés kialakításáról megbízási szerződés útján gondoskodik. A megfelelő működtetésről és a függetlenség biztosításáról a jegyző köteles gondoskodni.

8. Záró és vegyes rendelkezések

8. § Ez a rendelet 2024. február napján lép hatályba, de rendelkezéseit 2024. január 1. napjától kell alkalmazni.

.....
Igó István
polgármester

.....
dr. Auer Zsolt Dénes
jegyző

1.1. melléklet a/2024. (.....) önkormányzati rendelethez

Vértessomló Község Önkormányzata
2024. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK ÖSSZEVONT MÉRLEGE

BEVÉTELEK

1. sz. táblázat

Forintban

Sor- szám	Bevételi jogcím	2024. évi előirányzat
	A	B
1.	Önkormányzat működési támogatásai (1.1.+...+1.6.)	
1.1.	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	175 212 465
1.2.	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	76 610 378
1.3.	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti, étkeztetési feladatainak támogatása	65 317 162
1.4.	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	30 131 400
1.5.	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások	3 153 525
1.6.	Elszámolásból származó bevételek	
2.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (2.1.+...+2.5.)	18 271 000
2.1.	Elvonások és befizetések bevételei	
2.2.	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések	
2.3.	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése	
2.4.	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele	
2.5.	Egyéb működési célú támogatások bevételei	
2.6.	2.5.-ből EU-s támogatás	18 271 000
3.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (3.1.+...+3.5.)	2 620 920
3.1.	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások	
3.2.	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések	
3.3.	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése	
3.4.	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele	
3.5.	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei	
3.6.	3.5.-ből EU-s támogatás	2 620 920
4.	Közhatalmi bevételek (4.1.+...+4.7.)	33 830 000
4.1.	Építményadó	3 000 000
4.2.	Idegenforgalmi adó	100 000
4.3.	Iparüzési adó	25 000 000
4.4.	Magánszemélyek kommunális adója	4 500 000
4.5.	Gépjárműadó	
4.6.	Telekadó	
4.7.	Egyéb közhatalmi bevételek	450 000
5.	Működési bevételek (5.1.+...+ 5.11.)	28 654 000
5.1.	Készletértékesítés ellenértéke	730 000
5.2.	Szolgáltatások ellenértéke	1 970 000
5.3.	Közvetített szolgáltatások értéke	11 584 000
5.4.	Tulajdonosi bevételek	11 278 000
5.5.	Ellátási díjak	3 092 000
5.6.	Kiszámlázott általános forgalmi adó	
5.7.	Általános forgalmi adó visszatérítése	
5.8.	Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek	
5.9.	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei	
5.10.	Biztosító által fizetett kártérítés	
5.11.	Egyéb működési bevételek	
6.	Felhalmozási bevételek (6.1.+...+6.5.)	
6.1.	Immateriális javak értékesítése	
6.2.	Ingatlanok értékesítése	
6.3.	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése	
6.4.	Részeselek értékesítése	
6.5.	Részeselek megszűnéséhez kapcsolódó bevételek	
7.	Működési célú átvett pénzeszközök (7.1. + ... + 7.3.)	200 000
7.1.	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről	
7.2.	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről	200 000
7.3.	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz	
7.4.	7.3.-ból EU-s támogatás (közvetlen)	
8.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (8.1.+8.2.+8.3.)	3 000
8.1.	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről	
8.2.	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről	3 000
8.3.	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz	
8.4.	8.3.-ból EU-s támogatás (közvetlen)	
9.	KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+...+8)	258 791 385
10.	Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (10.1.+10.3.)	
10.1.	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele	
10.2.	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól	
10.3.	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele	
11.	Belföldi értékpapírok bevételei (11.1. +...+ 11.4.)	
11.1.	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	
11.2.	Forgatási célú belföldi értékpapírok kibocsátása	
11.3.	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	
11.4.	Befektetési célú belföldi értékpapírok kibocsátása	
12.	Maradvány igénybevétele (12.1. + 12.2.)	156 154 529
12.1.	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	156 154 529
12.2.	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele	
13.	Belföldi finanszírozás bevételei (13.1. + ... + 13.3.)	6 043 279
13.1.	Államháztartáson belüli megelőlegezések	6 043 279
13.2.	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése	

1.1. melléklet a/2024. (.....) önkormányzati rendelethez

Vértessomló Község Önkormányzata
2024. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK ÖSSZEVONT MÉRLEGE

13.3.	Betétek megszüntetése	
14.	Külföldi finanszírozás bevételei (14.1.+...14.4.)	16 395 006
14.1.	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	16 395 006
14.2.	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	
14.3.	Külföldi értékpapírok kibocsátása	
14.4.	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele	
15.	Váltóbevételek	
16.	Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei	
17.	FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (10. + ... +16.)	178 592 814
18.	KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (9+17)	437 384 199

1.1. melléklet a/2024. (.....) önkormányzati rendelethez

Vértessomló Község Önkormányzata
2024. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK ÖSSZEVONT MÉRLEGE

KIADÁSOK

2. sz. táblázat

Forintban

Sor-szám	Kiadási jogcímek	2024. évi előirányzat
	A	B
1.	Működési költségvetés kiadásai (1.1+...+1.5.+1.18.)	
1.1.	Személyi juttatások	322 506 000
1.2.	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	145 140 000
1.3.	Dologi kiadások	19 215 000
1.4.	Ellátottak pénzbeli juttatásai	114 260 000
1.5.	Egyéb működési célú kiadások	7 600 000
1.6.	- az 1.5.-ből: - Előző évi elszámolásból származó befizetések	12 420 000
1.7.	- Törvényi előíráson alapuló befizetések	
1.8.	- Elvonások és befizetések	
1.9.	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre	
1.10.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre	
1.11.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre	
1.12.	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre	5 015 000
1.13.	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre	
1.14.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre	
1.15.	- Árkiegészítések, ártámogatások	200 000
1.16.	- Kamattámogatások	
1.17.	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre	
1.18.	Tartalékok	7 205 000
1.19.	- az 1.18.-ből: - Általános tartalék	23 871 000
1.20.	- Céltartalék	23 871 000
2.	Felhalmozási költségvetés kiadásai (2.1.+2.3.+2.5.)	
2.1.	Beruházások	98 834 920
2.2.	2.1.-ből EU-s forrásból megvalósuló beruházás	98 334 920
2.3.	Felújítások	
2.4.	2.3.-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás	500 000
2.5.	Egyéb felhalmozási kiadások	
2.6.	2.5.-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre	
2.7.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre	
2.8.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre	
2.9.	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre	
2.10.	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre	
2.11.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre	
2.12.	- Lakástámogatás	
2.13.	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre	
3.	KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+2)	421 340 920
4.	Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (4.1. + ... + 4.3.)	
4.1.	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak	
4.2.	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak	
4.3.	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak	
5.	Belföldi értékpapírok kiadásai (5.1. + ... + 5.6.)	
5.1.	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása	10 000 000
5.2.	Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása	10 000 000
5.3.	Kincstárjegyek beváltása	
5.4.	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása	
5.5.	Belföldi kötvények beváltása	
5.6.	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása	
6.	Belföldi finanszírozás kiadásai (6.1. + ... + 6.4.)	
6.1.	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása	
6.2.	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	
6.3.	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése	6 043 279
6.4.	Pénzügyi lízing kiadásai	
7.	Külföldi finanszírozás kiadásai (7.1. + ... + 7.5.)	
7.1.	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása	
7.2.	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása	
7.3.	Külföldi értékpapírok beváltása	
7.4.	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. Szervezeteknek	
7.5.	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek	
8.	Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek	
9.	Váltókiadások	
10.	FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (4.+...+9.)	16 043 279
11.	KIADÁSOK ÖSSZESEN: (3.+10.)	437 384 199

KÖLTSÉGVETÉSI, FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK EGYENLEGE

3. sz. táblázat

Ezer forintban

1	Költségvetési hiány, többlet (költségvetési bevételek 9. sor - költségvetési kiadások 3. sor) (+/-)	-162 549 535
2	Finanszírozási bevételek, kiadások egyenlege (finanszírozási bevételek 17. sor - finanszírozási kiadások 10. sor) (+/-)	162 549 535

**I. Működési célú bevételek és kiadások mérlege
(Önkormányzati szinten)**

Sor- szám	Bevételek		Kiadások		2024. évi előirányzat
	Megnevezés	2024. évi előirányzat	Megnevezés	2024. évi előirányzat	
	A	B	C	D	
1.	Önkormányzatok működési támogatásai	175 212 465	Személyi juttatások	145 140 000	
2.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	18 271 000	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	19 215 000	
3.	2.-ből EU-s támogatás		Dologi kiadások	114 260 000	
4.	Közhatalmi bevételek	33 830 000	Ellátottak pénzbeli juttatásai	7 600 000	
5.	Működési bevételek	28 654 000	Egyéb működési célú kiadások	12 420 000	
6.	Működési célú átvett pénzeszközök	200 000	Tartalékok	23 871 000	
7.	6.-ból EU-s támogatás (közvetlen)				
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.	Költségvetési bevételek összesen (1.+2.+4.+5.+6.+8.+...+12.)	256 167 465	Költségvetési kiadások összesen (1.+...+12.)	322 506 000	
14.	Hiány belső finanszírozásának bevételei (15.+...+18.)	61 475 808	Értékpapír vásárlása, visszavásárlása		
15.	Költségvetési maradvány igénybevétele	55 432 529	Likviditási célú hitelek törlesztése		
16.	Vállalkozási maradvány igénybevétele		Rövid lejáratú hitelek törlesztése		
17.	Betét visszavonásból származó bevétel		Hosszú lejáratú hitelek törlesztése		
18.	Egyéb belső finanszírozási bevételek (meglőlegezés)	6 043 279	Kölsön törlesztése		
19.	Hiány külső finanszírozásának bevételei (20.+...+21.)		Forgatási célú belföldi, külföldi értékpapírok vásárlása		
20.	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele		Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése		
21.	Értékpapírok bevételei		Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek		
22.	Váltóbevételek		Váltókiadások		
23.	Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei		Államháztartáson belüli megelőlegezés visszafizetése	6 043 279	
24.	Működési célú finanszírozási bevételek összesen (14.+19.+22.+23.)	61 475 808	Működési célú finanszírozási kiadások összesen (14.+...+23.)	6 043 279	
25.	BEVÉTEL ÖSSZESEN (13.+24.)	317 643 273	KIADÁSOK ÖSSZESEN (13.+24.)	328 549 279	
26.	Költségvetési hiány:	66 338 535	Költségvetési többlet:	-	
27.	Tárgyévi hiány:	10 906 006	Tárgyévi többlet:	-	

Forintban !

**II. Felhalmozási célú bevételek és kiadások mérlege
(Önkormányzati szinten)**

2.2. melléklet a/2024. (.....) önkormányzati rendelethez

Sor- szám	Bevételek		Kiadások		2024. évi előirányzat
	Megnevezés	A	B	Megnevezés	
1.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről		2 620 920	Beruházások	98 334 920
2.	1.-ből EU-s támogatás			1.-ből EU-s forrásból megvalósuló beruházás	
3.	Felhalmozási bevételek			Felújítások	500 000
4.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök átvétele		3 000	3.-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás	
5.	4.-ből EU-s támogatás (közvetlen)			Egyéb felhalmozási kiadások	
6.	Egyéb felhalmozási célú bevételek				
7.					
8.					
9.					
10.					
11.				Tartalékok	
12.	Költségvetési bevételek összesen: (1.+3.+4.+6.+...+11.)		2 623 920	Költségvetési kiadások összesen: (1.+3.+5.+...+11.)	98 834 920
13.	<i>Hiany belső finanszírozás bevételei (14+...+18)</i>		117 117 006	Értékpapír vásárlása, visszavásárlása	10 000 000
14.	Költségvetési maradvány igénybevétele		100 722 000	Hitelek törlesztése	
15.	Vállalkozási maradvány igénybevétele			Rövid lejáratú hitelek törlesztése	
16.	Betét visszavonásából származó bevétel			Hosszú lejáratú hitelek törlesztése	
17.	Értékpapír értékesítése		16 395 006	Kölcsön törlesztése	
18.	Egyéb belső finanszírozási bevételek			Befektetési célú belföldi, külföldi értékpapírok vásárlása	
19.	<i>Hiany külső finanszírozásnak bevételei (20+...+24)</i>			Betét elhelyezése	
20.	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele			Pénzügyi lízing kiadásai	
21.	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele				
22.	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele				
23.	Értékpapírok kibocsátása				
24.	Egyéb külső finanszírozási bevételek				
25.	Felhalmozási célú finanszírozási bevételek összesen (13.+19.)		117 117 006	Felhalmozási célú finanszírozási kiadások összesen (13.+...+24.)	10 000 000
26.	BEVÉTELEK ÖSSZESEN (12+25)		119 740 926	KIADÁSOK ÖSSZESEN (12+25)	108 834 920
27.	Költségvetési hiány:		96 211 000	Költségvetési többlet:	-
28.	Tárgyévi hiány:		-	Tárgyévi többlet:	119 740 926

Forintban !

3. melléklet a/2024. (...) önkormányzati rendelethez

Vértessomló Község Önkormányzata adósságot keletkeztető ügyletekből és kezességvállalásokból
fennálló kötelezettségei

Forintban !

Sor- szám	MEGNEVEZÉS	Évek			Összesen (F=C+D+E)
		2025.	2026.	2027.	
	A	B	C	D	E
1.					-
2.					-
3.					-
4.					-
5.					-
6.	ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG	-	-	-	-

4. melléklet a/2024. (...) önkormányzati rendelethez

Vértessomló Község Önkormányzata saját bevételeinek részletezése az adósságot keletkeztető ügyletből származó tárgyévi fizetési kötelezettség megállapításához

Forintban !

Sor-szám	Bevételi jogcímek	2024. évi előirányzat
	A	B
1.	Helyi adóból és a települési adóból származó bevétel	33 050 000
2.	Az önkormányzati vagyon és az önkormányzatot megillető vagyoni értékű jog értékesítéséből és hasznosításából származó bevétel	
3.	Osztalék, koncessziós díj és hozambevétel	
4.	Tárgyi eszköz és az immateriális jószág, részvény, részesedés, vállalat értékesítéséből vagy privatizációból származó bevétel	
5.	Bírság-, pótlék- és díjbevétel	780 000
6.	Kezesség-, illetve garanciavállalással kapcsolatos megtérülés	
SAJÁT BEVÉTELEK ÖSSZESEN*		33 830 000

*Az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól szóló 353/2011. (XII.31.) Korm. Rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján.

Vértessomló Község Önkormányzata 2024. évi adósságot keletkeztető fejlesztési céljai

Forintban !

Sor- szám	Fejlesztési cél leírása	Fejlesztés várható kiadása
	A	B
1.		
2.		
3.		
4.	ADÓSSÁGOT KELETKEZTETŐ ÜGYLETEK VÁRHATÓ EGYÜTTES ÖSSZEGE	-

6. melléklet a/2024. (...). önkormányzati rendelethez

Beruházási (felhalmozási) kiadások előirányzata beruházásonként

Forintban !

Beruházás megnevezése	Teljes költség		Kivitelezés kezdési és befejezési éve	Felhasználás 2023. XII. 31-ig	2024. évi előirányzat		2024. utáni szükséglet
	A	B			C	D	
TOP_ Plusz csapadékvízes pályázat megvalósítása		94 372 000	2024			94 372 000	
MF program Temető pályázat - halothűtő, lámpatest		2 602 920	2024			2 602 920	
Terveztetés csapadékvízvezetésre, hiányzó Rákóczi F. utca		800 000	2024			800 000	
Önkormányzati tároló klíma beszerzés		400 000	2024			400 000	
Bejárati ajtó fölé pergola előtérő		160 000	2024			160 000	
ÖSSZESEN:		98 334 920				98 334 920	

7. melléklet a/2024. (...) önkormányzati rendelethez

Felújítási kiadások előirányzata felújításokként

					Forintban!	
Felújítás megnevezése	Teljes költség	Kivitelezés kezdési és befejezési éve	Felhasználás 2023. XII. 31-ig	2024. évi előirányzat	2024. utáni szükséglet	
A	B	C	D	E	F=(B-D-E)	
Tűzoltó szertár földmészigetelés	500 000	2024		500 000		
ÖSSZESEN:	500 000			500 000		

8. melléklet a/2024. (...) önkormányzati rendelethez
 Európai uniós támogatással megvalósuló projektek
 bevételei, kiadásai, hozzájárulások

EU-s projekt neve, azonosítója: TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1 Vértessomló csapadékvíz-elvezetésének
 forintban!

Források	2024.	2025.	2025. után	Összesen
Saját erő				
- saját erőből központi támogatás				
EU-s forrás	100 722 000			100 722 000
Társfinanszírozás				
Hitel				
Egyéb forrás				
Források összesen:	100 722 000			100 722 000

Kiadások, költségek	2024.	2025.	2025. után	Összesen
Személyi jellegű				
Beruházások, beszerzések	94 372 000			94 372 000
Szolgáltatások igénybe vétele	6 350 000			6 350 000
Adminisztratív költségek				
Összesen:	100 722 000			100 722 000

EU-s projekt neve, azonosítója:

forintban!

Források	2024.	2025.	2025. után	Összesen
Saját erő				
- saját erőből központi támogatás				
EU-s forrás				
Társfinanszírozás				
Hitel				
Egyéb forrás				
Források összesen:				

Kiadások, költségek	2024.	2025.	2025. után	Összesen
Személyi jellegű				
Beruházások, beszerzések				
Szolgáltatások igénybe vétele				
Adminisztratív költségek				
Összesen:				

Önkormányzaton kívüli EU-s projektekhez történő hozzájárulás 2024. évi előirányzat

Támogatott neve	Hozzájárulás (Ft)
Összesen:	

Megnevezés	Önkormányzat	01
Feladat megnevezése	Összes bevétel, kiadás	01

Forintban !

Száma	Kiemelt előirányzat, előirányzat megnevezése	Előirányzat
A		B
Bevételek		
1.	Önkormányzat működési támogatásai (1.1.+...+1.6.)	175 212 465
1.1.	Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	76 610 378
1.2.	Önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	65 317 162
1.3.	Önkormányzatok szociális és gyermekjóléti, étkeztetési feladatainak támogatása	30 131 400
1.4.	Önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	3 153 525
1.5.	Működési célú kvi támogatások és kiegészítő támogatások	
1.6.	Elszámolásból származó bevételek	
2.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (2.1.+...+2.5.)	18 271 000
2.1.	Elvonások és befizetések bevételei	
2.2.	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések	
2.3.	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése	
2.4.	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele	
2.5.	Egyéb működési célú támogatások bevételei	18 271 000
2.6.	2.5.-ből EU-s támogatás	
3.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (3.1.+...+3.5.)	2 620 920
3.1.	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások	
3.2.	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések	
3.3.	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése	
3.4.	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök igénybevétele	
3.5.	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei	2 620 920
3.6.	3.5.-ből EU-s támogatás	
4.	Közhatalmi bevételek (4.1.+...+4.7.)	33 830 000
4.1.	Építményadó	3 000 000
4.2.	Idegenforgalmi adó	100 000
4.3.	Iparüzési adó	25 000 000
4.4.	Magánszemélyek kommunális adója	4 500 000
4.5.	Gépjárműadó	
4.6.	Telekadó	450 000
4.7.	Egyéb közhatalmi bevételek	780 000
5.	Működési bevételek (5.1.+...+ 5.11.)	26 334 000
5.1.	Készletértékesítés ellenértéke	
5.2.	Szolgáltatások ellenértéke	730 000
5.3.	Közvetített szolgáltatások értéke	700 000
5.4.	Tulajdonosi bevételek	11 584 000
5.5.	Ellátási díjak	10 228 000
5.6.	Kiszámlázott általános forgalmi adó	3 092 000
5.7.	Általános forgalmi adó visszatérítése	
5.8.	Kamatbevételek és más nyereséggellegű bevételek	
5.9.	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei	
5.10.	Biztosító által fizetett kártérítés	
5.11.	Egyéb működési bevételek	
6.	Felhalmozási bevételek (6.1.+...+6.5.)	
6.1.	Immateriális javak értékesítése	
6.2.	Ingatlanok értékesítése	
6.3.	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése	
6.4.	Részesedések értékesítése	
6.5.	Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek	
7.	Működési célú átvett pénzeszközök (7.1. + ... + 7.3.)	200 000
7.1.	Működési célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről	
7.2.	Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről	200 000
7.3.	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz	
7.4.	7.3.-ból EU-s támogatás (közvetlen)	
8.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (8.1.+8.2.+8.3.)	3 000
8.1.	Felhalmozási célú garancia- és kezességvállalásból megtérülések ÁH-n kívülről	
8.2.	Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatér. ÁH-n kívülről	3 000
8.3.	Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszköz	
8.4.	8.3.-ból EU-s támogatás (közvetlen)	
9.	KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (1+...+8)	256 471 385
10.	Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről (10.1.+10.3.)	
10.1.	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele	
10.2.	Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól	
10.3.	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele	
11.	Belföldi értékpapírok bevételei (11.1. +...+ 11.4.)	
11.1.	Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	
11.2.	Forgatási célú belföldi értékpapírok kibocsátása	
11.3.	Befektetési célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	
11.4.	Befektetési célú belföldi értékpapírok kibocsátása	
12.	Maradvány igénybevétele (12.1. + 12.2.)	153 687 488
12.1.	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	153 687 488

Megnevezés	Önkormányzat	01
Feladat megnevezése	Összes bevétel, kiadás	01

Forintban !

Száma	Kiemelt előirányzat, előirányzat megnevezése	Előirányzat
A		B
12.2.	Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele	
13.	Belföldi finanszírozás bevételei (13.1. + ... + 13.3.)	6 043 279
13.1.	Államháztartáson belüli megelőlegezések	6 043 279
13.2.	Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése	
13.3.	Betétek megszüntetése	
14.	Külföldi finanszírozás bevételei (14.1.+...14.4.)	16 395 006
14.1.	Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	16 395 006
14.2.	Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	
14.3.	Külföldi értékpapírok kibocsátása	
14.4.	Külföldi hitelek, kölcsönök felvétele	
15.	Váltóbevételek	
16.	Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei	
17.	FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (10. + ... +16.)	176 125 773
18.	BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (9+17)	432 597 158

Megnevezés	Önkormányzat	01
Feladat megnevezése	Összes bevétel, kiadás	01

<i>Forintban !</i>		
Száma	Kiemelt előirányzat, előirányzat megnevezése	Előirányzat
	A	B

Kiadások		
1.	Működési költségvetés kiadásai (1.1+...+1.5+1.18.)	167 698 000
1.1.	Személyi juttatások	31 260 000
1.2.	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	4 304 000
1.3.	Dologi kiadások	88 243 000
1.4.	Ellátottak pénzbeli juttatásai	7 600 000
1.5.	Egyéb működési célú kiadások	12 420 000
1.6.	az 1.5-ből: - Előző évi elszámolásból származó befizetések	
1.7.	- Torvényi előíráson alapuló befizetések	
1.8.	- Elvonások és befizetések	
1.9.	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre	
1.10.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre	
1.11.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre	
1.12.	- Egyéb működési célú támogatások ÁH-n belülre	5 015 000
1.13.	- Garancia és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre	
1.14.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre	200 000
1.15.	- Árkiegészítések, ártámogatások	
1.16.	- Kamattámogatások	
1.17.	- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre	7 205 000
1.18.	Tartalékok	23 871 000
1.19.	az 1.18-ból: - Általános tartalék	23 871 000
1.20.	- Céltartalék	
2.	Felhalmozási költségvetés kiadásai (2.1.+2.3.+2.5.)	98 834 920
2.1.	Beruházások	98 334 920
2.2.	2.1.-ből EU-s forrásból megvalósuló beruházás	
2.3.	Felújítások	500 000
2.4.	2.3.-ből EU-s forrásból megvalósuló felújítás	
2.5.	Egyéb felhalmozási kiadások	
2.6.	2.5.-ből - Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n belülre	
2.7.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n belülre	
2.8.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök törlesztése ÁH-n belülre	
2.9.	- Egyéb felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülre	
2.10.	- Garancia- és kezességvállalásból kifizetés ÁH-n kívülre	
2.11.	- Visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása ÁH-n kívülre	
2.12.	- Lakástámogatás	
2.13.	- Egyéb felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívülre	
3.	KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN (1+2)	266 532 920
4.	Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre (4.1. + ... + 4.3.)	
4.1.	Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése	
4.2.	Likviditási célú hitelek, kölcsönök törlesztése pénzügyi vállalkozásnak	
4.3.	Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök törlesztése	
5.	Belföldi értékpapírok kiadásai (5.1. + ... + 5.6.)	10 000 000
5.1.	Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása	10 000 000
5.3.	Kincstárjegyek beváltása	
5.4.	Éven belüli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása	
5.5.	Belföldi kötvények beváltása	
5.6.	Éven túli lejáratú belföldi értékpapírok beváltása	
6.	Belföldi finanszírozás kiadásai (6.1. + ... + 6.5.)	156 064 238
6.1.	Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása	
6.2.	Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	6 043 279
6.3.	Központi, irányító szervei támogatás	150 020 959
6.4.	Pénzeszközök lekötött betétként elhelyezése	
6.5.	Pénzügyi lízing kiadásai	
7.	Külföldi finanszírozás kiadásai (7.1. + ... + 7.5.)	
7.1.	Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása	
7.2.	Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása	
7.3.	Külföldi értékpapírok beváltása	
7.4.	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi kormányoknak nemz. szervezeteknek	
7.5.	Hitelek, kölcsönök törlesztése külföldi pénzintézeteknek	
8.	Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek	
9.	Irányító szervei támogatás	
10.	FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN: (4.+...+9.)	166 064 238
11.	KIADÁSOK ÖSSZESEN: (3.+10.)	432 597 158

Éves tervezett létszám előirányzat (fő)	4
Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)	1

Költségvetési szerv	Közös Önkormányzati Hivatal	02
Feladat megnevezése	Összes bevétel, kiadás	

Forintban !

Száma	Kiemelt előirányzat, előirányzat megnevezése	Előirányzat
A		B
Bevételek		
1.	Működési bevételek (1.1.+...+1.11.)	
1.1.	Készletértékesítés ellenértéke	
1.2.	Szolgáltatások ellenértéke	
1.3.	Közvetített szolgáltatások értéke	
1.4.	Tulajdonosi bevételek	
1.5.	Ellátási díjak	
1.6.	Kiszámlázott általános forgalmi adó	
1.7.	Általános forgalmi adó visszatérülése	
1.8.	Kamatbevételek	
1.9.	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei	
1.10.	Biztosító által fizetett kártérítés	
1.11.	Egyéb működési bevételek	
2.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (2.1.+...+2.3.)	
2.1.	Elvonások és befizetések bevételei	
2.2.	Visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése ÁH-n belülről	
2.3.	Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről	
2.4.	2.3-ból EU támogatás	
3.	Közhatalmi bevételek	
4.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (4.1.+...+4.3.)	
4.1.	Felhalmozási célú önkormányzati támogatások	
4.2.	Visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése ÁH-n belülről	
4.3.	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről	
4.4.	4.3.-ból EU-s támogatás	
5.	Felhalmozási bevételek (5.1.+...+5.3.)	
5.1.	Immateriális javak értékesítése	
5.2.	Ingatlanok értékesítése	
5.3.	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése	
6.	Működési célú átvett pénzeszközök	
7.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	
8.	Költségvetési bevételek összesen (1.+...+7.)	
9.	Finanszírozási bevételek (9.1.+...+9.3.)	60 836 000
9.1.	Költségvetési maradvány igénybevétele	1 668 485
9.2.	Vállalkozási maradvány igénybevétele	
9.3.	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)	59 167 515
10.	BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (8.+9.)	60 836 000

Kiadások		
1.	Működési költségvetés kiadásai (1.1.+...+1.5.)	60 836 000
1.1.	Személyi juttatások	45 265 000
1.2.	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	5 818 000
1.3.	Dologi kiadások	9 753 000
1.4.	Ellátottak pénzbeli juttatásai	
1.5.	Egyéb működési célú kiadások	
2.	Felhalmozási költségvetés kiadásai (2.1.+...+2.3.)	
2.1.	Beruházások	
2.2.	Felújítások	
2.3.	Egyéb fejlesztési célú kiadások	
2.4.	2.3.-ból EU-s támogatásból megvalósuló programok, projektek kiadása	
3.	Finanszírozási kiadások	
4.	KIADÁSOK ÖSSZESEN: (1.+2.+3.)	60 836 000

Éves tervezett létszám előirányzat (fő)	7
Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)	

Költségvetési szerv	Német Nemzetiségi Óvoda	03
Feladat megnevezése	Összes bevétel, kiadás	

		<i>Forintban !</i>
Száma	Kiemelt előirányzat, előirányzat megnevezése	Előirányzat
A		B
Bevételek		
1.	Működési bevételek (1.1.+...+1.11.)	
1.1.	Készletértékesítés ellenértéke	2 320 000
1.2.	Szolgáltatások ellenértéke	
1.3.	Közvetített szolgáltatások értéke	
1.4.	Tulajdonosi bevételek	1 270 000
1.5.	Ellátási díjak	
1.6.	Kiszámlázott általános forgalmi adó	1 050 000
1.7.	Általános forgalmi adó visszatérülése	
1.8.	Kamatbevételek	
1.9.	Egyéb pénzügyi műveletek bevételei	
1.10.	Biztosító által fizetett kártérítés	
1.11.	Egyéb működési bevételek	
2.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (2.1.+...+2.3.)	
2.1.	Elvonások és befizetések bevételei	
2.2.	Visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése ÁH-n belülről	
2.3.	Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről	
2.4.	2.3.-ból EU támogatás	
3.	Közhatalmi bevételek	
4.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (4.1.+4.2.)	
4.1.	Visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülése ÁH-n belülről	
4.2.	Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről	
4.3.	4.2.-ből EU-s támogatás	
5.	Felhalmozási bevételek (5.1.+...+5.3.)	
5.1.	Immateriális javak értékesítése	
5.2.	Ingatlanok értékesítése	
5.3.	Egyéb tárgyi eszközök értékesítése	
6.	Működési célú átvett pénzeszközök	
7.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	
8.	KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN (1.+...+7.)	2 320 000
9.	Finanszírozási bevételek (9.1.+...+9.3.)	91 652 000
9.1.	Költségvetési maradvány igénybevétele	798 556
9.2.	Vállalkozási maradvány igénybevétele	
9.3.	Irányító szervi (önkormányzati) támogatás (intézményfinanszírozás)	90 853 444
10.	BEVÉTELEK ÖSSZESEN: (8.+9.)	93 972 000

		<i>Forintban !</i>
Száma	Kiemelt előirányzat, előirányzat megnevezése	Előirányzat
A		B
Kiadások		
1.	Működési költségvetés kiadásai (1.1.+...+1.5.)	
1.1.	Személyi juttatások	93 972 000
1.2.	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	68 615 000
1.3.	Dologi kiadások	9 093 000
1.4.	Ellátottak pénzbeli juttatásai	16 264 000
1.5.	Egyéb működési célú kiadások	
2.	Felhalmozási költségvetés kiadásai (2.1.+...+2.3.)	
2.1.	Beruházások	
2.2.	Felújítások	
2.3.	Egyéb fejlesztési célú kiadások	
2.4.	2.3.-ból EU-s támogatásból megvalósuló programok, projektek kiadása	
3.	Finanszírozási kiadások	
4.	KIADÁSOK ÖSSZESEN: (1.+2.+3.)	93 972 000

Éves tervezett létszám előirányzat (fő)	10
Közfoglalkoztatottak létszáma (fő)	

VÉRTESSOMLÓ
KÖZSÉG INTEGRÁLT
TELEPÜLÉSI
VÍZGAZDÁLKODÁSI TERVE

Készítette: KEM Területfejlesztési Kft.

2024. JANUÁR

Tartalomjegyzék

Tartalom

Bevezető	4
Előszó	4
1. Meglévő állapot ismertetése	5
1.1. A település általános bemutatása, vízgazdálkodási környezete	5
1.1.1 A település általános bemutatása, intézményi és társadalomföldrajzi ismertetése	5
1.1.2 A település elhelyezkedése a vízgyűjtőn, vízrajzi leírása	9
1.1.3 A település meteorológia, hidrometeorológia adottságai	14
1.2 A településhez tartozó monitoring rendszerek elemek, ezekhez tartozó adatbázisok	15
1.2.2. Felszíni vizek – mérőállomások	16
1.2.3 Felszín alatti vizek – mérőállomások	17
1.2.4 Aszály monitoring hálózat	21
1.3 A település vízgazdálkodási elemei	22
1.3.1. Ivóvízellátás, vízbázis védelem	22
1.3.2 Szennyvízelvezetés és tisztítás	26
1.3.3. Települési csapadékvíz-gazdálkodás, helyi vízkárelhárítás	31
1.3.4. Termál és fürdővíz gazdálkodás, melegvíz és geotermikus-energia hasznosítás, rekreációs vízfelületek	34
1.3.5. Árvízvédelem	34
1.3.6. Dombvidéki, síkvidéki vízrendezés	34
1.3.7. Területi vízviisszatartás, térségi vízelosztás, tógazdálkodás	34
1.3.8. Mezőgazdasági vízgazdálkodás, belvízgazdálkodás, aszálykárelhárítás	35
1.3.9. Vízminőség, vizes élőhelyek védelme	35
1.3.10. A folyók menti települések és a folyók vízgazdálkodási és rekreációs kapcsolata	36
1.4 Intézmények, partnerség	36
1.4.1 Vízügyi hatóság	36
1.4.2 Illetékes vízügyi szakigazgatási szerv	37
1.4.3. Víziközmű szolgáltató	38
1.4.4. Önkormányzat vízgazdálkodással összefüggő feladatai és hatáskörei	40
1.4.5 Egyéb vízgazdálkodással érintett szervezetek	41
1.4.6 Civil szervezetek	42
2. Szabályozási környezet, követelmények és kötelezettségek	43
2.1. Terület-rendezési és fejlesztési tervek	43
2.1.2 Országos területrendezési terv	44
2.1.2 Vármegyei fejlesztési tervek	47
2.1.3 Települési tervek	50
2.1.4 Egyéb a település vízgazdálkodását érintő szakpolitikai kötelezettségek	50
2.1.4.1 Települési környezetvédelmi program	50
2.1.4.2 Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP)	50
2.1.4.3 Közlekedésfejlesztési - Mobilitási terv	52
2.1.4.4 Tájképvédelmi terv (tájrendezési terv)	52
2.2 A település érintettsége a vízgazdálkodási tervekben	52
2.2.1 Vízgyűjtő gazdálkodási tervi követelmények (KJT, VGT)	52
2.2.2 Nagyvízi mederkezelési terv (NMT)	57
2.2.3 Árvízi kockázatkezelési terv (ÁKK)	57
2.2.4 Települési vízkárelhárítási terv	57
2.2.5 Az önkormányzat vízkárelhárítási szervezete	61

2.2.6	Polgármesterek felkészítése	62
2.3	Klímaváltozás és klímaalkalmazkodás	62
2.3.1	A klímaváltozás várható területi hatásai	63
2.3.2	A terület klímaalkalmazkodással összefüggő vízgazdálkodási kötelezettségei	63
3.	A településfejlesztéshez kapcsolódó vízgazdálkodási célok, stratégia, feladatok meghatározása	63
3.1	A település vízgazdálkodási állapotának értékelése.....	63
3.2	A település vízgazdálkodásának jövője	65
3.2.1.	A település vízgazdálkodási céljainak meghatározása.....	65
3.2.2.	Fejlesztési, fejlesztendő területek, ehhez kapcsolódó feladatok beazonosítása.....	65
3.2.3.	A település előkészítés alatt lévő fejlesztési programjai	65
3.2.4.	Programok feladatok sorrendisége, egymásra hatása	67
3.3	A település integrált vízgazdálkodásával összefüggő feladatok	67
3.3.1	A közös vízgyűjtő területen elhelyezkedő települések koordinációja	67
3.3.2	Az ITVT megvalósításának nyomon követése, módosítása, felülvizsgálat	68

ITVT térképi mellékletei

1. tervlap – Áttekintő helyszínrajz
2. tervlap – Település közigazgatási területét bemutató helyszínrajz
3. tervlap – A település víziközmű rendszer bemutató helyszínrajz
4. tervlap – A település felszíni és felszínalatti vizeit bemutató helyszínrajz

Bevezető

Előszó

A vízgazdálkodás a természet vízháztartásának a társadalom szükségleteivel való optimális összehangolására irányuló műszaki, gazdasági és igazgatási tevékenység. A fenti tevékenységek során a természet és a környezet megóvását állandóan szem előtt kell tartani, figyelemmel az ide vonatkozó hazai és nemzetközi előírásokra.

(Online Vízügyi Szótár szerinti definíció)

„Az integrált vízgazdálkodás lényegét tekintve koordináció, Arra irányul, hogy minden olyan tervet, tevékenységet térben és időben összehangoljanak, amelyek kapcsolatba kerülnek a természet vízháztartásával” (Orlóczy 2007)

A vízgazdálkodás egyik legkomolyabb feladata és egyben kihívása a települési vízgazdálkodás hatékonyságának fejlesztése annak érdekében, hogy a települések felkészülhessenek a környezeti és társadalmi változásokra. A települési vízgazdálkodás egy olyan komplex több tényezős rendszer (a környezetvédelem, az ipar és mezőgazdaság, a lakhatás, valamint a meglévő és új infrastruktúra fejlesztés összehangolása), melynek sikeressége a településen, társadalmi konszenzuson alapul és közösségileg kialakított megoldásokon múlik. Fontos továbbá, hogy egységes szemléletű, koherens tevékenységcsoportként, a műszaki, intézményi, szabályozási és finanszírozási, valamint a környezeti és a fenntarthatósági szempontok együttesen legyenek figyelembe véve.

A település fejlődése, fejlesztése a településrendezési eszközökön keresztül formálódik, é ezen keresztül hatással van a vízgazdálkodásra (pl.: az elvezetendő csapadékvíz mennyiségére), viszont az is igaz, hogy a település vízgazdálkodása hatással van a településre annak fejleszthetőségére, fejlődésére. Ezen kölcsönhatás, ami szükségessé teszi egy település számára, hogy foglalkozzon a települését érintő vízgazdálkodási kérdésekkel. Ezen kölcsönhatás teszi szükségessé az integrált szemléletet és az érdekelték aktív bevonását a döntéshozatalba.

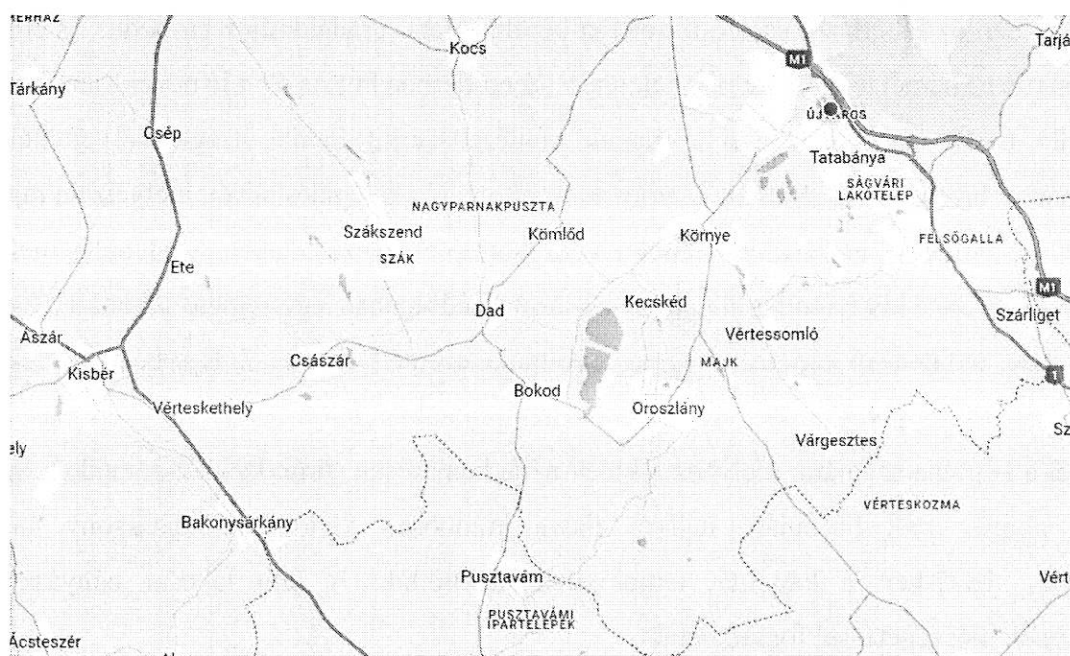
1. Meglévő állapot ismertetése

1.1. A település általános bemutatása, vízgazdálkodási környezete

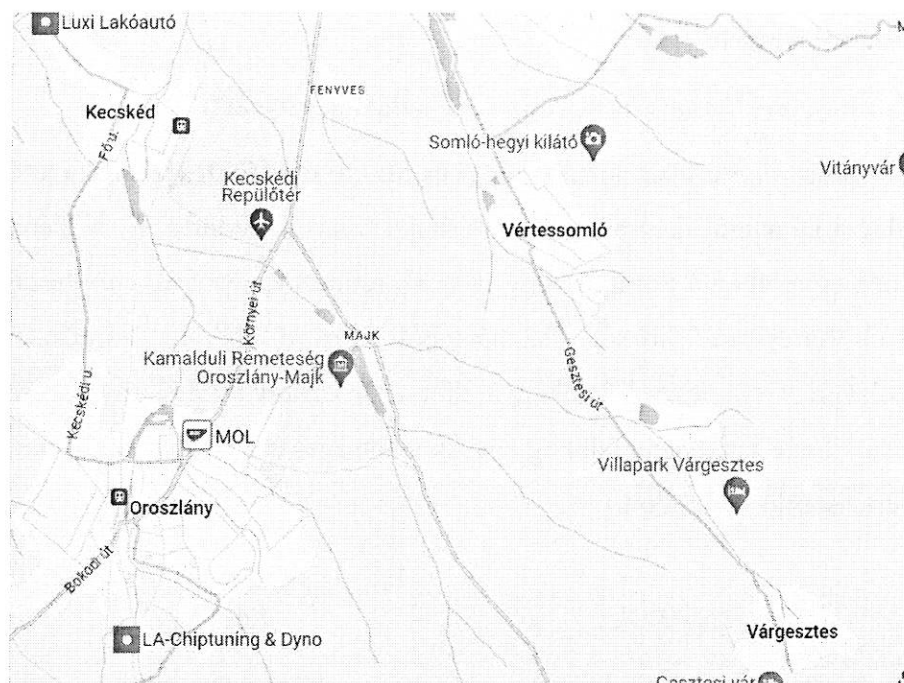
1.1.1 A település általános bemutatása, intézményi és társadalomföldrajzi ismertetése

A település területileg a Dunántúli-középhegység földrajzi nagytájhoz tartozik. A Vértes hegység északnyugati lejtőinek előterében a Somlyó-hegy lábánál, rendezett utcáival, szép házaival, festői környezetben terül el Vértessomló község. Tatabányától 9 km-re DNY-ra, Várgesztestől 6 km, Környétől 5 km távolságra. Gépkocsival Tatabánya, illetve Oroszlány felől Környén keresztül lehet eljutni Vértessomlóra. Illetve Tatabánya felől egy másik lehetséges út a faluba Tatabánya - Síkvölgy - Környebánya - Vértessomló útvonalon.

Jogállás:	Község
Régió:	Közép-Dunántúl
Megye:	Komárom-Esztergom
Járás neve:	Tatabányai
Járás székhelye:	Tatabánya
Közigazgatási terület (ha)	2230 ha
belterület nagysága (ha)	132 ha
külterület nagysága (ha)	2098 ha

1.1.1 .1.ábra település megyén belüli elhelyezkedése (www.google.hu/maps)

1.1.1 2 ábra környező települések elhelyezkedése (www.google.hu/maps)

Történelem

A település már a római korban is lakott hely volt. Környékén gyakran találtak római kori leleteket. Találtak itt a múlt sz. elején ún. FŰTŐPINCÉKET, melyeket a rómaiak a házaik fűtésére alkalmaztak. Első okleveles említése 1326-ból való Semyenfelde (Semjénföldre) alakban. Csak nemzetségbeli István fiait 1326-ban átadták Károly Róbert királynak csereképpen. 1426-ban Zsigmond király idején SOMOLYA, a törökidő után Pusztasomlyó, majd Bakonsomló néven van említve. Jövedelme a tatai vár fenntartását szolgálta. 1453 táján ez a vértessi település is elpusztult, s hosszú ideig lakatlan is maradt. 1643-ban a Zichyek, 1697-ben a Krafftok tulajdonát képezte. 1727-ben az Esterházy család birtokába került, a tatai uradalomhoz tartozott. Esterházy József telepítette be német telepesekkel. A telepítési szerződésben Pusztasomló néven van említve. Ezt a Somló nevet német telepesek a maguk kiejtése szerint Semle hangzással ejtették, a helytartótanács e hibás kiejtés nyomán Zsemlyére torzította el a település nevét, mely aztán rajta is maradt 1890-ig, mikor miniszteri rendelettel a Vértessomló elnevezést kapta. A település melletti erdő szélén 1736 előtt kis kápolna állt, melynek szomszédságában egy remete lakott. 1736-ban Esterházy József a düledező kápolnát megnagyobbíttatta, szentéllyel látta el. Egy bécsi kereskedő felesége, Fahrner Mária pedig a bécsi kapucinusok templomában őrzött Mária kegykép másolatát készítette el a kápolna számára, melyhez a vidék népe hamarosan sűrűn kezdett zarándokolni. A község ez alapján vált búcsújáró helyé, ahova különösen Sárlos Boldogasszony napján zarándokoltak. 1875-ben a kápolnát templommá alakították. A falu lakosai bányászattal, faszénégetéssel, mészégetéssel foglalkoztak.

Forrás: Wikipédia

Gazdaság

Vértessomló lakónépessége 1367 fő (2023, KSH). Népsűrűség 58,37 fő/km².

A településen a természetes népesség növekedése jellemző.

Település méretéhez képest alacsony számú egyéni vállalkozói létszám jellemző a településen. A településen található élelmiszerüzlet, kisbolt, Posta, virágbolt, cukrászda. A mezőgazdasági tevékenységek esetében a kisebb őstermelői szektor van jelen.

1. sz. táblázat

évszám	népességi adatok		területi adatok		
	Népesség száma (fő)	Lakások száma (db)	belterület (ha)	külterület (ha)	összesen (ha)
2000	1238	448	-	-	2230
2005	1354	472	-	-	2230
2010	1340	503	-	-	2229
2015	1303	530	-	-	2229
2020	1348	544	-	-	2230

forrás: www. ksh.hu

A terület természeti környezet bemutatása

Vértessomló községének természeti környezetét, beleértve a vízrajzi viszonyokat, alapvetően a kistáj kataszterben történő besorolás és vízgyűjtő területi érintettsége befolyásolja. A Dövényi Zoltán szerkesztésében megjelent Magyarország Kistájainak Katasztere alapján Vértessomló a Dunántúli középhegység nagytáj, Vértes-Velencei hegyvidék középtájának Vértes fennsík kistáján helyezkedik el. A kistáj Fejér és Komárom-Esztergom megyében helyezkedik el. Területe 148 km² (a középtáj 11,4%-a, a nagytáj 2,3%-a).

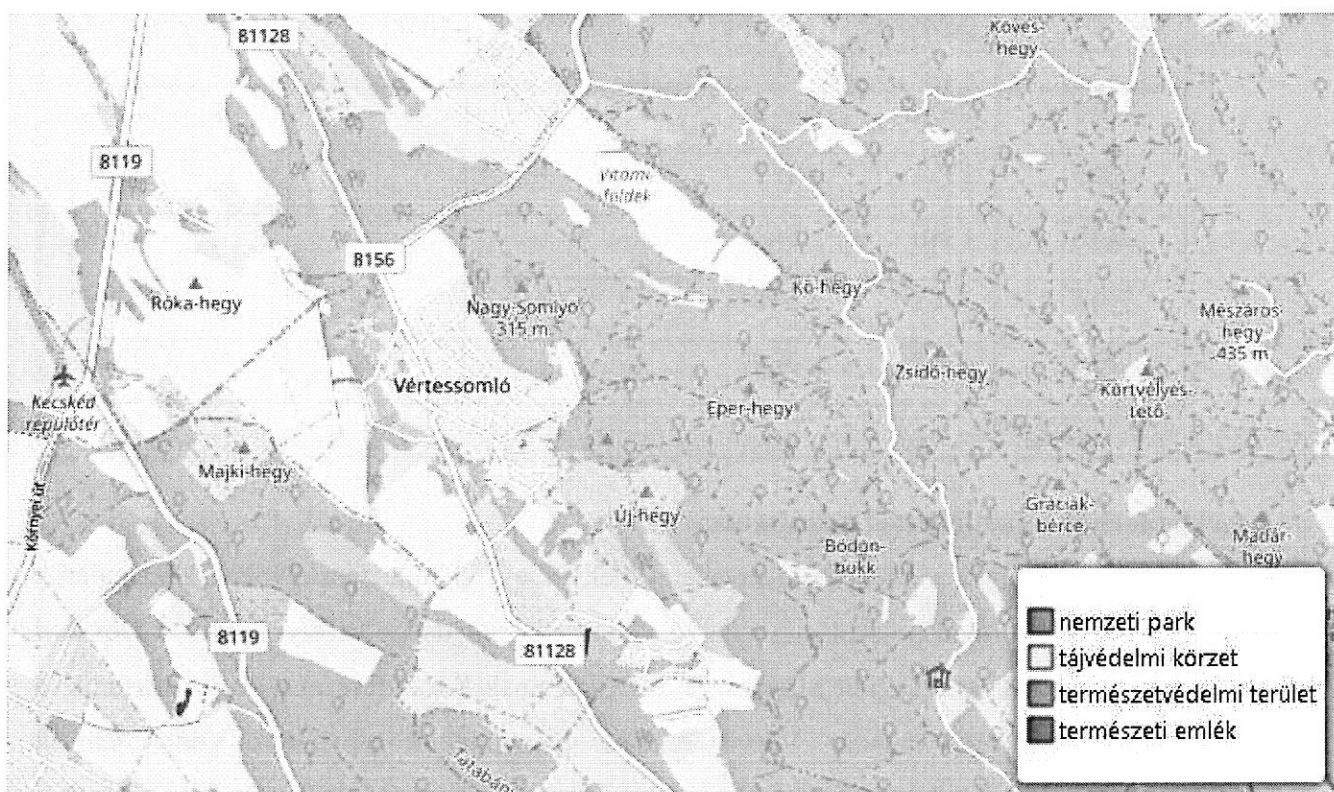
A település az Által-ér vízgyűjtő területén található.

Geológiai és talajtani adottságok

A Vértessomló községét magában foglaló kistáj - a Vértes-fennsík - meredek peremmel szakad le a laza üledékből épült hegységelőterre. Peremeit a száraz aszóvölgyek aprólékosan felszabdalták; sűrű, szerteágazó völgyhálózat jellemzi. Átlagos völgy-sűrűsége 4,1-4,2 km/km². A jól tagolt domborzattípusok kategóriájába tartozik. Az átlagos relatív relief 95 m/km². A kistájat tehát a domborzat nagyfokú változékonysága jellemzi. Kedvezőtlen domborzati adottságai következtében uralkodóan erdőgazdasági hasznosítású, mezőgazdasági termelés csak a medencékben lehetséges. A Vértes-fennsík minden oldalról markáns szerkezeti vonalakkal,

meredek peremi letörésekkel határolódik el szomszédságától. Szerkezeti morfológiai szempontból töréses szerkezetű tönkös sasbércek sorozatából áll. Alakrajzilag az alacsony közephegységek domborzattípusát képviseli. Tetőfelszínei 450-480 m tszf-i magasságba emelkednek, genetikailag a kiemelt és exhumált tönkös sasbércek domborzat-típusába tartoznak. A Vértes-fennsík alacsonyabb térszínei szintén lenyesett, exhumált sasbércek csoportjaiból állnak.

A Vértes fő tömegét dolomit, illetve északnyugat felé mészkő (Dachsteini mészkő) alkotja, amelyek a felső-triászban képződtek. A jura és kréta időszakokból csak a térség északi részén maradtak meg kőzetek.

1.1.1. 3.ábra: Természetvédelmi területek Vértessomló község területén

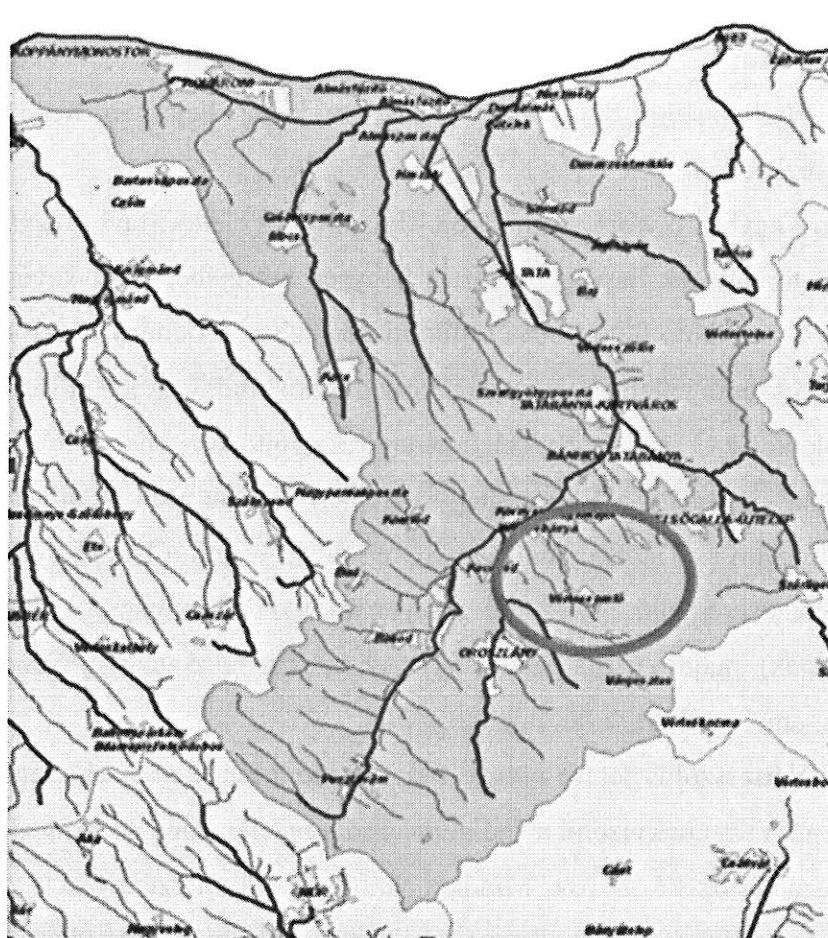
Forrás: természetvédelem.hu

1.1.2 A település elhelyezkedése a vízgyűjtőn, vízrajzi leírása

Vértessomló az *Által-ér-völgy kistájhoz* tartozik. A kistáj Fejér és Komárom-Esztergom vármegyében helyezkedik el.

A Vértes gerincén - egyben a vármegyehatáron - húzódik a Velencei-tavi vízgyűjtő területének és az Által-ér vízgyűjtő területének határa. A Vértes hegység belsejében igen kevés vízfolyás található. Ennek oka a hegységet alkotó dolomitban rejlik, hiszen ebben a kemény kőzetben a víz nehezen vág utat magának. A hegységre jellemző, hogy a peremvidékeken indulnak jelentősebb vízfolyások. A már részletezett déli oldalon a Császár-víz a Velencei-tavi vízgyűjtő központi vízfolyása. Az északi oldalon a vízgyűjtő az Által-ér, amely a Kopasz-hegy délkeleti oldalán ered és áthaladva Pusztavámon, a bokodi- a környei tavon és Tatabányán, a tatai Öreg-tavon, végül a Dunába érkezik. Útközben több kisebb patak vizét is összegyűjti, így az Oroszlányon átfolyó Pénzes-patak, a Majki- és Gesztesi-patak (együtt Labanc-patak), majd a Galla-patak vizét. Az Által ér felső vízgyűjtőjének egyik vízfolyása a Bokodi-vízfolyás, amely a Bokodi hűtőtóba torkollik.

Az Által-érnek a Vértesszőlős feletti völgye tartozik ide. Mérsékelt vízszegény terület. Vízjárás adatokkal az Által-érről és mellékvizéről a Gallai patakról rendelkezünk. Az árvizek időszaka a tavasz és a kora nyár, míg a kisvizéké az ősz. Mindkét vízfolyás erősen szennyezett. Az árvizek a tavaszi hóolvadás és a kora nyári esőzések alkalmával jelentkeznek, míg a kis vizék ősszel szokásosak. A térség 2 természetes tavának felszíne 10,4 ha, a 6 mesterséges tározó pedig összesen 230 ha. Köztük legnagyobb a bokodi Hűtő-tó. A „talajvíz” 4-6 m között mindenütt elérhető, mennyisége is számottevő. Kémiai jellege túlnyomóan kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos, de Tatabánya környékén nátriumos is. Ugyanott a keménysége eléri a 25 nk°, D-re kisebb. A szulfáttartalom északon 300 mg/l felett, máshol az alatt van. A rétegvíz készlet területileg változó. A bányavíz-kiemelés miatt szintje a korábbi évtizedekben erősen süllyedt, azóta viszont a karsztvízszint jól követhetően emelkedik. Az artézi kutak száma kevés. Mélységük helyenként több száz méter, de vízhozamuk mérsékelt. A terület vízbázis jellege miatt kiemelt vízminőség-védelmet igényel.

1.1.2.1 ábra: Az Általér alegység vízrendszere

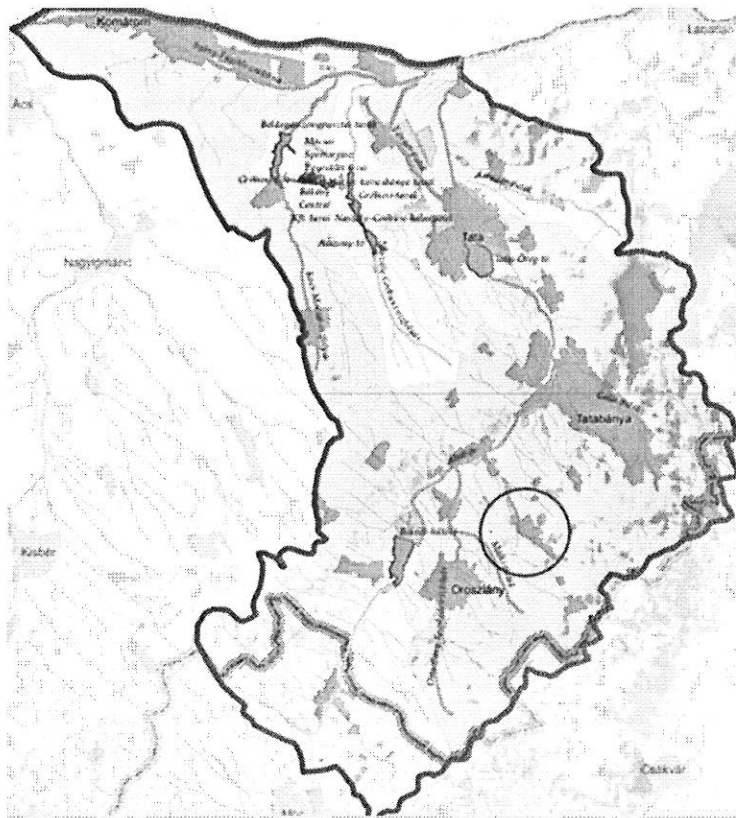
Vízilétesítmény megnevezése	Település	Hrsz	Terület nagyság (ha)	Szelvény számtól	Szelvény számig	Szakasz hossz	Árok hossz	Egyéb használat, hasznosítás	Tulajdonos
Vértessomló vízfolyás	Vértessomló	035	0,2796	2+600	3+350	750		kivett árok	Magyar Állam
Vértessomló vízfolyás	Vértessomló	056/20	0,3090	3+350	4+100	750		kivett árok	Vértessomló Község Önkormányzata
Vértessomló vízfolyás	Vértessomló	076/2	0,1771	4+100	4+450	350		kivett árok	Vértessomló Község Önkormányzata
Vértessomló vízfolyás	Vértessomló	076/1	0,6726	4+450	4+600	150	2000	kivett árok	Vértessomló Község Önkormányzata
Vértessomló vízfolyás mellékága	Vértessomló	058/11	0,2040	0+000	0+800	800	800	kivett árok	Vértessomló Község Önkormányzata
Vértessomló vízfolyás mellékága	Vértessomló	074	0,1334	0+000	1+100	1100	1100	kivett árok	Vértessomló Község Önkormányzata
Gesztesi patak	Vértessomló	083/5	1,2068	1+840	2+860	1020		kivett vízfolyás	Vértessomló Község Önkormányzata

Komáromi Víztársulat elérhetőségek:

Telephely Komárom
2900 Komárom, Zrínyi Miklós út 45.
2901 Komárom pf.:12
Telefon: 06/34/381-988
E-mail:vizitarsulat@kvizit.t-online.hu
E-mail:tarsulat.tata@gmail.com

Vízháztartási viszonyok

Vízgyűjtő területe az Által-ér vízgyűjtőjéhez tartozik. Legjelentősebb vízfolyás a Vértessomló vízfolyás, ami a felszíni csapadékvizek fő gyűjtője. A Vértessomló vízfolyás a Környei vízfolyás bal parti mellékága, abba az 1+250 km szelvényénél csatlakozik Környe külterületén. (A Környei vízfolyás a Környei tó alatt csatlakozik az Által-érbe. A település nyugati részén a vízfolyás völgyében számos kisebb tó található. A tavak mesterségesen alakultak ki a jelentős homokbányászat következtében.

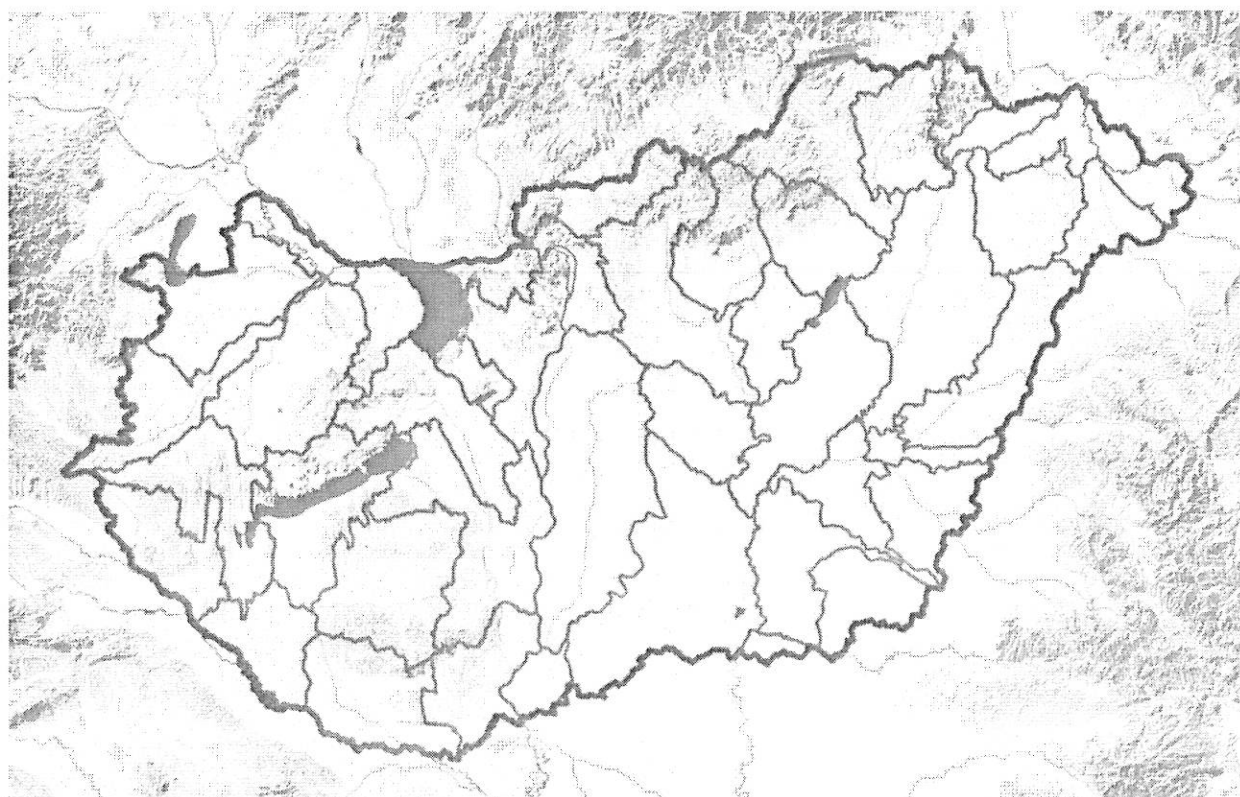

1.1.2. 2 ábra Vértessomló vízfolyások Forrás: VGT

Vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységek

1.1.2. 3 ábra Vértessomló elhelyezkedése a vízgyűjtőgazdálkodási alegységek rendszerén belül

1.1.2. 4. ábra Által-ér alegység

1.1.2 5 ábra Által-ér vízgyűjtő terület

Által-ér

A település az Által-ér vízgyűjtő területén fekszik.

Az Által-ér Pusztavám felett a Vértes hegység DNY-i szélén a Kopasz-hegy alatt ered. Innen DK-i irányba folyik, majd Pusztavám felett É-ra, Kecskédnél ÉK-re fordul, az Oroszlány-Kecskédi vízfolyás és számos mellékág befogadása után Tatabányánál felveszi a legnagyobb mellékvízfolyását, a Galla-patakot, ezután ÉNy-ra fordulva, Tata elhagyása után pedig É-i irányba tartva Dunaalmásnál torkollik a Dunába (1752 fkm). A vízfolyás hossza 49,852 km, amelyből 39,74 km az ÉDUKÖVIZIG (Győr) és 10,66 km a Móri (Vértessaljai) Víztársulat kezelésébe tartozik. A tervezési alegységhez kapcsolódik a Fényes-patak és a Csever árok, valamint a Szöny-Füzitői csatorna, és az oda torkolló vízfolyások (Kocs-Mocsai vízfolyás és Naszály-Grébicsi vízfolyás) is. A vízgyűjtő alakjának megfelelően vízrendszere levélszerűen épül fel. Ennek főtengele az Által-ér, melynek völgyébe számos mellékvölgy torkollik. Ezek általában DNY vagy ÉK felé irányulnak, és a tektonikus törési vonalak irányában fekszenek. A vízgyűjtő terület nagysága 521 km², a fővölgy hossza 53 km. A vízgyűjtő a torkolattól Tata magasságáig 6-9 km, Tatabányánál 13 km-re szélesedik. A vízgyűjtő terület 65%-a dombvidéki, 24%-a hegyvidéki, míg az alsó szakasz (11%) síkvidéki jellegű.

Az Által-ér alegység települései Komárom-Esztergom vármegyében vannak, de egy település

(Pusztavám) Fejér vármegye területére esik. Az alegységen található a vármegyeszékhely (Tatabánya) és ezen kívül még három város (Komárom, Tata, Oroszlány).

Több község, kisközség van a területen, de jellemző a tanyák, puszták, majorságok megléte is. Érintett települések: Almásfüzitő, Baj, Boldogasszonypuszta (Mocsa), Bokod, Dad, Dunaalmás, Kecskéd, Kocs, Komárom, Kömlőd, Környe, Mocsa, Oroszlány, Naszály, Pusztavám, Szárliget, Szentgyörgypuszta (Környe), Szomód, Tata, Tatabánya, Várgesztes, Vértessomló, Vértesszőlős, Vértestolna. A terület növénykultúrája elég változatos. A vízgyűjtőterület nagy részét erdők borítják (Gerecse, Pilis, Vértes).

1.1.3 A település meteorológia, hidrometeorológia adottságai

A mérsékelt hűvös, mérsékelt száraz kistáj. Évente 1950 óra körüli napfény a valószínű, s ebből nyáron 780 óra körüli, télen 180- 185 óra napsütés várható. Az évi középhőmérséklet a kistáj nagy részén 9,5 °C körüli, de É felé kissé magasabb (9,7 °C), D felé kissé alacsonyabb (9,3 °C). A nyári félév középhőmérséklete 16,0 °C körüli. A 10 °C középhőmérsékletet meghaladó napok száma 190-195, tavaszi határnapja április 5-10., az őszié október 17. A fagyoktól mentes időszak hossza így 190 nap körüli. Az abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga 32,5-33,5 °C, a minimumoké -16 °C körüli. A kistáj középső vidékein 580-600 mm, északon, északkeleten és délen 620 mm körüli az évi csapadékösszeg. A tenyészidőszakban 330-340 mm, délen valamivel több esőre lehet számítani. A legtöbb, egy nap alatt hullott eső 144 mm. A téli félévben északon átlagosan 35, máshol 38-42 hótakarós nap a valószínű, 22 cm körüli maximális hóvastagsággal. Az uralkodó szélirány a Ny-i, de gyenge szeleknél megnő az ÉK-i szél gyakorisága. Az átlagos szélsébség 3 m/s alatt van.

A hidrometeorológiai, hidrológiai jellemzők a lefolyási viszonyok, hidrológiai kockázatok kereteit adják meg, amelyek az – előzőekben már részletesen ismertetett - általános éghajlati jellemzőkből határozhatók meg.

1. táblázat: A település főbb meteorológiai adatai*

Hőmérséklet éves minimum (C°)	-22,5
Hőmérséklet éves átlag (C°)	11,1
Hőmérséklet éves maximum (C°)	39,9
Hőmérséklet napi maximum (C°)	31,6
Csapadékösszeg éves átlag (mm)	592,8
Csapadékösszeg éves maximum éves (mm)	962,2
Csapadékösszeg éves minimum (mm)	293,9
Csapadékösszeg napi maximumi (mm)	72,1
Csapadékösszeg **rövid idejű maximum (mm)	20,9

*elérhető legtágabb időintervallum alapján (például: 10, 20, 30 év)

** egy (0-3 óra közötti) intenzív csapadékesemény alatt leesett csapadék összeg
forrás: OMSZ adatigénylés

3.táblázat: Csapadékra jellemző egyéb adatok

Állomás neve	Sokéves átlag csapadék [mm]											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX	X.	XI.	XII.
Tata	36,0	30,6	35,4	36,8	67,8	62,6	69,6	62,4	54,7	46,6	48,7	41,6

4. táblázat: Mérőállomás: 31; Vérteskethely Koordináták: 47.49 N ; 18.09 E

intenzitás (mm/h)	10 perces	20 perces	30 perces	60 perces
1 éves, 100%-os	39,19	24,93	20,57	13,34
2 éves, 50%-os	67,51	53,95	40,73	24,04
4 éves, 25%-os	83,42	65,91	50,09	30,33
5 éves, 20%-os	87,47	68,49	52,24	31,97
10 éves, 10%-os	98,22	74,44	57,48	36,41
20 éves, 5%-os	107,00	78,38	61,24	40,16
50 éves, 2%-os	116,51	81,76	64,76	44,35
100 éves, 1%-os	122,47	83,43	66,67	47,07

1.2 A településhez tartozó monitoring rendszerek elemek, ezekhez tartozó adatbázisok

1.2.1 Hidrometeorológia mérőállomások

Vértessomló nincs hidrometeorológiai mérőállomás, a Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Tatai szakaszmérnökség területén mért havi csapadékadatok elérhetőek a <http://teledan.eu/hu> oldalon.

A vízrajzi tevékenység a felszíni és felszín alatti vizek, valamint a hidrometeorológiai elemek mennyiségi és minőségi jellemzéséhez szükséges adatok gyűjtését és feldolgozását, valamint értékelését és közreadását jelenti. Ezt a feladatát az ÉDUVÍZIG egy kiterjedt mérőállomás-hálózat üzemeltetésével hajtja végre.

Állomás neve	szakasz	fajta	0' pont (mBf)	eovy	eovx	telepítés, mérés éve, időpontja	mért paraméterek	üzemeltető
Tatabánya	Tata	hidrometeorológiai	141,00	600198,34	249670,809	csapadékösszeg: 2005.06.01.	csapadék	ÉDUVÍZIG

1.2.2. Felszíni vizek – mérőállomások

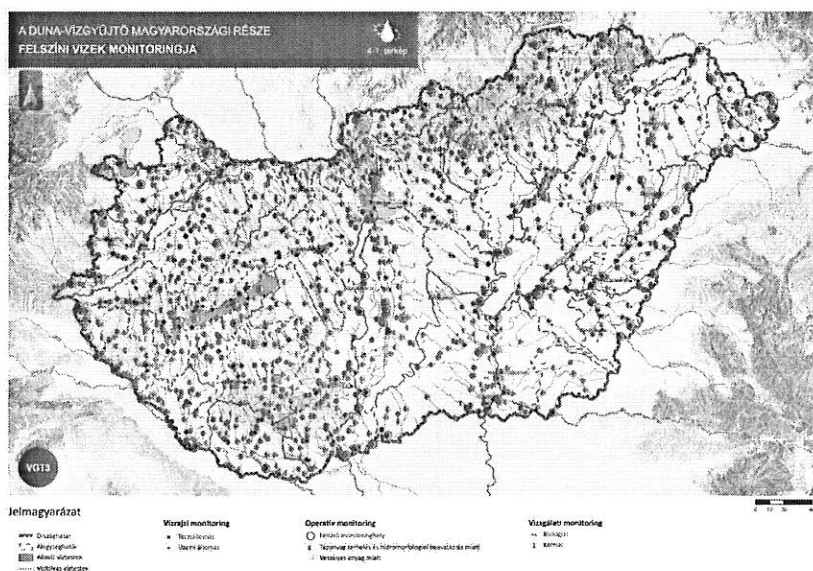
Által-ér vízgyűjtő táj felszíni vizek

A Vértes gerincén - egyben a vármegyehatáron - húzódik a Velencei-tavi vízgyűjtő területének és az Által-ér vízgyűjtő területének határa. A Vértes hegység belsejében igen kevés vízfolyás található. Ennek oka a hegységet alkotó dolomitban rejlik, hiszen ebben a kemény kőzetben a víz nehezen vág utat magának. A hegységre jellemző, hogy a peremvidékeken indulnak jelentősebb vízfolyások.

A már részletezett déli oldalon a Császár-víz a Velencei-tavi vízgyűjtő központivízfolyása.

Az északi oldalon a vízgyűjtő az Által-ér, amely a Kopasz-hegy délkeleti oldalán ered és áthaladva Pusztavámon, a bokodi, a környei tavon és Tatabányán, a tatai Öreg tavon, végül a Dunába érkezik. Útközben több kisebb patak vizét is összegyűjti, így az Oroszlányon átfolyó Pénzespatak, a Majki- és Gesztesi-patak (együtt Labanc-patak), majd Tatabányán a Galla-patak vizét. A források vize nem túl bőséges, de említésre méltó a Szép Ilonka-forrás, a Mátyáskút, a Szarvas-kút. A Vértes sokkal gazdagabb állóvizekben. A bányászat következtében némelyeket megszüntettek, de van, ahol a külszíni felhagyott bányagödrök teltek meg talaj- és felszíni vizekkel és új, nagyobb tiszta vizű tavak keletkeztek. Nagyobb tavak a Vértesben a Bokodi-tó (2,5 km hosszú, 200-400 m széles), a Majki tavak, de közel van a Környei és az Eröműi tó valamint a Tatai Öreg-tó is. Több horgászásra alkalmas kisebb tavat is magába rejt a táj (Oroszlányi horgásztavak, Kecskédi tó, tatabányai bányatavak, stb.)

Az ÉNy-i lejtők az Által-ér, a DK-i lejtők a Császár-víz felé folynak le. Mérsékelt vízfeleslege van. A település felszíni vízfolyása a Vértessomlói - vízfolyás. Az itteni vízfolyásokról nincsenek részletes vízjárási adatok. Általában időszakos jellegűek, a víz még tiszta. A keskeny völgyekben az árterület is hiányzik.

5. táblázat: Felszíni víz – mérőállomások/pontok

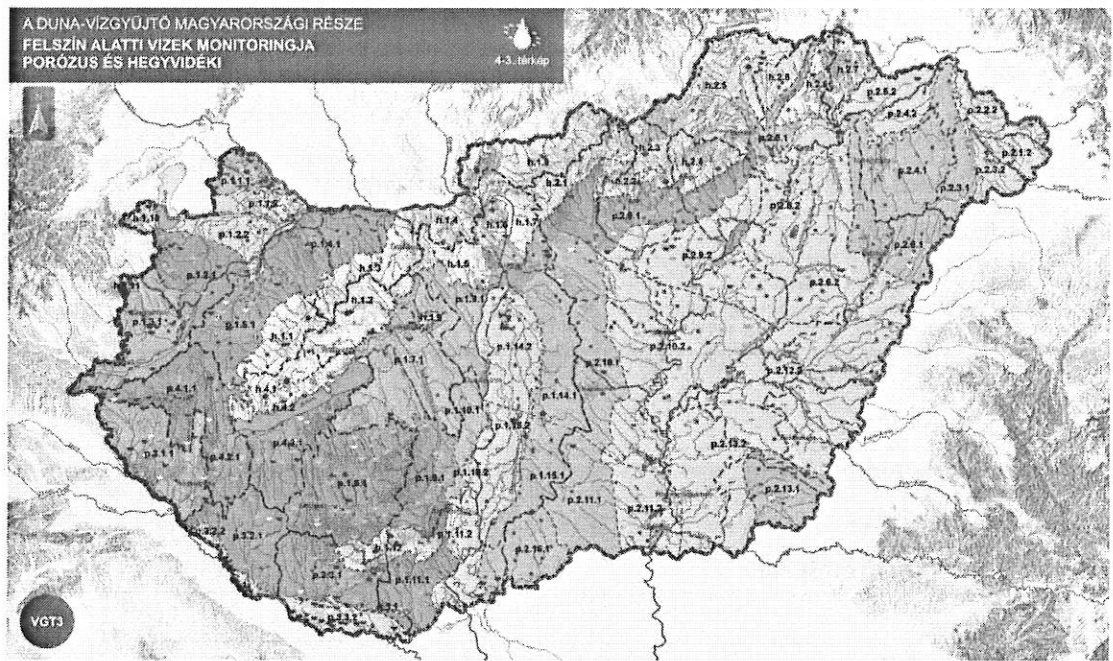
mérőállomás megnevezése:	Környe	
víztest, vízfolyás neve:	Áltaé-ér	
telepítés szelvénye:	torkolat távolsága	
üzemeltető:	ÉDUVizig	
EOV koordináta:	x: 245240	y:596840
„0” pont magassága (mBf):	146,52	
telepítés/mérés éve, időpontja:	1993.01.01.	
adatok elérhetősége:	ÉDUVizig adatigénylés	
megjegyzés:		
mért paraméterek:		
vízállás		

1.2.3 Felszín alatti vizek – mérőállomások

A források száma kevés, mert azok nem a tetőkön, hanem a peremeken fakadnak. Itt a csákberényi Orond-pusztai forrás említhető 66 l/p átlagos hozammal. A Kistájon természetesen hiányzik az összefüggő „talajvízszint” is, amely csak néhány mélyebb völgy lejtőanyagában észlelhető, általában igen mélyen fordul elő. Mennyisége sem számottevő. Kémiai jellege kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. Keménysége az É-i tájrészen 15-25, D-en 25-35 nk° között van.

A rétegvízkeszlet jelentékeny. A peremvidékek bányavíz-kiemelése miatt a szintje korábban süllyedőben volt. Az artézi kutak száma kicsi. Mélységük változó, vízhozamaik általában jelentősek. VGT3 térképek:

Jelmagyarázat

- www Országhatár
- ▲ Alagút
- Állóvíz víztestek
- Vízfolyás víztestek

Felszín alatti víztestek

- Porózus feláramlással
- Porózus leáramlással
- Porózus vegyes áramlással
- Hegyvidéki
- Víztesthatár

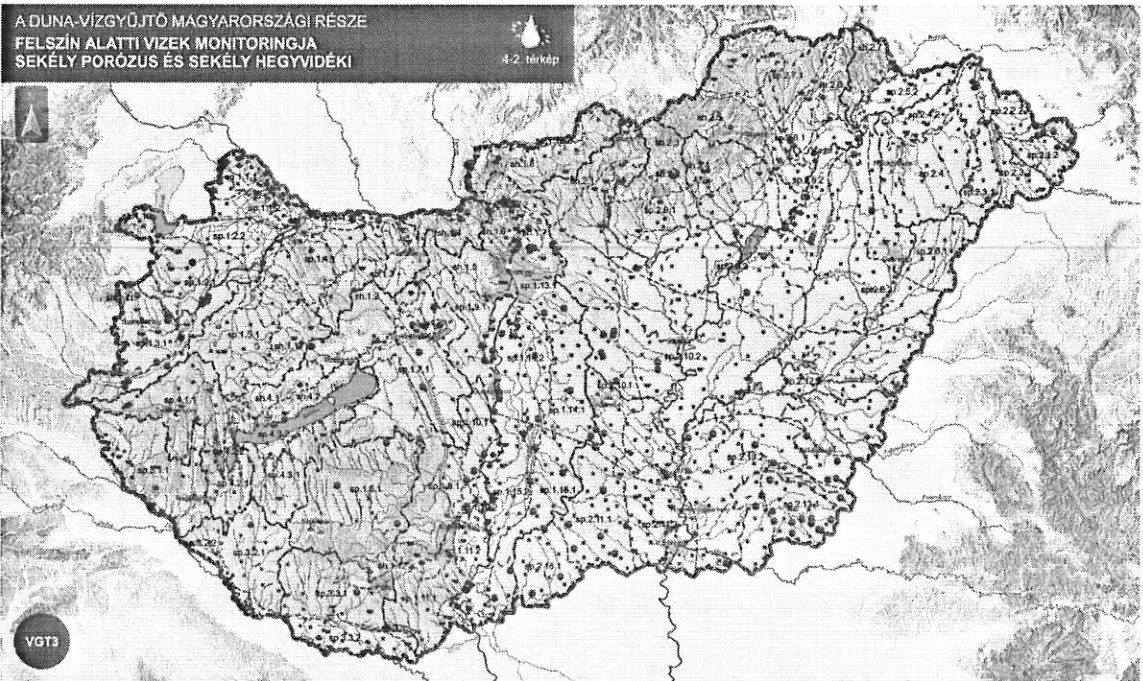
Kémiai monitoring

- Felsővíz monitoring programok
- Sérülékeny kiterületi
 - Sérülékeny beltérületi
 - Védett rétegvíz
 - Termálviz
- Operatív monitoring programok
- Operatív alapfelmérés
 - Operatív alapfelmérés vízvíz
 - Operatív növényvédőszer vízvíz

Mennyiségi monitoring

- Víznyom mérés
- Vízhozam mérés

0 10 20 40 km

Jelmagyarázat

- www Országhatár
- ▲ Alagút
- Állóvíz víztestek
- Vízfolyás víztestek

Felszín alatti víztestek

- Sekély porózus feláramlással
- Sekély porózus leáramlással
- Sekély porózus vegyes áramlással
- Sekély hegyvidéki
- Víztesthatár

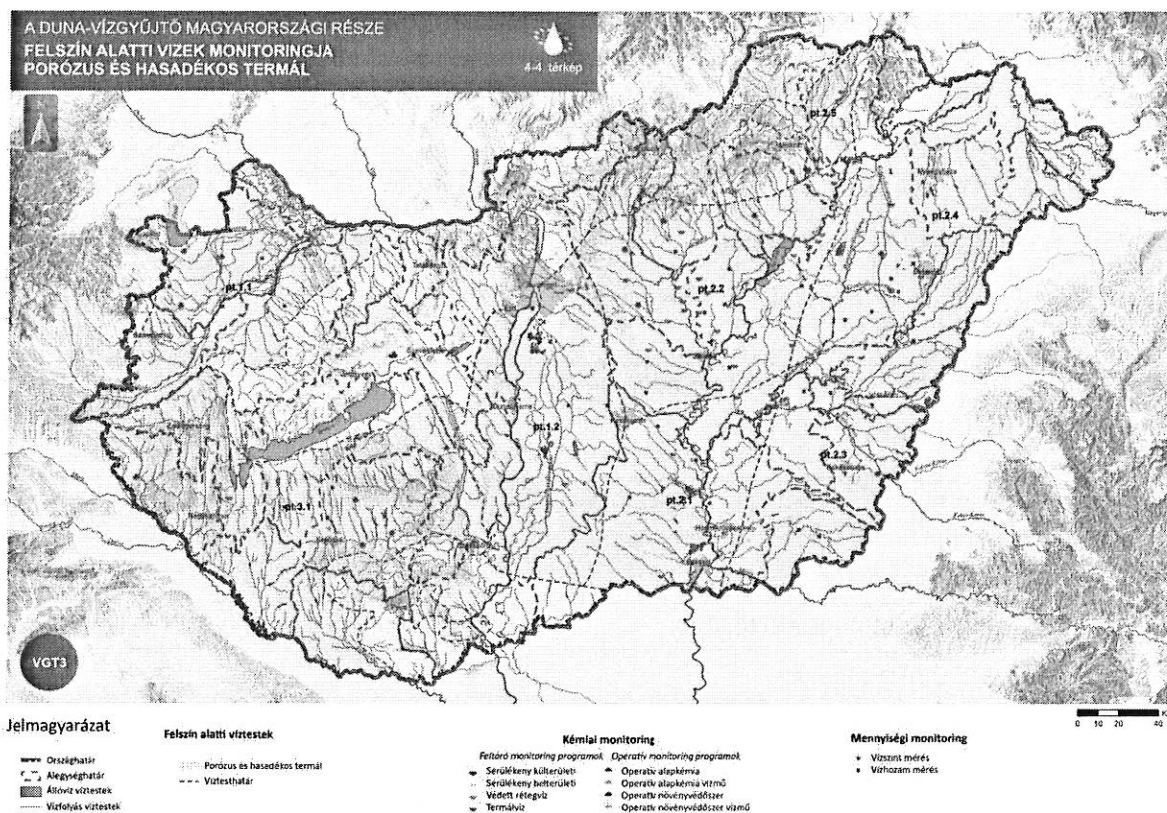
Kémiai monitoring

- Felsővíz monitoring programok
- Sérülékeny kiterületi
 - Sérülékeny beltérületi
 - Védett rétegvíz
 - Termálviz
- Operatív monitoring programok
- Operatív alapfelmérés
 - Operatív alapfelmérés vízvíz
 - Operatív növényvédőszer vízvíz

Mennyiségi monitoring

- Víznyom mérés
- Vízhozam mérés

0 10 20 40 km

6. táblázat: Felszín alatti vizek - mérőállomások

mérőállomás megnevezése:	Tatabánya 000319	
felszín alatti víztest neve:	-	
üzemeltető:	ÉDUVÍZIG	
EOV koordináta:	x: 242232,68	Y:598522,38
Kút peremmagassága (mBf):	193,26	
kút terep és talpmélysége (mBf):	210	-
Kút típusa:	felszín alatti	
Vízhasználat típusa:	-	
telepítés időpontja:	2000.01.01	
adatok elérhetősége:	-	
megjegyzés:	-	
mért paraméterek:	rétegvízszint	

7. táblázat: Felszín alatti vizek - mérőállomások

mérőállomás megnevezése:	Várgesztes 000288	
felszín alatti víztest neve:	-	
üzemeltető:	ÉDUVÍZIG	
EOV koordináta:	x: 236813,59	Y:601807,02
Kút peremmagassága (mBf):	300,33	
kút terep és talpmélysége (mBf):	260	-
Kút típusa:	felszín alatti	
Vízhasználat típusa:	-	
telepítés időpontja:	2000.01.01	
adatok elérhetősége:	-	
megjegyzés:	-	
mért paraméterek:	rétegvízszint	

8. táblázat: Felszín alatti vizek - mérőállomások

mérőállomás megnevezése:	Tatabánya 000322	
felszín alatti víztest neve:	-	
üzemeltető:	ÉDUVÍZIG	
EOV koordináta:	x: 244480,38	Y:605000,49
Kút peremmagassága (mBf):	193,64	
kút terep és talpmélysége (mBf):	240	-
Kút típusa:	felszín alatti	
Vízhasználat típusa:	-	
telepítés időpontja:	2000.01.01	
adatok elérhetősége:	-	
megjegyzés:	-	
mért paraméterek:	rétegvízszint	

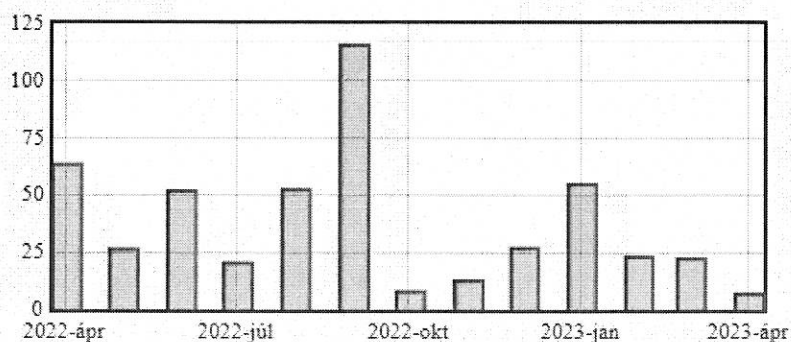
9. táblázat: Felszín alatti vizek - mérőállomások

mérőállomás megnevezése:	Tatabánya 000325	
felszín alatti víztest neve:	-	
üzemeltető:	ÉDUVÍZIG	
EOV koordináta:	x: 244144,39	Y:600542,77
Kút peremmagassága (mBf):	185,64	
kút terep és talpmélysége (mBf):	206,1	-
Kút típusa:	felszín alatti	
Vízhasználat típusa:	-	
telepítés időpontja:	2000.01.01	
adatok elérhetősége:	-	
megjegyzés:	-	
mért paraméterek:	rétegvízszint	

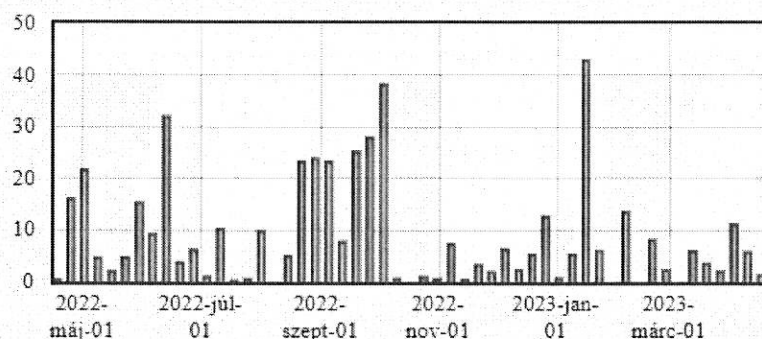
1.2.4 Aszály monitoring hálózat

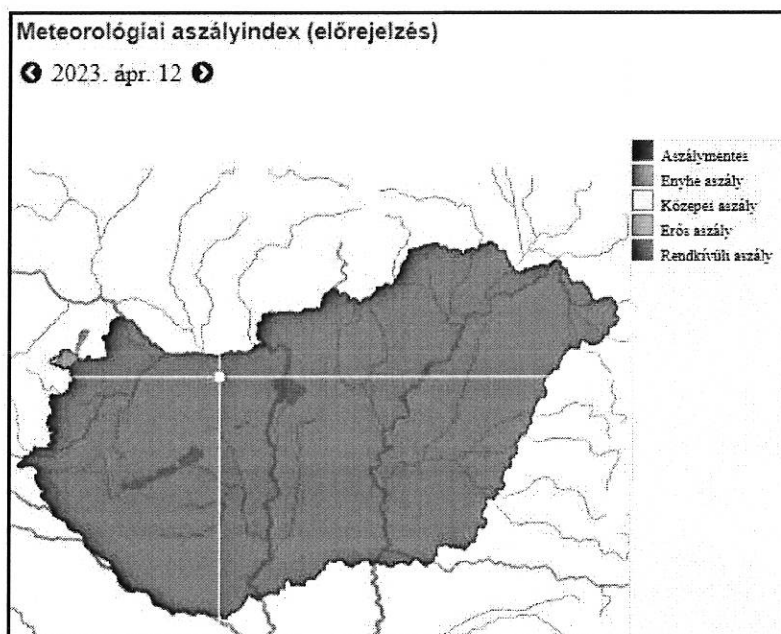
A Vértessomló településen nincs aszálymonitoring állomás a legközelebbi állomás a 12 km-re lévő Tatai mérő állomás, mely adatait ismertetjük.

Az elmúlt 12 hónap során hullott havi csapadékmennyiség eloszlása (mm)

Az elmúlt 12 hónap során hullott heti csapadékmennyiség eloszlása (mm)

1.2.4 1 ábra Forrás: <https://aszalymonitoring.vizugy.hu>
A terület jelenleg aszálymentes

1.3 A település vízgazdálkodási elemei

1.3.1. Ivóvízellátás, vízbázis védelem

Vértessomló település vízellátását a Északdunántúli Vízmű Zrt., oroszlányi regionális vízellátó rendszer biztosítja.

A szolgáltató neve: Északdunántúli Vízmű Zrt.

A szolgáltató székhelyének címe: 2800 Tatabánya, Sárberk 100.

A szolgáltató levelezési címe: 2800 Tatabánya, Pf.: 117

A szolgáltató telefonszáma: 34/311-766

A szolgáltató fax-száma: 34/311-595

A szolgáltató e-mail címe: edvrt@edvrt.hu

A szolgáltató honlapja: www.edvrt.hu

Oroszlány-Kisbér Vízmű üzem elérhetősége:

Cím: 2800 Tatabánya, Táncsics Mihály út

Tel.: +36 34/361-611

Alapvető követelmény, hogy az ivóvízhálózatba a 201/2001 (X. 25.) Kormányrendeletben foglaltak szerinti minőségű ivóvíz kerüljön. További követelmény a tűzrendészeti igényeknek megfelelő víznyomás biztosítása is.

A vízszolgáltatásnak folyamatosan ki kell elégítenie:

- a lakosság átlagos és csúcsidei,
- az intézmények,

- a nem lakossági célú lekötött kommunális és tűzvíz igényeket.

Az Oroszlány-Kisbér Vízmű Üzem területén működő vízbázis nem található, a Tatabánya XV/C és XIV/A vízbányában termelt és a Tatabánya regionális rendszeren átvett vízzel történik a fogyasztók vízellátása.

Az ÉDV Zrt. üzemeltetésében lévő vízaknák (XIV/A és XV/C vízaknák) a Dunántúli-középhegység ÉK-i részén, a Tatabányai-medence D-DNy-i peremén található. A medencét a Vértes- és Gerecse – hegységek három oldalról határolják. A vízaknák tágabb vízgyűjtőjét a Dunántúli-középhegység, mint nagy vízföldtani egység fő karsztvíz-tárolója képezi, alrendszerei a Móri-ároktól K-re eső Vértes, Gerecse, Pilis, Budai-hegység nyílt karsztja és a Duna-balparti karsztrög. A vízakna közvetlenül a Vértes és Gerecse-hegységek hidraulikai alrendszerhez kapcsolódik.

A szénmedence alaphegysége, az azt körül ölelő hegységek kiemelt vonulatainak mélybe zökkenő tömbjei, Ny-on a felső triász Dachsteini Mészke (XV/C vízakna), K-en a Fődolomit (XIV/A vízakna). A hidrogeológiai és vízbázisvédelmi feladatokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Kormányrendelet, a védőidomokat kijelölő határozatok (XV/C vízakna: 35800/2352-8/2021.ált.; XIV/A vízakna: 35800/1737-14/2016.ált.), valamint a Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervben meghatározott irányelvek és feladatok szerint, továbbá a vízbázisokra vonatkozó egyéb jogszabályok és utasítások betartásával látja el az Üzemeltető.

Vértessomlón az ÉDV Zrt. monitoring pontot nem üzemeltet.

A Tatabánya XV/C és XIV/A vízbányában termelt és a Tatabánya - Oroszlány regionális rendszeren átvett víz fertőtlenítésen és vastalanításon (csak a XV/C vízaknán) kívül egyéb kezelést nem igényel. Az ivóvíz fertőtlenítése a Tatabánya XV/C és XIV/A vízbányában az ivóvíz mennyiségével arányos klórgáz adagolással, valamint a Bokodi vízmű telepen mennyiségarányos ráklórozással történik vegyszeradagoló készülék segítségével.

Vértessomló vízellátás

A XV/C vízaknáról Oroszlány irányába induló DN 500-as távvezeték az ún.

„K” csomópontban van lekötve a Várgesztesi és a Kömlödi távvezeték (az oroszlányi ág nyomását az oroszlányi víztorony szintje adja).

A Várgesztesi DN 150-es távvezetékre és a Kömlödi távvezetékre egy vonali nyomásfokozó került beépítésre az ágak nyári csúcsidejű ellátására. A nyomásfokozót a Vértessomló 150 m³-es medence szintje vezérli. A 150 m³-es medence Vértessomló település vízellátása szempontjából átfolyásos rendszerű. Ebből a medencéből gravitációsan folyik át a víz a Vértessomló gépház 50 m³-es szívómedencéjébe.

Ebből a medencéből két szivattyú emeli fel a vizet a Vértessomló felső zónáját ellátó 50 m³-es glóbuszba és a Várgesztesi távvezetékbe.

A Várgesztesi távvezetékéről egy nyomáscsökkentővel vezérelve kap vizet a Vértessomló üdülőfaló és egy külön nyomáscsökkentőn keresztül kap vizet a Várgesztesi Villa-park. A távvezeték szivattyúit a Várgesztesi 50+60 m³-es medence szintje vezérli. A medence a település szempontjából ellennyomó

rendszerű.

A Vértessomlói nyomásfokozó gépház feladata kettős, egyrészt a Vértessomló felső nyomászónájába, másrészt Várgesztes, Vértessomló üdülőfalu, Várgesztesi villapark és Vérteskozma település ivóvízellátását biztosítja.

Vértessomló ivóvíz hálózatába 2022-ben betáplált vízmennyiség: 58.555 m³/év, a napi csúcs pedig 405 m³/nap volt.

Víztárolás

Vértessomlón a szükséges tároló kapacitást és víznyomást egy 150 m³-es és egy 50 m³-es átfolyásos rendszerű vasbeton tárolómedence és egy 50 m³-es ellennyomó rendszerű hidroglobusz (túlfolyószintek: 227 mBf., 212 mBf. és 246 mBf.) biztosítja.

A víztárolók vízszintjelzése automatikus, a vízszinteket a tatabányai diszpécserközpont felügyeli, szükség szerint beavatkozik. A medencék behatolásjelző védelemmel vannak ellátva.

Elosztóhálózat

Vértessomló elosztóhálózata körvezetékes és elágazó rendszerű, az elosztóvezetékek hossza 8,88 km, anyaga ac., a KMPVC KPE. Lakossági bekötések száma 618 db, közületi bekötések száma 31 db.

Az ivóvízellátó hálózat műszaki állapotának értékelése

A település ivóvízhálózatát az 1973-as években helyezték üzembe, a gerincvezetékeket jellemzően AC beton csövek alkotják. A lakosság vízellátottsága 100%-os, a hálózat lefedi a teljes települést.

Meghibásodások, csőtörések száma nem jelentős.

Tűzcsapok, tolózárak, bekötések cseréje jellemzően meghibásodás esetén történt, tervezett csere forráshiány miatt jelenleg nem valósul meg, de a közép- és hosszútávú gördülő fejlesztési tervben szerepel. Az AC beton gerincvezetékek tervezett élettartama 50 év, így az elosztó hálózat cseréje aktuálissá vált. Az elosztóhálózat cseréje a közép- és hosszútávú gördülő fejlesztési tervben szerepel.

A víztároló medence és globusz megfelelően karbantartott, de mivel az élettartamuk 50 év azok felújítását ütemezetten el kell végezni. A 150m³-es víztároló medence és az 50m³-es globusz Vértessomló település vízellátása szempontjából átfolyásos rendszerű. Az ivóvíz vezeték, szerelvények, és a víztároló medence jelenlegi állapota a korának megfelelő, üzemképes.

Az elosztó hálózatnak kritikus állapotú része nincs.

Vízellátó rendszerben található nyomásfokozó gépház megfelelően működik, benne található berendezések cseréje a közép- és hosszútávú gördülő fejlesztési tervben szerepelnek.

A jelenlegi vízigények kielégítése megoldott, ellátási probléma nincs.

10. táblázat: A település ivóvízellátására vonatkozó főbb adatai

ITVT készítését megelőző 5 év adatai	Település összes ingatlan száma (db)	Ivóvízhálózatba bekötött lakásszámok (db)	Településen szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)	Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)	Egyéb; intézményi, gazdasági célra szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)	Üdülőknek szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)
2018	534	582	43730	41613	2080	37
2019	537	589	46023	42749	3242	32
2020	544	593	51427	48101	3277	49
2021	547	605	53736	45443	2972	5321
2022	550	618	53835	44812	3348	5675

* Adatforrás: üzemeltetői adatszolgáltatás és KSH adatok

11. táblázat: A település ivóvízellátására vonatkozó főbb adatok

	Termelt ivóvíz (m ³)		Számlázott ivóvíz (m ³)	
	éves átlag	napi átlag	éves átlag	napi átlag
2001	5757	189	43848	120
2005	2626	86	40720	112
2010	3953	130	40725	112
2015	3621	119	41333	113
2020	4678	154	51427	141
2022	58246 (évi összesen)	160	53835 (évi összesen)	147

12. táblázat: A település ivóvízellátására vonatkozó főbb adatok

Maximum napi vízfogyasztás (m ³ /d)	405
Minimum napi vízfogyasztás (m ³ /d)	99

13. táblázat: A település kiemelt intézményi, ipari fogyasztói

Fogyasztó megnevezése	Vízfogyasztás	
	*napi átlag (m ³ /d)	éves lekötött (m ³ /év)
Intézményi		
1. nincs nagy fogyasztó	nem releváns	
Ipari, termelői, egyéb nagyfogyasztó		
1. nincs nagy fogyasztó		

* ITVT készítés megelőző év alapján megadva

1.3.2 Szennyvízelvezetés és tisztítás

OROSZLÁNY-KECSKÉDI SZENNYVÍZRENDSZER

A szolgáltató neve: Északdunántúli Vízmű Zrt.

A szolgáltató székhelyének címe: 2800 Tatabánya, Sárberek 100.

A szolgáltató levelezési címe: 2800 Tatabánya, Pf.: 117

A szolgáltató telefonszáma: 34/311-766

A szolgáltató fax-száma: 34/311-595

A szolgáltató e-mail címe: edvrt@edvrt.hu

A szolgáltató honlapja: www.edvrt.hu

Vértessomló község csatornahálózata

Vértessomló település szennyvize 2 db szennyvízátemelőben gyűlik össze. A főátemelő nyomóvezetéken keresztül jut a környei szennyvízelvezető rendszerbe, majd azon keresztül a Tatabányai Szennyvíztisztító telepre.

Végátemelő (Rákóczi u.):

Az átemelő a község északi végén, közvetlenül a 81128 sz. KIG út mellett található. A főátemelő szolgál Vértessomló és Várgesztes teljes szennyvíz mennyiségének összegyűjtésére és továbbítására.

Az átemelő automatikus üzemmódban üzemel. A szennyvizet 2 db Flygt CP 3102 MT 430 típusú szivattyú emeli át. A nyomócső 2351 m hosszú, DN 200 KM-PVC csőből készült. A nyomócső az átemelő végaknájából indul, és Környe Somlói úti gyűjtő végaknájába csatlakozik.

A Szabadság téri I. átemelő műszaki adatai:

Az átemelő automatikus üzemmódban üzemel.

A szennyvizet 2 db Flygt CP 3085.183 HT 250 típusú szivattyú emeli át. A nyomócső DN 100 KG PVC csőből készült. A nyomócső az átemelő tolózáraknájától indul, és az Ady E. úti gyűjtőbe csatlakozik.

A két főátemelőn kívül 3 db kisebb átemelő is üzemel a település területén, amelyek kisszámú ingatlan vizeit gyűjtik össze.

Ezek az alábbiak:

- Szabadság tér II. átemelő (BT-4877 típusú szivattyú 1db)
- Ady E. úti átemelő (ABS-PIR12/20 típusú szivattyú 1db)
- Gesztesi úti átemelő (NOCCHI típusú szivattyú 1db)

Várgesztes és Vértessomló között létesült a Vértessomlói üdülőfalú, amelynek szennyvízcsatorna rendszere nyomott vezetékkel csatlakozik a Várgesztes-Vértessomló közötti nyomóvezetékre. A területen 1 db átemelő létesült.

A Vértessomló üdülőfalui átemelő műszaki adatai:

A beépített szivattyúk típusa: Flygt CP 3101 HT 252 (2 db) 5,4 kW

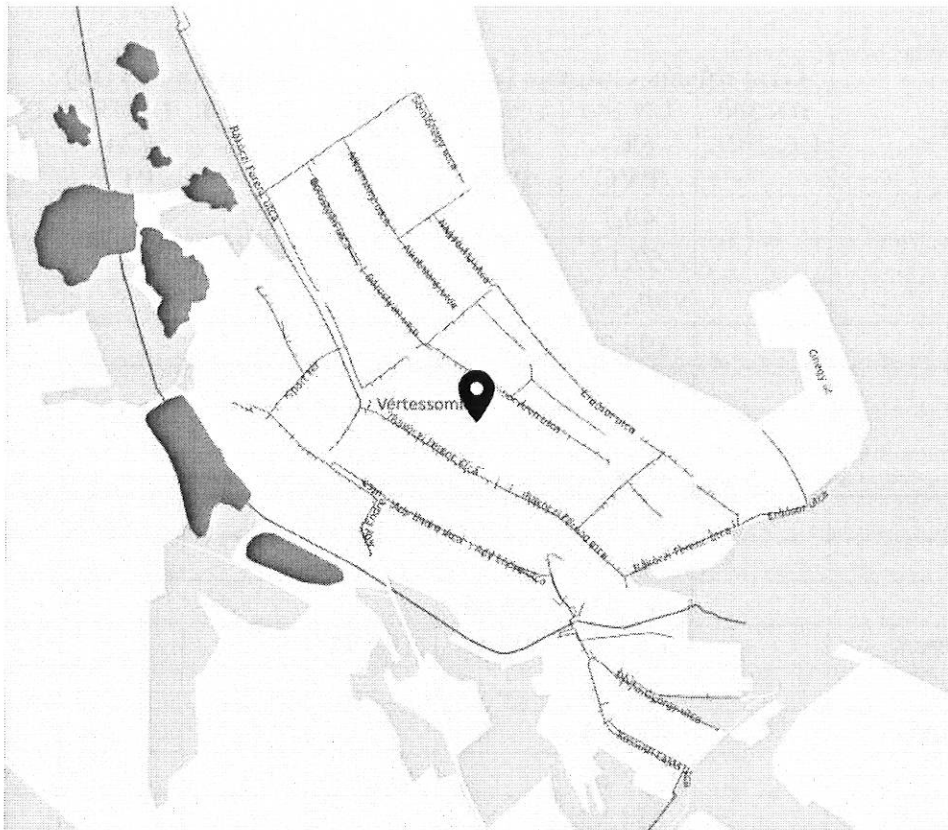
Átemelő akna átmérője: 2 m

Belmagassága: 4 m

Nyomócső mérete: 461 m DN 100 KM PVC

A szennyvízcsatorna 2064 m DN 200 KG-PVC gravitációs vezetékből áll

Utca	Gravitációs csatorna (m)			Nyomás alatti (m)			
	DN 300 KG-PVC	DN 200 KG- PVC	DN 150 KG- PVC	DN 40 és DN 63 KPE	DN 100 KM- PVC	DN 150 KM- PVC	DN 200 KM- PVC
1/1 HRSZ		49,7					
1/2 HRSZ		57,19					
1/5 HRSZ		95,46					
1/9 HRSZ		199,74					
200 HRSZ			79,16				
205 HRSZ			72,38				
247 HRSZ		278,3					
253/2 HRSZ		40,62					
35/3 HRSZ		210,41					
36 HRSZ		91,41	96,55				
Ady Endre utca		640,09	284,06	193,73			
Akácós utca		357,9					
Alkotmány utca		434,01					
Domb utca		282,3					
Dózsa György út		454,83					
Éger utca		267,35					
Felszabadulás utca		687,38					
Gábor Áron utca		731,51					
Kossuth Lajos utca		488,02					
Nagy diófa utca		210,1					
Óhegy utca		190,18					
Patak utca		447,64					
Petőfi Sándor utca		101,36					
Rákóczi Ferenc utca	832,63	1691,11					
Rét utca		378,99					
Ságvári Endre utca		98,71					
Somlói út							2351,47
Sport tér		87,59					
Sport utca		203,5					
Szabadság tér		608,58		34,95		182,38	
Tó utca		197,59					
Úttörő utca		464,56	178,07				
Villanegyed nyomó					527,18		
Zrínyi Miklós utca		305,46					
Összesen	832,63	10 351,6	710,22	228,68	527,18	182,38	2351,47
Mindösszesen		11 894,44 m			3 289,71 m		

1.3.2. 1 ábra Vértessomló szennyvízelvezető rendszere
Forrás: E-közmű

14. táblázat A település szennyvízelvezetésére vonatkozó főbb adatok

	Település összes ingatlan száma (db)	Szennyvíz bekötéssel rendelkező lakásszámok (db)	Rákötési arány (%)	Településen elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	Háztartások ból elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	Egyéb; intézményi, gazdasági jellegű elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	Üdülő jellegű ingatlanok ból elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)
2018	534	504	94	37270	35698	1572	0
2019	537	508	95	39022	36641	2381	0
2020	544	508	94	42966	40958	2008	0
2021	547	508	95	44120	38891	1931	3298
2022	550	513	95	44726	39142	2193	3391

15. táblázat: A település szennyvízelvezetésére vonatkozó főbb adatok Tatabánya, Vértesszőlős, Vértessomló, Várgesztes, Környe, Szárliget adatai összesen

	Elvezetett szennyvíz mennyiség (m ³)		Elvezetett szennyvíz és számlázott ivóvíz mennyiség aránya (%)
	éves átlag	napi átlag	
2000	NINCS ADAT	NINCS ADAT	NINCS ADAT
2003	4 278 072	11 721	
2005	4 584 801	12 561	
2010	5 924 404	16 231	
2015	4 386 785	12 019	
2020	4 336 231	11 880	
2022	4 587370	12 568	

16. táblázat: A település szennyvízelvezetésére vonatkozó főbb adatok Tatabánya, Vértesszőlős, Vértessomló, Várgesztes, Környe, Szárliget adatai összesen

Maximum napi (szárazidei) szennyvíz (m ³ /d)	9963
Maximum napi (csapadékos) szennyvíz (m ³ /d)	19367

- Egyedi szennyvíztisztító kisberendezések száma a településen: 0 db
- Egyedi zárt szennyvíztárolók száma a településen 0 db

17. táblázat: A település kiemelt intézményi, ipari szennyvízkibocsátói

Üzleti partner neve	Éves csatorna fogyasztás	Szennyvíz fogyasztás m ³ /nap
Vértessomló Község Önkormányzata	0	0,00
Vértessomlói Közös Önkormányzati Hivatal	30	0,08
KIANEK és Társa Bt.	0	0,00
Horváth Gábor	332	0,91
Léna Kisvegyes Kft.	0	0,00
Vértessomló Község Önkormányzata	12	0,03
Falcon-Hof Kft.	0	0,00
Batin Péter	24	0,07
Vértessomló Római Katolikus Plébánia	36	0,10
Mecsek Fűszért Zrt.	28	0,08
Vértessomló Község Önkormányzata	0	0,00
Vértessomló Község Önkormányzata	0	0,00
Vértessomlói Német Nemzetiségi Óvoda és Bölcsöde	243	0,66
Vértessomló Község Önkormányzata	122	0,33
Vértessomló Község Önkormányzata	17	0,05

Vértessomló Község Önkormányzata	0	0,00
Tatabányai Tankerületi Központ	0	0,00
Tatabányai Tankerületi Központ	128	0,35
Vértessomló Község Önkormányzata	0	0,00
Vértes Szíve Kft.	142	0,39
Vértessomló Három Forrás Horgász Egyesület	0	0,00
Partner-Trans Fuvarozási Kft.	118	0,32
Vincze László	0	0,00
Imperity Professional Milano Kft.	0	0,00
Száfián és Társa Kft.	0	0,00

A szennyvízhálózat műszaki állapotának értékelése

A települési csatornahálózat 1996-ban létesült. A Vértessomló csatornahálózat D160; D200 és D315 méretű KG-PVC anyagú gravitációs rendszerű csatornákból és D110, D160 KM-PVC D63 és D40 KPE nyomás alatti vezetékekből épül fel. Ennek össz hossza: 15184 fm. A betonaknák állapota megfelelőnek tekinthető, korrodáltság nem tapasztalható. Az aknák állapota jó, károsodás nyomai nem tapasztalhatóak. A hálózat megfelelően karbantartott. Vértessomló település szennyvize 2 db szennyvízátemelőben gyűlik össze. A főátemelő nyomóvezetéken keresztül jut a környei szennyvízelvezető rendszerbe, majd azon keresztül a Tatabányai Szennyvíztisztító telepre, ahol tisztítási folyamaton átvezetve tisztított szennyvízként az Által érbe kerül bevezetésre.

Végátemelő (Rákóczi u.) a község északi végén, közvetlenül a 81128 sz. KIG út mellett található. A főátemelő szolgál Vértessomló és Várgesztes teljes szennyvíz mennyiségének összegyűjtésére és továbbítására. Az átemelő automatikus üzemmódban üzemel. A szennyvizet 2 db Flygt CP 3102 MT 430 típusú szivattyú emeli át. A nyomócső 2351 m hosszú, DN 200 KM-PVC csőből készült. A nyomócső az átemelő végaknájából indul, és Környe Somlói úti gyűjtő végaknájába csatlakozik.

A Szabadság téri I. átemelő automatikus üzemmódban üzemel. A szennyvizet 2 db Flygt CP 3085.183 HT 250 típusú szivattyú emeli át. A nyomócső DN 100 KG PVC csőből készült. A nyomócső az átemelő tolózáraknájától indul, és az Ady E. úti gyűjtőbe csatlakozik.

A két fő átemelőn kívül 3 db kisebb átemelő is üzemel a település területén, amelyek kisszámú ingatlan vizeit gyűjtik össze.

Ezek az alábbiak:

- Szabadság tér II. átemelő (BT-4877 típusú szivattyú 1db)
- Ady E. úti átemelő (ABS-PIR12/20 típusú szivattyú 1db)
- Gesztesi úti átemelő (NOCCHI típusú szivattyú 1db)

Várgesztes és Vértessomló között létesült a Vértessomló üdülőfalu, amelynek szennyvízcsatorna rendszere nyomott vezetékkel csatlakozik a Várgesztes-Vértessomló közötti nyomóvezetékre. A területen 1 db átemelő létesült.

A Vértessomló üdülőfalui átemelő beépített szivattyúk típusa: Flygt CP 3101 HT 252 (2 db), nyomócső mérete: 461 m DN 100 KM PVC. A szennyvízcsatorna 2064 m DN 200 KG-PVC gravitációs vezetékből áll.

Az átemelőakna a korának megfelelően jó állapotban van.

A szennyvízelvezető hálózatnak kritikus állapotú része nincs.

A jelenlegi szennyvízelvezetés megoldott, ellátási probléma nincs.

1.3.3. Települési csapadékvíz-gazdálkodás, helyi vízkárelhárítás

2013. január 1-től a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pont szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között nevesíti többek között különösen a vízgazdálkodást. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) b) pont a települési önkormányzat feladataként jelöli meg a település belterületén a csapadékvízzel történő gazdálkodást. A hatályos szabályozás egyértelművé tette, hogy a helyi önkormányzat feladata a település belterületén a csapadékvízzel történő gazdálkodás.

Vértessomló két különálló településrészből áll, az eredeti községrészen kívül még egy üdülőfalu is tartozik hozzá. Az utóbbi teljesen új tervezésű és a kiépítése jelenleg is tart. A tervezésekor és építésekor a csapadékvíz elvezető hálózat is kiépült, ezért jelenleg ezen a településrészen nincsenek csapadékvíz elvezetési problémák, így az esetleges vízkár kialakulásának az esélye elhanyagolható. A régi település, illetve a felette lévő hegyvonulatra hulló csapadékvizek több, nagyjából párhuzamos lefutású utca vízvezető árkain és ezek mellékágain gyűlnek össze és folynak a befogadóba.

A településen nem működik csapadékmérő állomás. Vízbázis észlelőkutak (111328, 111329), melyek a tatabányai XV/C vízakna vízbázis diagnosztikai munkája során létesült SZF2, illetve SZF2/A kutak (14,5 m illetve 9,0 m mélyek).

A település fő vízgyűjtői.

1. „A” jelű vízgyűjtő. A település északi vízgyűjtője. Egy része külterületet érint. A befogadó is a 81128 Környe-Vértessomló közötti út alatti átereszen keresztül fogadja a csapadékvizet. Ide folyik a Rákóczi utca északkeleti oldaláról, a Somlóhegyi utcáról, az Alkotmány és Borostyán utcák egy részéről a csapadékvíz. A külterületi részen pedig az északi szántóföldekről.
2. „B” jelű vízgyűjtő. A település másik északi, legnagyobb kiterjedésű vízgyűjtője. Befogadója a Homoküzemi T2 jelű tó. Ide gravitál a Rákóczi utca nagy része és az általa összegyűjtött csapadékvizek jellemzően a település középső részéről.
3. „C” jelű középső vízgyűjtő. Befogadó a Vértessomló vízfolyáson lévő 059/16 hrsz Önkormányzati tó. Kis kiterjedésű vízgyűjtő, csak a közvetlen környékéről (Ady Endre utca, Sport tér, Sport utca) ide gravitáló vizeket fogadja.
4. „D” jelű keleti vízgyűjtő. Befogadója a Vértessomló vízfolyás. A csatlakozás a vízfolyás és az Ady E. utca déli ágának a keresztezésénél található. Szintén kis területű vízgyűjtő, főként az Ady E. utca keleti feléről érkező vizeket fogadja.
5. „E” jelű keleti vízgyűjtő. Az Óhegyi szőlők keleti oldala felől érkező vizek vízgyűjtője. Befogadója a Vértessomló vízfolyás szabadság téri hídjánál van. A vízgyűjtő a Vértessomló vízfolyás északi oldalán van. Fő levezetője az Óhegyi utca meghosszabbításában folytatódó az Erdősor, Rákóczi Ferenc és Tulipán utcák.
6. „F” jelű déli vízgyűjtő. Befogadója az „E” jelű vízgyűjtőhöz hasonlóan a Szabadság téri hídnál van, csak ez a vízgyűjtő a vízfolyás déli oldalán helyezkedik el. Az Újhegyi szőlők felől érkező vizek

vízgyűjtője. Fő levezetője a Dózsa György és Kossuth Lajos utca.

7. „G” jelű déli vízgyűjtő. Az Óhegyi szőlők déli oldala felől érkező vizek vízgyűjtője. Fő levezetője az Óhegyi és Erdősor utca, majd egy nyílt területen áthaladva egy víznyelőrács és zárt vezetékszakasz közvetítésével éri el a befogadó Vértessomló vízfolyás a település külterületén.

Forrás: Vértessomló vízkárelhárítási terve

1.3.3. 1. táblázat

SZ	Létesítményjegyzék Vértessomló vízkárelhárítási terv		
	Utca név	Csapadék gyűjtő vezeték hossza (m)	
		zárt	nyílt
1	0334/4 "Környei" külterületi út		242
2	032/29 "Szélső" külterületi utca	16	353
3	Rákóczi F utca	1287	779
4	Hegyalja utca	135	194
5	Zrínyi M. utca	45	324
6	Rákóczi köz	16	246
7	Borostyán utca		644
8	Gábor Áron utca	32	669
9	Ady Endre utca	50	861
	Összesen:	1581	4312

Forrás: Vértessomló vízkárelhárítási terve

1.3.3. 2. táblázat

Csapadékvízvezető rendszer fő vízgyűjtő egységenként	
Csapadékvízvezető rendszer hossza (m)	5893
Vízvezető rendszerhez tartozó vízgyűjtőterület (ha)	na
Szikkasztó rendszerhez tartozó vízgyűjtőterület (ha)	na
Nem rendezett vízvezetésű terület (ha)	na
Csapadékvíztározók (közösségi) száma (db)	
Csapadékvíztározók (1) térfogata (m ³)	

Mivel a település a Vértessomló vízfolyás völgyébe található, így a település csapadékvizeinek fő befogadója ez a vízfolyás. A vízfolyás belterületi szakasza önkormányzati kezelésben van, külterületi szakaszát a Komáromi Vízitársulat kezeli. A település alatt a vízfolyás keresztülhalad az un. homokbánya tavakon és a gyűjtőárkok is közvetlenül a tavakba csatlakoznak. Ezek a tavak a Környei Önkormányzathoz tartoznak.

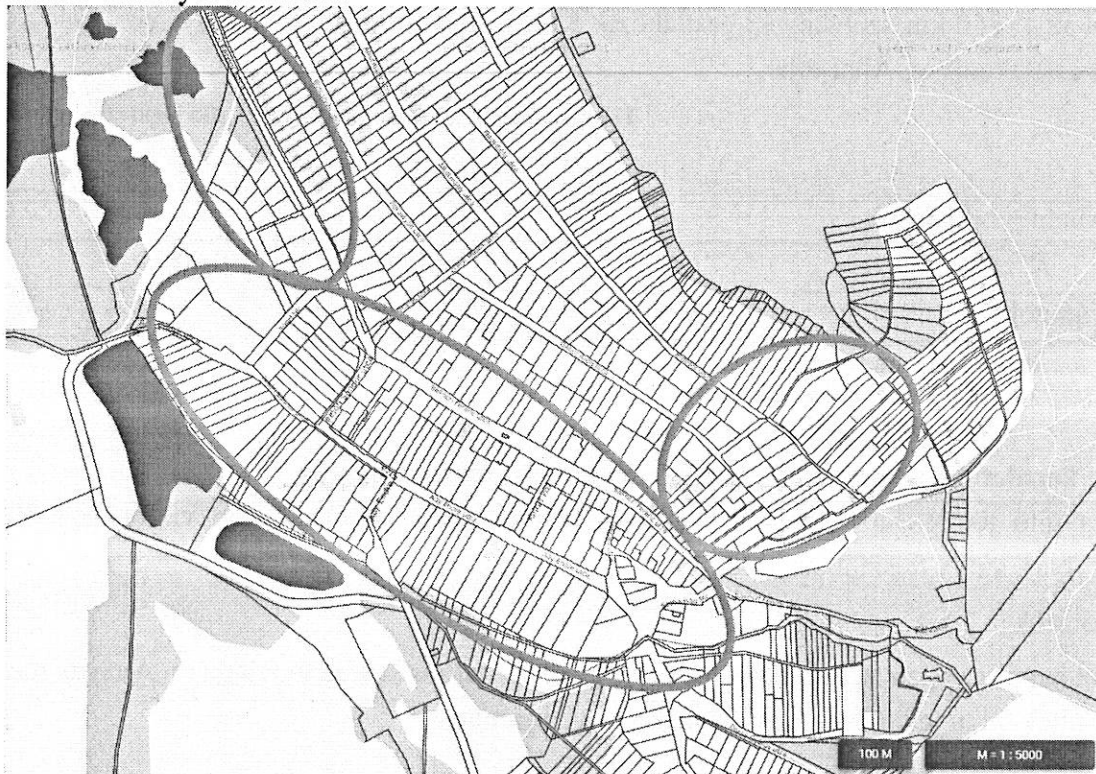
A **csapadékvíz elvezetés jellemző problémái**, melyek egy része jóformán minden településen előfordul. A meglévő rendszereket az itt felsoroltak figyelembe vételével célszerű áttekinteni és átvizsgálni, mert a kellő időben történő beavatkozás, javítás, nagyobb károkat előzhet meg.

Vízfolyásokkal kapcsolatban felmerülő, jellemző általános problémák

- Sok helyen hiányzik a kezelői sáv, mely probléma sokszor a tulajdonviszonyok rendezetlenségére vezethető vissza. Ennek következménye a karbantartás hiánya, amiből az következik, hogy a vízfolyás vízlevezető képessége nagyon leromlik.
- A kevésbé, vagy rosszul karbantartott mederszelvényt elzárják az uszadékok, visszaduzzasztva a vizet.
- Mesterségesen is elzárhatja -időszakosan is- a medret a lakosság - így duzzasztva fel a vizet - öntözés vagy állat itatás céljából.
- A szemét mederbe rakása szintén akadályozza a víz gyors lefolyását.
- A meder feliszapolódása általában hosszú idő alatt, vagy intenzív csapadék lezúdulása után alakul ki. Ekkor is csökken a meder hasznos keresztmetszete, valamint csökken a meder esése is, s ez által romlik a vízlevezető képesség.

Vértessomló vízlevezető rendszere vegyes képet mutat. Zárt vízlevezetés csak a központban, illetve a fő útvonalakon található. Burkolt árkok aránya kevés, a burkolat típusa nem egységes, valamint sok helyen burkolt szakaszt gyakran burkolatlan követ. Az kapubejárók átmerseinek mérete, cső anyaga sem egységes. A lakosság viszont rendben tartja a telkek előtti árokszakaszokat. Előre gyártott vízlevezető mederelemekből kizárólag folyókaelemek vannak beépítve. A burkolt árokszakaszok mederlapokkal vannak burkolva, de sok helyen láthatók rajta sérülések. Az Óhegy irányából levezető utak keskenyek, vízlevezető árkokkal nem rendelkeznek, így a víz az úttesten folyik le a település irányába, jelentős hordalékot hozva magával

További elöntés veszélyes területek:

Elöntés veszélyes, fejlesztendő területek

Csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztési lehetőségeit a későbbiekben szélsőséges időjárás fogja megmutatni az elvezetés, mely szakaszokon nem tudja ellátni a feladatát.

A jövőben fejlesztendő utcák:

Rákóczi F. u. hegy felőli oldala a Hegyalja utcától a 81112. sz. közút melletti szikkasztó tározó felé Rákóczi köz az Erdősor becsatlakozó szakaszával

Ady E. u. a becsatlakozó Sport utcával Szabadság téri karéjjal

Zrínyi M. utca teljes hosszában

1.3.4. Termál és fürdővíz gazdálkodás, melegvíz és geotermikus-energia hasznosítás, rekreációs vízfelületek

A fejezet nem releváns, Vértessomló település termál és fürdővíz gazdálkodására vonatkozóan nincs adat, nem rendelkezik ilyen létesítménnyel.

1.3.5. Árvízvédelem

A fejezet nem releváns, Vértessomló település területén nincs árvízvédelemmel érintett vízfolyás.

1.3.6. Dombvidéki, síkvidéki vízrendezés

Vízgyűjtő területe az Által-ér vízgyűjtőjéhez tartozik. Legjelentősebb vízfolyás a Vértessomló vízfolyás, ami a felszíni csapadékvizek fő gyűjtője, mely a Környei vízfolyás bal parti mellékága, abba az 1+250 km szelvénynél csatlakozik Környe külterületén. A Környei vízfolyás a Környei tó alatt csatlakozik az Által-érbe.

18. táblázat: A település dombvidéki, síkvidéki vízrendezésére vonatkozó főbb adatok

Állami vízfolyások	
Vízfolyás neve: -	Hossza: teljes - (m)
Tározók	
Tározó megnevezése: -	

1.3.7. Területi vízvisszatartás, térségi vízelosztás, tógazdálkodás

Vízgyűjtő területe az Által-ér vízgyűjtőjéhez tartozik. Legjelentősebb vízfolyás a Vértessomló vízfolyás, ami a felszíni csapadékvizek fő gyűjtője.

Állóvizek

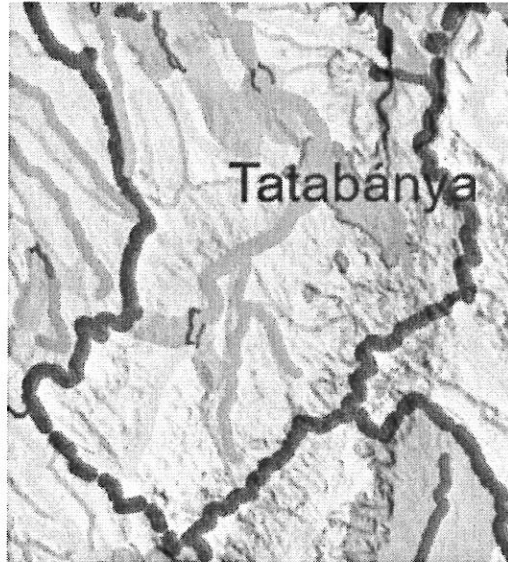
A település nyugati részén a vízfolyás völgyében számos kisebb tó található. A tavak mesterségesen alakultak ki a jelentőshomokbányászat következtében.

1.3.8. Mezőgazdasági vízgazdálkodás, belvízgazdálkodás, aszálykárrelhárítás

A fejezet Vértessomló településre nem releváns. Nincs öntözött és meliorált terület.

1.3.9. vízminőség, vizes élőhelyek védelme

Az Által-ér, melynek minőségét a térkép mutatja:

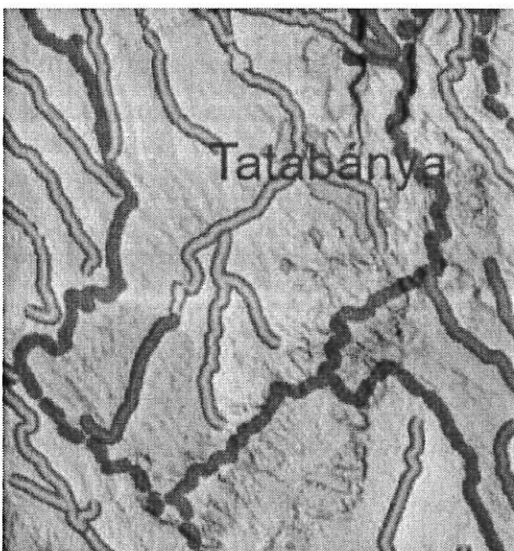

Vízfolyás víztesek típusai

Víztest kategóriák (a víztest és a hozzá tartozó vízgyűjtőterület színezésével ábrázolva)

3M dombvidéki – közepes esésű – meszes – durva és közepes-finom mederanyagú – közepes vízgyűjtőjű 4L dombvidéki – közepes esésű – meszes – durva mederanyagú – nagy és nagyon nagy vízgyűjtőjű 5S síkvidéki – kis esésű – meszes – durva mederanyagú – kicsi vízgyűjtőjű 5M síkvidéki – kis esésű – meszes – durva mederanyagú – közepes vízgyűjtőjű	6S síkvidéki – kis esésű – meszes – közepes-finom mederanyagú – kicsi vízgyűjtőjű 6M síkvidéki – kis esésű – meszes – közepes-finom mederanyagú – közepes vízgyűjtőjű 7L síkvidéki – kis esésű – meszes – közepes-finom mederanyagú – nagy vízgyűjtőjű 8N síkvidéki – kis esésű – meszes – közepes-finom mederanyagú – nagyon nagy vízgyűjtőjű

Forrás: VGT 3 1-4 térkép

Víztest kategóriák

Víztest kategóriák (a víztest és a hozzá tartozó vízgyűjtőterület színezésével ábrázolva)

- Természetes vízfolyás víztest
- Erősen módosított vízfolyáshoz hasonló víztest
- Mesterséges vízfolyáshoz hasonló víztest
- Állóvíz víztest

Forrás: VGT3 1-3 térkép

A síkság és a hegység találkozásában rendkívül változatos domborzati viszonyok és klímahatások eredményeként ritka, gazdag élővilág figyelhető meg.

Az Által-ér völgyét egykor erdős vegetáció uralhatta, amely a völgyben ártéri jellegű erdőkből, a környező dombokon különféle tölgyesekből állhatott. Mára ebből igen kevés maradt. Az ártéri erdőket néhány kis égeres képviseli. A kistáj szélein néhol kisebb-nagyobb tölgyes maradványokat találunk, de ezek között sok a jellegtelen, csertölgy alkotta állomány. A kevesebb természetközeli erdőt cseres-és gyertyános-tölgyesek jelentik.

Az Által ér alegységi terület védett területei a Duna-Ípoly Nemzeti Park Igazgatóságához tartoznak.

A tervezési terület védett, ill. védelemre méltó területekben gazdag, többségük a hegyvidékek erdőségeihez, vagy élővizeihez kötődnek. Az élőhelyek között az erdők mellett természetvédelmi szempontból kiemelt jelentősége van a víztereknek, vizes élőhelyeknek és füves területeknek. A vizes élőhelyek sorából kiemelkednek nemzetközi jelentőségű vadvizek, az ún. Ramsari területek (Tatai tavak). A természeti és kulturális értékeket egységbe foglalja a Vértesi Natúrpark.

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti területek nem találhatók Vértessomló területén és nincs Natura 2000-es hálózathoz tartozó terület sem.

1.3.10. A folyók menti települések és a folyók vízgazdálkodási és rekreációs kapcsolata

A fejezet nem releváns folyó nem található Vértessomló közigazgatási területén.

1.4 Intézmények, partnerség

1.4.1 Vízügyi hatóság

A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) kormányrendeletben foglaltak szerint a vízügyi hatósági feladatokat 2014. szeptember 10-től a katasztrófavédelem látja el. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság korábbi önálló szervezeti egységének, az Országos Vízügyi Hatóságnak a jogutódja ettől kezdve a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság. Vízvédelmi hatósági és szakhatósági ügyekben az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség jogutódja a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság.

Az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség, illetve az Észak-dunántúli Vízügyi Hatóság jogutódja a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság.

Győr-Moson-Sopron Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság elérhetőségek:

Székhelye: 9021 Győr, Munkácsy u. 4.

Postacím: Győr, Pf. 184.

E-mail cím: gyor.titkarsag@katved.gov.hu

1.4.2 Illetékes vízügyi szakigazgatási szerv

Vértessomló település kapcsán a területileg illetékes vízügyi igazgatási szerv az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság.

Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területe 6370 km². Magába foglalja Komárom-Esztergom- és Győr-Moson-Sopron vármegye egészét, illetve Vas- és Veszprém vármegye északi részeit. Igazgatóság területén négy szakaszmérnökség működik: a Hansági, a Rábai, a Szigetközi és a Tatai.

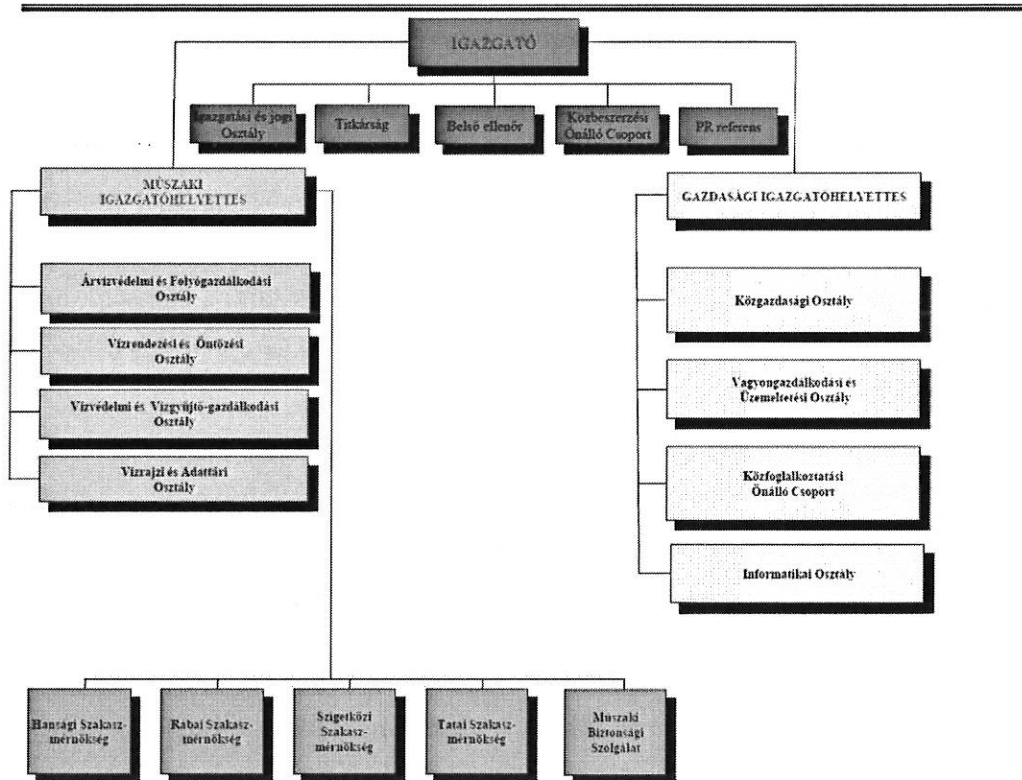
Legfontosabb tevékenységek:

Az Igazgatóság meghatározó szerepet tölt be a vizek kártétele elleni védelemben. Ennek keretében kezeli és fenntartja a kizárólagos állami tulajdonban lévő vízfolyásokat, védelmi létesítményeket és szakmailag irányítja a vizek kártétele elleni védekezést. A vízfolyások és állami művek fenntartását a központi irányítása mellett a szakaszmérnökségek végzik. Igazgatóság határvízi tevékenysége során részt vesz a Magyar-Szlovák Határvízi Bizottság és a Magyar-Osztrák Vízügyi Bizottság munkájában. Igazgatóság közreműködik a működési területe vízgazdálkodását érintő koncepciók készítésében és koordinálja az EK Víz Keretirányelv szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervek készítését, működési területén végzi vízállapot értékelést.

További feladatok:

Ármentesítés, folyam és tószabályozás, határvízi tevékenység, belvíz, helyi vízkár és aszálykár elhárítás, vízminőség kárelhárítási feladatok irányítása, vízhozam mérések irányítása és vízrajzi adatok feldolgozása, vízkészletek és vízhasználók ellenőrzése, működési területünkön található települések, ipari és mezőgazdasági létesítmények vízellátása, távlati ivóvízbázisok védelmével kapcsolatos fenntartói feladatok ellátása, szakértői közreműködés a vízügyi hatósági és szakhatósági eljárásokban.

Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság szervezeti felépítése

Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság elérhetőségei:
 9021 Győr, Árpád út 28-32.
 Telefonszám: +36-96/500-000
 E-mail: titkarsag@eduvizig.hu

Tatai Szakasz-mérnökség
 2890 Tata, Malom u. 41.
 e.mail: tata@eduvizig.hu
 Tel.: 34/ 587-670

1.4.3. Víziközmű szolgáltató

Vértessomló településen víziközmű szolgáltatást nyújtó szervezet a Északdunántúli Vízmű Zártkörűen Működő Részvénytársaság (ÉDV Zrt.) .

Az ÉDV Zrt. feladata a fogyasztói igényeknek megfelelő minőségű víziközmű szolgáltatás nyújtása, szennyvízelvezetési és -tisztítási feladatok egyaránt.

A tulajdonosi jogokat A Nemzeti Vízművek Zrt. gyakorolja 2021. január 1. napjától. (részeseadás mértéke 91,67%).

A tulajdonosi jogokat gyakorolja Tatabánya Vármegyei Jogú Város mindenkori polgármestere (székhely: 2800 Tatabánya, Fő tér 6., PIR-törzsszám: 384489000, részeseadás mértéke: 8,26 %).

Tulajdonosi szerkezet:

- Magyar Állam 91, 67%
- Tatabánya Vármegyei Jogú Város Önkormányzata: 8,26%

- 60 db, lentebb települési önkormányzat összesen: 0,04%

Almásfüzitő Község Önkormányzata, Annavölgy Község Önkormányzata, Ács Város Önkormányzata, Ácsteszer Község Önkormányzata, Ászár Község Önkormányzata, Bajna Község Önkormányzata, Bajót Község Önkormányzata, Bakonybánk Község Önkormányzata, Bakonysárkány Község Önkormányzata, Bakonyszombathely Község Önkormányzata, Bábólna Város Önkormányzata, Bársonyos Község Önkormányzata, Bokod Község Önkormányzata, Budajenő Község Önkormányzata, Császár Község Önkormányzata, Csém Község Önkormányzata Csép Község Önkormányzata, Dad Község Önkormányzata, Dág Község Önkormányzata, Dunaalmás Község Önkormányzata, Dunaharaszti Város Önkormányzata, Dunaszentmiklós Község Önkormányzata, Epöl Község Önkormányzata, Esztergom Város Önkormányzata, Ete Község Önkormányzata, Gyermely Község Önkormányzata, Kecskéd Község Önkormányzata, Kerékteleki Község Önkormányzata, Keszölc Község Önkormányzata, Kisbér Város Önkormányzata, Kisigmánd Község Önkormányzata, Kocs Község Önkormányzata, Komárom Város Önkormányzata, Kömlőd Község Önkormányzata, Lábatlan Város Önkormányzata, Leányvár Község Önkormányzata, Mocsa Község Önkormányzata, Mogyorósbánya Község Önkormányzata, Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzata, Nagysáp Község Önkormányzata, Neszmély Község Önkormányzata, Nyergesújfalu Város Önkormányzata, Oroszlány Város Önkormányzata, Perbál Község Önkormányzata, Piliscsév Község Önkormányzata, Réde Község Önkormányzata, Sárísáp Község Önkormányzata, Süttő Község Önkormányzata, Szákszend Község Önkormányzata, Szomor Község Önkormányzata, Szomód Község Önkormányzata, Tardos Község Önkormányzata, Tarján Község Önkormányzata, Tárkány Község Önkormányzata, Tát Város Önkormányzata, Tokod Nagyközség Önkormányzata, Tök Község Önkormányzata, Vérteskethely Község Önkormányzata, Vérttestolna Község Önkormányzata, Zsámbék Város Önkormányzata

- ÉDV Zrt. (saját részvény) 0,03%

TULAJDONOSI JOGGYAKORLÓ (FELETTES SZERV):

Nemzeti Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Székhely: 1118 Budapest, Homonna utca 2-4.

E-mail cím: nemzetivizmuvek@nvmzrt.hu

Weboldal: www.nemzetivizmu.hu

ÉDV ZRT. elérhetősége:

Irányító Központ:

Cím: 2800 Tatabánya, Sárberek 100.

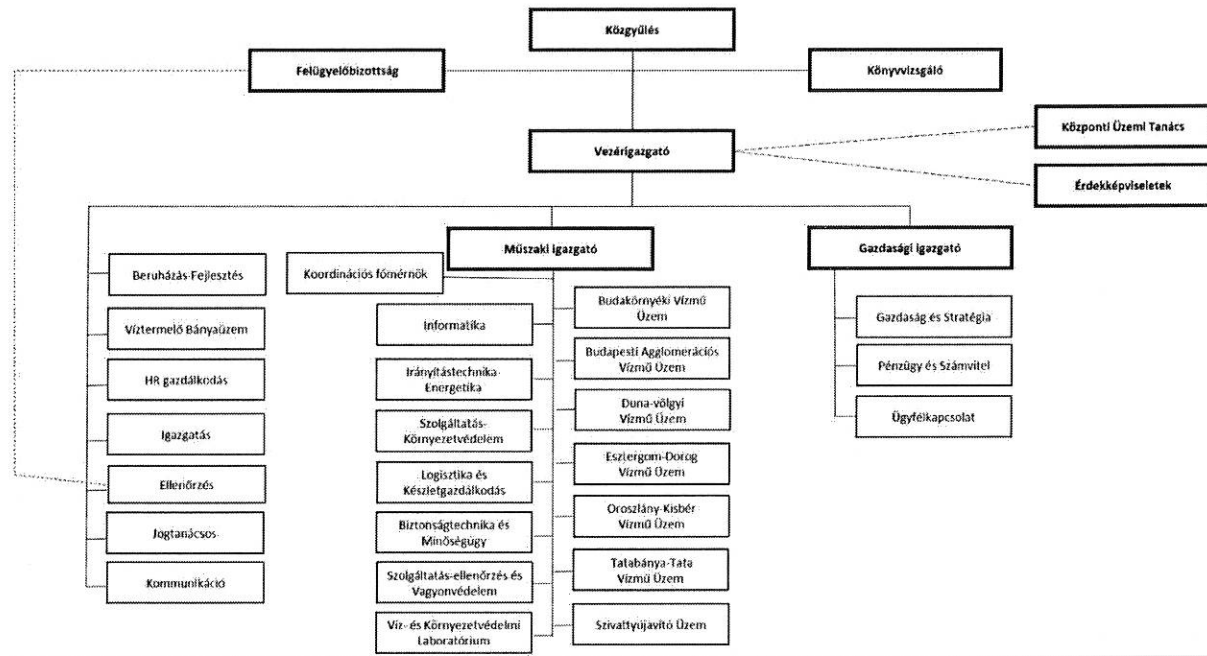
Postacím 2801 Tatabánya, Pf.: 117.

E-mail posta@edvrt.hu

Tel. +36 80 555 222

Fax +36 34 311 595

AZ ÉSZAKDUNÁNTÚLI VÍZMŰ ZRT. SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE:

1.4.4. Önkormányzat vízgazdálkodással összefüggő feladatai és hatáskörei

2013. január 1-től a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pont szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között nevesíti többek között különösen a vízgazdálkodást. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) b) pont a települési önkormányzat feladataként jelöli meg a település belterületén a csapadékvízzel történő gazdálkodást. A hatályos szabályozás egyértelművé tette, hogy a helyi önkormányzat feladata a település belterületén a csapadékvízzel történő gazdálkodás. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) b) pont szerint a települési önkormányzat feladata a település belterületén a csapadékvíz gazdálkodás. A törvény tisztázza a felelősségi köröket, ami alapján megállapítható, hogy a szomszédos ingatlanról mennyi csapadékvizet és milyen mértékben kell túrnie a befogadónak. A jogszabály osztott felelősségvállalást ír elő, egyéni – önkormányzati – állami szereplők között. A résztvevőknek 1/3-ad 1/3-ad részben kell osztozniuk a költségeken. Ez a költség elsősorban egyelőre az egyénnek lehet jelentős teher.

Vértessomlónak Község Önkormányzatának nincs műszaki osztálya vagy műszaki szakembere, aki a vízgazdálkodás témakörével foglalkozna.

Vértessomló település vízgazdálkodási feladata a település csapadékvíz elvezető rendszerének karbantartása, felújítása a lakossággal való kapcsolattartás, szakmai adatszolgáltatás.

Vértessomló Község Önkormányzat polgármesterének elérhetősége:

Igó István
 polgármester
 Telefon: +36 (34) 593-440 Telefax: +36 (34) 593-043
 Email cím: hivatal@vertessomlo.hu
 Web: http://www.vertessomlo.hu
 Cím: 2823 Vértessomló, Rákóczi Ferenc utca 63.

1.4.5 Egyéb vízgazdálkodással érintett szervezetek

Vértessomló egyéb a vízgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó szervezet az Észak -Dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács.

A Kormány a központi államigazgatási szervekről, valamint a kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 30. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 5. §-ára, a vízgazdálkodás országos és részterületeit érintő vízgazdálkodási és vízvédelmi feladatainak, koncepcióinak, valamint vízgyűjtő gazdálkodási tervezésének szakmai és tudományos megalapozottsága, valamint a társadalmi részvétel biztosítása érdekében Területi Vízgazdálkodási Tanácsot hoz létre és működtet.

Észak-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács (Rövidített név: ÉDU-TVT)

Székhelye: 9021 Győr, Árpád u. 28-32.

Működési területe a 1587/2018 (XI.22.) Kormány határozat 4. pontja alapján megegyezik az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság külön jogszabály (223/2014 (IX.4.) Korm. rendelet) szerinti működési területével. Győr-Moson-Sopron, valamint Komárom-Esztergom vármegye, továbbá Győr, Sopron, Tatabánya vármegyei jogú városok. A Tanács tagjai: a Tanács 23 tagból áll.

A Tanács feladata:

Elősegíti a területi szintű vízgazdálkodás szakmai feladatainak egységes végrehajtását, valamint a vízügyi tervezés, a vízepítés és szolgáltató tevékenység összehangolt működését. Feladatai körében sem a tagok által képviselt szervekre, szervezetekre, sem az egyéb érintettekkel vonatkozóan kötelező döntést nem hozat. A tanács az arra illetékes szervnek, illetőleg szervezetnek javaslatokat tehet, illetőleg a szervezetek vezetőitől tájékoztatást kérhet.

A Tanács működési területén véleményezi:

- a vízgazdálkodás-fejlesztési terveket,
- a vízkészlet-megosztási terveket,
- az ivóvízminőség-javító, a szennyvíztisztítási és szennyvíz-elvezetési programokat, valamint a települési csapadékvíz-gazdálkodáshoz kapcsolódó fejlesztéseket,
- a térség szempontjából jelentős helyi vízgazdálkodási beruházásokat, fejlesztéseket és programokat,
- a határvízi együttműködéssel kapcsolatos feladatokat,
- a működési területét érintő területi kárelhárítási terveket és tevékenységeket (különösen az árvíz, belvív, aszály, vízminőség vonatkozásában),
- szakmai szempontból a pályázat benyújtása előtt az önkormányzati beruházások megvalósíthatósági tanulmányait,
- az állami vagy európai uniós támogatások pályázati felhívásainak műszaki tartalmát,

Működési területén javaslatot tesz:

- a jogszabályok felülvizsgálatára, módosítására,

- a határvízi együttműködéssel kapcsolatos feladatok tekintetében prioritások megfogalmazására,
- a több TVT működési területét érintő vízgazdálkodási problémák kezelésére,
- Magyarország települési ivóvízminőség-javító, valamint szennyvíz-elvezetési és szennyvíztisztítási programjának irányelvei alapján a programok összehangolására.

1.4.6 Civil szervezetek

Vértessomlón a vízgazdálkodási és környezetvédelmi tevékenységgel foglalkozó civil szervezet nem működik, így a fejezet nem releváns.

2. Szabályozási környezet, követelmények és kötelezettségek

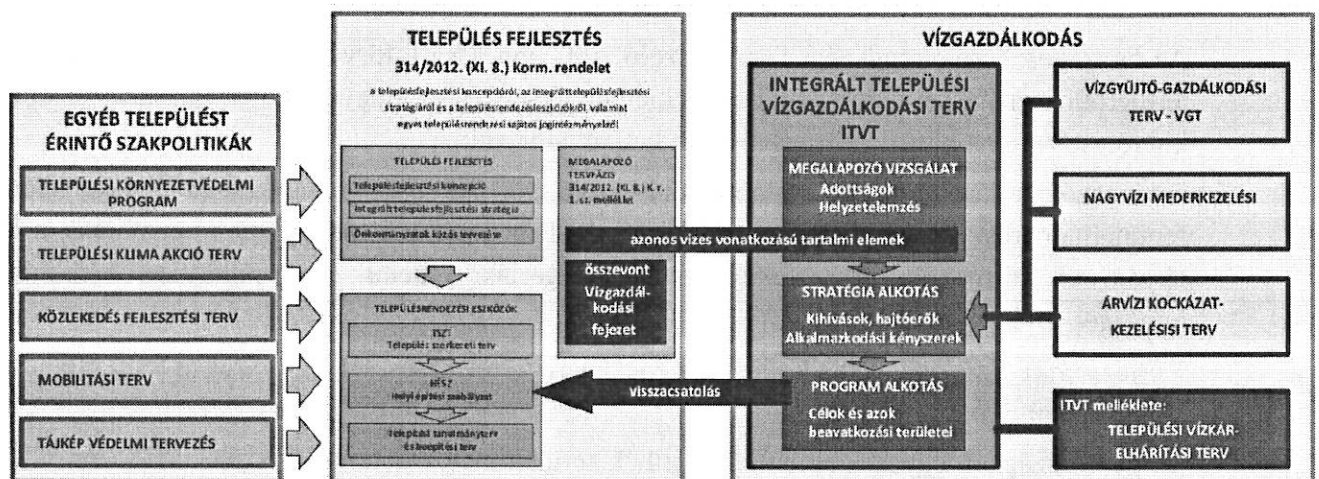
2.1. Terület-rendezési és fejlesztési tervek

A területrendezési terv az ország, illetve egyes térségek, így a vármegyék műszaki-fizikai szerkezetét meghatározó és befolyásoló tervdokumentum, amely biztosítja a területi adottságok és erőforrások hosszú távú, illetve nagy távú hasznosítását és védelmét, az ökológiai elvek érvényesítését, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezését és a területfelhasználás rendszerét, optimális hosszú távú területi szerkezetét.

Legfontosabb feladatuk a térségi szerkezet meghatározása és a térségi területhasználat szabályozása. A vármegyei területrendezési tervnek figyelembe kell vennie a helyi elképzeléseket, megfelel a jogszabályi feltételeknek, valamint fontos, hogy összhangban legyen a vármegyei tervekkel, melyeknek jelentős szerepe van, hiszen egyfajta közvetítőként szolgálnak az országos szintű és a települési tervek között. Egyrészt az Országos Területrendezési Terv elhatározásait pontosítják, amelyeket a vármegyei tervek kiegészítenek térségi jelentőségű (országos vagy helyi elhatározású) elemekkel.

A fejlesztési terv és a rendezési terv (a továbbiakban együtt: településterv), a kézikönyv, valamint a településképi rendelet az országos, a kiemelt térségi és a vármegyei területrendezési tervek, valamint a területfejlesztési koncepciók és programok alapján kerülnek kidolgozásra. A településterv a jogfolytonosság biztosításával, a korábbi településfejlesztési koncepcióra, integrált településfejlesztési stratégiára és településrendezési eszközre, valamint a korábbi településtervre alapozva, a település földrajzi adottságainak és lakosságszámának, egyedi történeti sajátosságainak és a településhálózatban betöltött szerepének figyelembevételével készül. A fejlesztési terv, a rendezési terv, a kézikönyv és a településképi rendelet egymással tartalmi összhangban készül, a tervezett változások időbeli ütemezésére figyelemmel.

Településfejlesztés -Vízgazdálkodás kapcsolata ITVT helye a településfejlesztés tervezési rendszerében:

2.1.1 Országos területrendezési terv

Az OTrT-ben meghatározott országos övezetek területi lehatárolását és övezeti szabályait a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet határozza meg.

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény szerint

9. § (1) Az országos területfelhasználási kategóriák a következők:

- a) erdőgazdálkodási térség,
- b) mezőgazdasági térség,
- c) vízgazdálkodási térség,
- d) települési térség.

Vízgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben alkalmazott területfelhasználási kategória, amelybe elsősorban a vízgazdálkodási területek tartoznak.

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 19. § (1) szerint az országos övezetek a következők:

1. ökológiai hálózat magterületének övezete,
2. ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete,
3. ökológiai hálózat pufferterületének övezete,
4. kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete,
5. jó termőhelyi adottságú szántók övezete,
6. erdők övezete,
7. erdőtelepítésre javasolt terület övezete,
8. tájképvédelmi terület övezete,
9. világörökségi és világörökségi várományos területek övezete,
10. vízminőség-védelmi terület övezete,
11. nagyvízi meder övezete,
12. VTT-tározók övezete,
13. honvédelmi és katonai célú terület övezete.

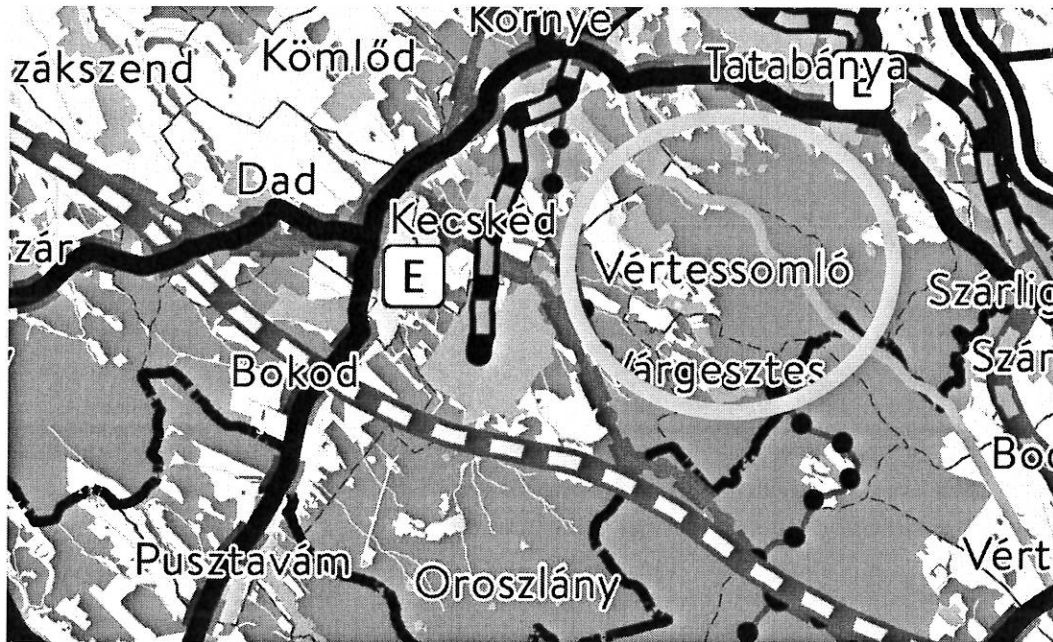
Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 6. § (1) szerint, az országos területfelhasználási kategóriákon belül a kiemelt térségi és vármegyei területfelhasználási kategóriák kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

a vízgazdálkodási térséget legalább 90%-ban vízgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni, a fennmaradó részen a városias települési térség nem jelölhető ki; ugyanez vonatkozik a kiemelt térségi és vármegyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során.

Vértessomló víz-, erdőgazdálkodási, mezőgazdasági, települési térség országos területfelhasználási kategóriában érintett.

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 4 § 56. pontja alapján a vízgazdálkodási térség fogalma: országos, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe Magyarország vízfolyásai, állóvizei, illetve azok parti sávjai tartoznak.

Vértessomló OTrT szerint területfelhasználási kategóriái

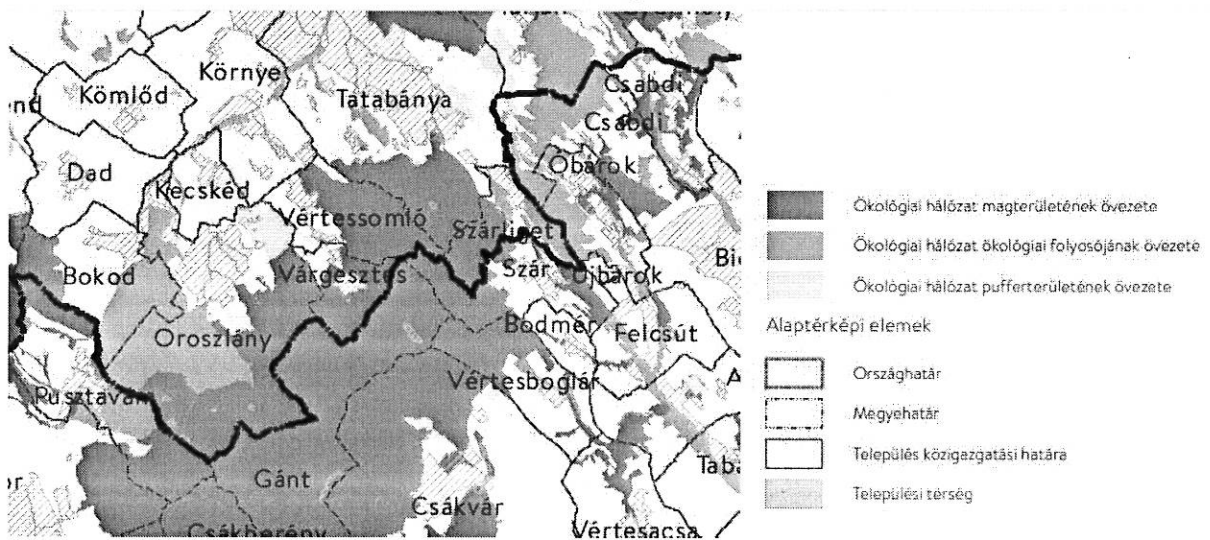

Országos területfelhasználási kategóriák

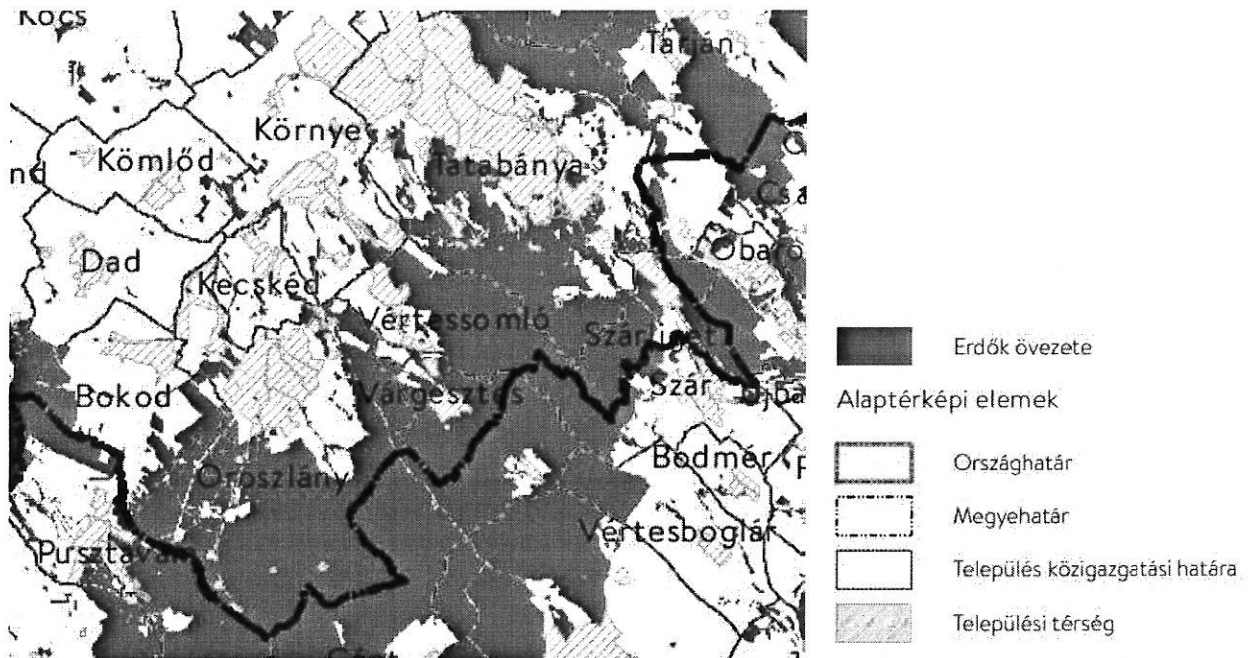
- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

Forrás : 2018. évi CXXXIX tv. 2. melléklete Országos Szerkezeti Terv

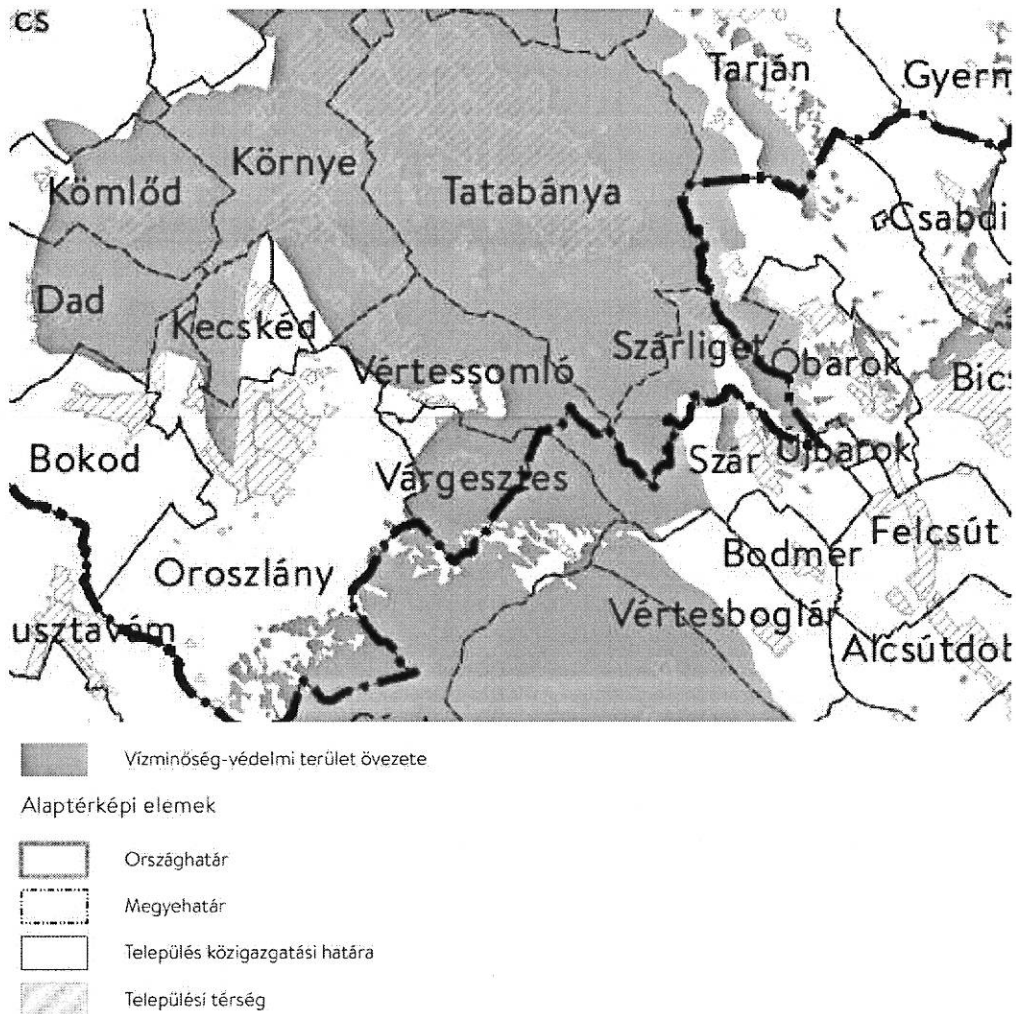
Vértessomló OTrT szerinti övezeti kategóriái

Forrás : 2018. évi CXXXIX tv. 3/1. melléklete Országos Szerkezeti Terv

Forrás : 2018. évi CXXXIX tv. 3/3 . melléklete Országos Szerkezeti Terv

Forrás : 2018. évi CXXXIX tv. 3/6 . melléklete Országos Szerkezeti Terv

Vértessomló területét vízminőség védelmi területet érinti.

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet alapján a Vízminőség-védelmi terület övezetére az alábbi előírások a mérvadók:

A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a vármegye területrendezési tervében rendelkezni kell.

A vízminőség-védelmi terület övezetében tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédelemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédelemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani. A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

2.1.2 Vármegyei fejlesztési tervek

Komárom-Esztergom Vármegyei Területrendezési Tervét 2020. július 25-én fogadta el a vármegyei közgyűlés. A vármegyei Területrendezési Terv célja, hogy meghatározza a vármegye egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.

Vármegyei Területrendezési Tervben Vértessomló község térségi övezetekkel való érintettsége:

- országos övezetek közül: Magterületének övezete, Ökológiai folyosójának övezete, Erdők övezete, Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete, Tájképvédelmi terület övezete, Vízminőség-védelmi terület övezete
- vármegyei övezetek közül: Ásványi nyersanyag-vagyon övezete
- egyedileg meghatározott vármegyei övezetek: Térségi együttműködések, Által-ér menti komplex turisztikai térség, Vértesi Natúrpark

Vármegyei Területrendezési Tervben a vízminőség-védelmi terület övezetében a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) az övezet területén lévő szennyvíztisztító telepre az övezeten kívül keletkezett szennyvíz akkor vezethető, ha a szennyvíztisztító telep az övezetre vonatkozó szennyvíztisztítási követelményeknek megfelel, és szabad kapacitással rendelkezik,
- b) az övezet területén a tisztított szennyvizek befogadóba való közvetlen bevezetésére a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló KvVM rendeletben foglalt kibocsátási határértékeket kell alkalmazni.

Komárom-Esztergom Vármegyei Területfejlesztési Stratégiai Program (2021-2027)

Komárom-Esztergom vármegye fejlesztésének átfogó céljai, valamint az azok elérését szolgáló stratégiai fejlesztési célkitűzések, a horizontális célokkal kiegészülve, szorosan kapcsolódnak az

országos fejlesztési dokumentumokban meghatározott jövőképekhez, célokhoz. A stratégia célok rendszere 3

területi és 4 specifikus célt tartalmaz.

Területi célok:

- Városhálózati csomópont térségi és belső integrációja
- Komárom tengely és hídfőváros térsége kapcsolódásainak és sokszektorú gazdaságának erősítése,
- Esztergom tengely és hídfőváros térsége többirányú integrációjának és örökséggazdálkodásának erősítése

Specifikus célok:

- Gazdasági fókuszok, a gazdaság diverzifikációja
- Válaszok az éghajlatváltozás kihívásaira - integrált tájgazdálkodás
- Kisvárosok átfogó modernizációja
- Emberkincs óvása és erősítése - képzés -egészség - szociális gondoskodás

A helyzetértékelés megállapításai, valamint a területfejlesztési koncepció célrendszere, területfejlesztési fókuszai és irányelvei alapján a következő prioritások kerültek azonosításra:

Területi jellegű prioritások:

1. Versenyképes városegységek
2. Vidéki tájak környezeti gazda(g)sága

Átfogó jellegű prioritások:

3. Dinamikus vármegyei turisztika
4. Elérhető vármegye
5. Emberkincs óvása és erősítése

Intézkedések közül az alábbi kettő kapcsolódik a vízgazdálkodás témájához:

1. VERSENYKÉPES VÁROSEGYSÉGEK

1.1 A városi környezet, urbanizált tájak és a lakóterületek vonzerő fejlesztése

A városi zöldinfrastruktúra (terek, parkok, fasorok, sétányok, tanösvények, tankertek, várost szegélyező erdők, mezsgyék, ligetek, tájkertek, esőkertek, vizes élőhelyek, parkerdők, közjóléti erdők stb.) fejlesztését integráltan, széles ökoszisztéma szolgáltatások és kapcsolódások biztosításával szükséges végrehajtani. Kiemelt településközi koordinációval fejlesztendő a vármegyei kék- és zöldinfrastruktúra gerincét adó, de kulturális, településökológiai és rekreációs tengelyként is meghatározott Duna-mente és Által-ér völgy.

1.3 Ellátó infrastruktúra fenntartható fejlesztése

A vármegye vízellátása döntően karsztvízre alapozott, melyre rásegítenek még parti szűrésű kutak a Duna mentén. Néhány településen üzemelnek rétegvízre, vagy karsztvízre települt egyedi kutak.

A csapadékvizek elszivárogtatását és gyűjtését minden településen magasabb szinten szükséges megoldani: integrált települési csapadékvíz-gazdálkodást kell folytatni a természetes vízmegtartó megoldások előnyben részesítésével.

Cél a fenntartható vízgazdálkodásra való átállás, mely a vízgazdálkodási rendszerek bővítését, a korszerű követelményeknek megfelelő kiépítését (rendszerek rekonstrukciója), valamint az ipari vízigény kiszolgálását, és a lakosság biztonságos kommunális ellátását is magában foglalja.

2. VIDÉKI TÁJAK KÖRNYEZETI GAZDA(G)SÁGA

2.1 Települési környezet minőségének fejlesztése

Az intézkedés az épített környezethez kapcsolódó táji környezet fejlesztését is tartalmazza, táji adottságokhoz illeszkedő fásításokkal, településkaraktert formáló növénytelepítésekkel, településszegélyek fejlesztésével, településkapuk markáns alakításával. A települések zöldterületeinek, zöldfelületeinek fejlesztései, a kék- és zöldinfrastruktúra fejlesztések a települések esztétika javulása mellett a klimatikus viszonyok javulását is eredményezik, az éghajlatváltozásnak való kitettséget csökkentik.

2.2 Ellátó infrastruktúra fenntartható fejlesztése

A vízi közművekhez tartoznak a csapadékvíz-gazdálkodás elemei is, mint a csapadécsatorna, vagy a csapadékvíz visszatartásának terei, berendezései is. A környezeti állapot, a fenntarthatóság javítása érdekében elválasztott rendszer kiépítése szükséges. A csapadékvíz visszatartása a klímaváltozásra tekintettel mindenütt hangsúlyossá válik. A szükséges nedvesség-gazdálkodás érdekében a kékinfrastruktúra elemek (vízfolyások, tavak, tározók, záportározók, szikkasztóterek, mély völgyek, mélyfekvésű területek, csatornák és parti zónáik) a zöldinfrastruktúrárendszerbe integráltan fejlesztendők, a természet védelmével összhangban.

2.4 Komplex síkvidéki és dombvidéki tájfejlesztés, tájgazdálkodás

Az intézkedés elősegíti a vármegyei adottságokból eredő környezeti feltételrendszer hosszú távon stabil, egyensúlyi állapotban tartását és fejlesztését, illetve az ellátó, szabályozó és támogató ökoszisztéma szolgáltatások bővítését, különös tekintettel a fenyegető éghajlatváltozás folyamataira, az arra történő felkészülésre.

Az intézkedés tartalma:

- integrált vízgazdálkodást, nedvesség-gazdálkodást - vízvisszatartás, árasztás, öntözés, páragazdálkodás, felszín alatti vízkészlet-gazdálkodás, források védelme),
- katasztrófakockázat csökkentést (vízkár, aszálykár és vízvédelem, a vizek jó ökológiai, kémiai és mennyiségi állapotának elérése)

Vértessomló község az alábbi célterületek területi prioritással, intézkedések célterületeivel érintett:

- Vidéki Tájak Gazdagsága Fejlesztési Célterülete
- Mozaikos Dombvidéki Tájgazdálkodás Célterülete
- Klímastabil Erdőtömbök Tematikus Célterülete
- Komplex Turisztikai Térségek Tematikus Célterülete
- Szelíd Turisztikai Térségek Tematikus Célterülete

2.1.3 Települési tervek

Vértessomló Község Önkormányzata Képviselő-testületének Vértessomló Község Önkormányzata Képviselő-testületének Helyi Építési szabályzata a 6/2009. (V.11.) önkormányzati rendelettel került elfogadásra. Vértessomló Község Önkormányzata Képviselő-testületének Helyi Építési szabályzata 18 §.-a foglalkozik a vízgazdálkodási területek szabályozásával.

Vízgazdálkodási terület (VT, VTK, V)

18. § (1) Az övezetbe tartoznak a tavak, a területen lévő árkok, vízmedrek területei és azok parti sávjai, valamint az azokat övező zöldfelületek (rét és gyepterületek, facsoportok, ligeterdő-foltok).

(2) Az övezetben épületet, építményt elhelyezni nem lehet, ez alól kivétel a vonalas közmű-, valamint a közlekedést szolgáló létesítmények.

(3) Az övezetbe tartozó árkok, vízmedrek területeit elzárni, lekeríteni, feltölteni nem lehet.

(4) Az övezetbe tartozó 1000 m²-nél nagyobb tófelületek körül 20,0 m széles védősáv tartandó meg, mely közhasználat elöl nem zárható el.

(5) A természet-közeli állapotú vízgazdálkodási övezetben lévő területen a meglévő növényzetet károsítani (kivágni, csonkolni, az élőhely fizikai környezetét megváltoztatni) nem lehet.

2.1.4 Egyéb a település vízgazdálkodását érintő szakpolitikai kötelezettségek

Vértessomló község vízkárelhárítási tervvel és veszélyelhárítási tervvel rendelkezik. Más stratégiai dokumentuma, mely külön a vízgazdálkodásra vonatkozik nincs. A jövőben a környezetvédelmi program kidolgozása előirányzott. A település fejlesztési terveiben a vízgazdálkodásra vonatkozóan nincs külön megfogalmazás.

2.1.4.1 Települési környezetvédelmi program

A települési önkormányzat a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény előírása alapján önálló települési környezetvédelmi programot szükséges kidolgozni, amelyet képviselő-testület (közgyűlés) hagy jóvá.

Vértessomló települési környezetvédelmi programmal jelenleg még nem rendelkezik, így a fejezet nem releváns.

2.1.4.2 Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP)

A Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv felméri a település jelenlegi energetikai helyzetét, az energiafogyasztás szerkezetét, számba veszi a településen jelentkező legjellemzőbb,

klímaváltozához köthető természeti jelenségeket, megoldási javaslatokat nyújt az energiafelhasználás mérsékléséhez, és a káros klímahatások elleni védekezéshez, számszerűsíti a várható eredményeket.

Az akcióterv objektív, statisztikai és tényadatokon alapuló áttekintést nyújt az önkormányzat számára a különböző szektorok (önkormányzati létesítmények, lakosság, közlekedés stb.) energiafogyasztásáról és szén-dioxid-kibocsátásáról.

Vértessomló község a Vértes-Gerecse Helyi Települési Akciócsoport tagja. Az Akciócsoport közösen készítette el a Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség Fenntartható Energia- és Klímavédelmi Akciótervet (SECAP) 2018-ban.

A térség klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyeztetettségét tíz kiemelt tématerület segítségével vizsgálta a klímastratégia. A tíz terület közül hatban (szélsőséges csapadék, árvizek, aszályok, viharok, erdőtüzek, egyéb) a térség érintettsége magas, három kategóriában (szélsőséges hő, szélsőséges hideg, földcsuszamlások) mérsékelt, egyben pedig alacsony (tengerszint emelkedés).

Éghajlattal kapcsolatos veszély típusa	Aktuális veszélyforrásból eredő kockázat foka	Intenzitás várható változása	Gyakoriság várható változása	Időkeret	Kockázathoz kapcsolódó mutatók
Szélsőséges hő	Mérsékelt	Növekedés	Növekedés	Hosszú távú	hőségriadós napok száma
Szélsőséges hideg	Mérsékelt	Nem ismert	Növekedés	Hosszú távú	fagyos napok száma
Szélsőséges csapadék	Magas	Növekedés	Növekedés	Középtávú célok	várható csapadékváltozás, eloszlás
Árvizek	Magas	Növekedés	Növekedés	Hosszú távú	árvizek gyakorisága
Tengerszint megemelkedése	Alacsony	Nem ismert	Nem ismert	Nem ismert	n/a
Aszályok	Magas	Növekedés	Növekedés	Középtávú célok	aszályos napok száma
Viharok	Magas	Növekedés	Növekedés	Rövid lejáratú	viharkárok éves becsült értéke (becslés biztosítói konszenzus alapján)
Földcsuszamlások	Mérsékelt	Nincs változás	Növekedés	Nem ismert	földcsuszamlások mennyisége, okozott kár mértéke (biztosítói kárbecslés alapján)
Erdőtüzek	Magas	Növekedés	Növekedés	Középtávú célok	erdőtüzek száma, érintett terület nagysága
Egyéb	Magas	Növekedés	Növekedés	Rövid lejáratú	villámárvíz események száma

A vármegye, illetve az ország adottságai miatt eredendően hektikus csapadékeloszlás negatív hatásainak fokozódását már középtávon is megélhetik a HACS tagtelepülések. Ez azt jelenti, hogy az aszály és a negatív csapadékesemények, így elöntések, villámárvizek és nagy pusztítóerővel járó viharok egyszerre, pár hónap eltolódással jelenthetnek veszélyt a települések lakosságára és a környéki mezőgazdaságra egyaránt.

Míg a HACS és a Komárom-Esztergom vármegye az országot érintő szélsőséges hőmérsékletváltozások enyhébb zónájában helyezkedik el, azaz a hőhullám veszélyeztetettsége alacsonyabb, mint az ország más területeinek, vagy akár a vármegye déli részének, addig a domborzat adta csapadékkockázatok magasak, ezek növekedésére számítnak a következő időszakban.

Rendkívül fontos a lakosság szemléletformálása a témában. (lakossági csapadékvíz gyűjtés, csapadékelvezető rendszer tisztítása, víztakarékos gazdálkodás, víztakarékosság és azok megoldásai)

2.1.4.3 Közlekedésfejlesztési - Mobilitási terv

Vértessomló település nem rendelkezik Közlekedésfejlesztési mobilitási tervvel a fejezet nem releváns.

2.1.4.4 Tájképvédelmi terv (tájrendezési terv)

Vértessomló település nem rendelkezik tájképvédelmi tervvel .

2.2 A település érintettsége a vízgazdálkodási tervekben

A község belterületén elsősorban pontszerű beavatkozások, fejlesztések valósulnak meg az aktuális igények és az elérhető források tükrében.

2.2.1 Vízyűjtő gazdálkodási tervi követelmények (KJT, VGT)

A Kvassay Jenő-terv (KJT) - a Nemzeti Vízstratégia - a magyar vízgazdálkodás 2030-ig terjedő keretstratégiája és 2020-ig terjedő középtávú intézkedési terve. A kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. kormányrendelet értelmében (vízügyi) szakpolitikai stratégia.

A KJT hatásköre az ország teljes területén minden vízzel kapcsolatba kerülő tevékenységre kiterjed.

A vizek mennyiségével és minőségével való gazdálkodás, ennek érdekében a szabályozás, valamint az adatgyűjtés és adatkezelés (monitoring) a vízgazdálkodás valamennyi résztevékenységét áthatja. Magyarország az éghajlatváltozás következményeinek jelentősen kitett térségében helyezkedik el. Az utóbbi évtizedek változásai új feltételeket teremtettek, az aszály és a vízhiány jelentős kockázati tényezővé vált, melynek előfordulási gyakorisága, erőssége nőtt, egyértelmű tény, hogy a vízháztartás megváltozásában is a globális felmelegedés játssza a legnagyobb szerepet, amelynek

kezelése a vízgazdálkodás számára is növekvő és egyre nehezebb feladatot jelent. Ezek a kedvezőtlen változások egyre nagyobb kihívás elé állítják a természeti és a gazdasági környezetet egyaránt. A probléma körül határolásának, lehetséges cselekvési programjának, különböző szektorok közötti kapcsolatok feltárásának dokumentumai megszülettek, a gyakorlat szempontjából széles körben alkalmazható megoldás azonban nem került kidolgozásra, így áttörés ezen a szakterületen mindeközéig nem keletkezett. A jelenség jellemzői alapján fontos, hogy olyan módszert alkalmazzunk, amely kimutatható eredményeket eredményez, hiszen az elmúlt két évtized tapasztalata szerint minden második évben közepes, minden harmadik esztendőben súlyos aszály alakul ki, amely számottevő, akár több százmilliárdos kárt okoz gazdaságunknak.

Mindez erősen felértékeli a vízkészletekkel való egységes gazdálkodás szükségességét. A vízkészletekkel való gazdálkodás célja az indokolt vízigények biztonságos kielégítése. Szolgáltatás jellegű feladat, ami magába foglalja a vízkészletek és vizek mennyiségi és minőségi védelmét, ide értve a vizek élővilágának a védelmét is.

A KJT készítése során megfogalmazásra került megállapítások Vértessomló a településre nézve:

- A felszíni vízkészletek beszűkülésével fokozódik az igény a felszín alatti vízkészletek iránt.
- Vízminőség javulása megtorpant (szennyvízelvezető rendszerek növekedtek, pontszerű szennyezés)
- Nincs kellő együttműködés a területi vízgazdálkodás és a vízkészlet-gazdálkodás között, különösen a mennyiség és a minőség összefüggéseinek a területén.
- A vízjogi engedélyezéshez általában hiányoznak a készletekre és a vízkivételek környezeti hatására vonatkozó alapozó munkák.
- A vízkivételek engedélyezési és nyilvántartási rendszere pontatlan, az adatszolgáltatás bizonytalan.
- A vízkészletek állapotának monitorozása nem kielégítő, így az állapotértékelés és a hasznosítható készletek meghatározása is bizonytalan alapokon nyugszik.
- A felügyeleti ellenőrzés gyenge, az engedély nélküli vízkivételeknek gyakorlatilag nincsen következménye. Mindezek a nem ellenőrizhető vízhasználatok veszélyét rejtik magukban, különösen nehéz gazdasági helyzetben vagy szárazság idején.
- A klímaváltozás hatásait regisztrálni képes átfogó monitoring-rendszer hiánya (nincsen országos léptékű aszály- és belvízmonitoring), az adatok feldolgozásának és közzétételi rendszerének hiánya jelentős probléma.
- Hidrometeorológiai észlelés és adatkezelés nagyjából az OMSZ keretein belül történik, ugyanakkor a vízügyi szolgálat is működtet egy hálózatot a napi operatív üzemirányítási feladatok végzéséhez. A rendszer túltagolt.
- A közcélú adatok térítésmentes hozzáféréseinek hiánya tovább nehezíti a feladatellátást.

Összegezve: az egységes, a mennyiségre, minőségre, vízhasználatokra, társadalmi értékrendre irányuló, kellően differenciált adatbázis és monitoringrendszer hiányos, nem ad kellő alapot a folyamatok megismeréséhez, ezzel a korszerű vízgazdálkodáshoz.

A területi vízgazdálkodás több szakmailag sajátos szakterületet fed le (vízkárelhárítás, úgymint árvízmentesítés és -védekezés, síkvidéki vízrendezés, belvízvédekezés, dombvidéki vízrendezés; mezőgazdasági vízgazdálkodás; térségi vízszétosztás, folyógazdálkodás, vízi utak, vízenergia-hasznosítás). A vízgazdálkodás szempontjából olyan fontos hajtóerők, mint klímaváltozás, a gazdasági növekedés igénye, a területfejlesztések mint hármas problémarendszer nehezíti a területi vízgazdálkodás szakterületeinek működését.

A KJT készítése során megfogalmazásra került megállapítások:

- A klímaváltozás miatti szélsőségek előfordulási valószínűségének növekedése, miközben a rendszereink nem ezek kezelésére vannak kiépítve.
- A vízkészletek fokozódóan egyenlőtlen területi és időbeli eloszlása a térségi vízszétosztás létesítményes fejlesztésének évtizedes kiesése miatt, megfelelő létesítmények hiányában egyre nehezebben kezelhető.
- A területhasználatok (mezőgazdaság, ipar, rekreáció, természetvédelem, településfejlesztés) vízgazdálkodási szempontokat figyelmen kívül hagyó fejlesztései nehezítik az igények kielégítését.
- Jelentős probléma az állami és helyi, illetve magán vízrendezési feladatkörök egyértelmű lehatárolásának a hiánya.
- A víztársulatoktól átvett 28 000 km, valamint az önkormányzatoktól átvett 749 km vízfolyás és csatorna átvételét követően megtörtént a csatornák és műtárgyak állapotfelmérése, valamint a fenntartási és üzemeltetési költségek és az elvégzendő feladatok is áttekintésre kerültek. Megállapítást nyert, hogy számos feladatot kell még az ágazatnak végrehajtania, a korábbi elhanyagolt állapot felszámolása érdekében.
- A dombvidéki területeinket a vizek visszatartásának elégtelensége, ezzel a belterületek védelmének és a gazdasági hasznok maximalizálásának elégtelensége, az erózió elleni védelem elhanyagolása jellemzi.
- A gyakoribbá váló villámárvizek a dombvidékeken, emellett a kezelésükre alkalmas tározók hiánya egy fontos probléma,
- Olyan földterületek is szántóföldi művelésben vannak, amelyek arra nem alkalmasak, a vízkárok oka igen sok helyen a vízrajzi adottságokhoz nem igazodó földhasználat.

Települési vízgazdálkodás

A vízellátás, a szennyvízelvezetés és -tisztítás, valamint a belterületi csapadékvíz-gazdálkodás az egyik legkomolyabb kihívása a településeknek. A települési vízgazdálkodás hatékonyságának fejlesztése egységes szemléletű, koherens tevékenységcsoportként, a műszaki, intézményi, szabályozási és finanszírozási, valamint a környezeti és a fenntarthatósági szempontok együttes figyelembevételével rendkívül fontos feladat.

A hazai közműves ivóvízellátó csőhálózat hossza mintegy 61,5 ezer km, ennek közel fele azbesztcement (eternit) cső. Az eternit csövek döntő többsége túl van a méretezési élettartamon, és

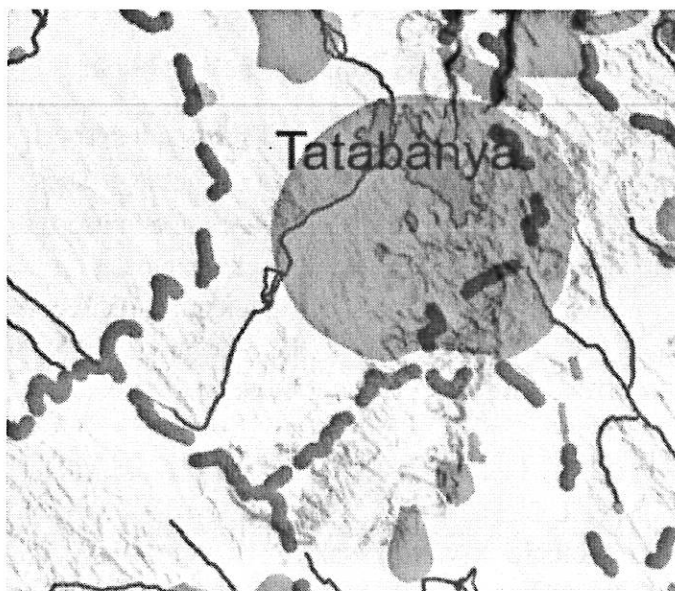
legalább a 25-30 %-a már több mint 50 éves. Ezért a rekonstrukciós stratégiában prioritást kell kapnia az azbesztcement csövek cseréjének műszakilag indokolt esetekben. A rekonstrukciós stratégiában a víziközmű-rendszerek

komplex rekonstrukciójával (csőcsere, vízbeszerzés, vízkezelés, tárolás, irányítástechnika, gépészet stb) is foglalkozni kell. (a források megteremtése)

A szennyvízelvezetéssel és szennyvíztisztítással kapcsolatos rekonstrukciós feladatokat a víziközművek rekonstrukciós programjában ki kell dolgozni, a végrehajtásához a szükséges finanszírozást meg kell oldani.

A belterületi csapadékvíz-gazdálkodás a hazai vízgazdálkodás talán legégetőbb problémája, legelmaradottabb területe. 817 fokozottan veszélyeztetett település van, és 37 ezer km csatornaszakaszon jelent gondot a csapadékvíz-elvezetés. A csapadékvíz-elvezető rendszerek, különösen a nyíltárok hálózatok fenntartottsága minősíthetetlen. A belterületi vízrendezés és a kapcsolódó projektek többségének célja a vizek minél gyorsabb levezetése, a vízvisszatartás és a hasznosítás helyett. Az e célra alkalmas területek szűkülnek, nincsenek kellően védve a beépítések ellen. Hiányzik a kül- és belterületi vízgazdálkodás összhangja, ami gátolja, hogy a települési vízgazdálkodás a maga komplexitásában végre korszerű irányba induljon – holott a klímaváltozás e téren is súlyos kihívás.

A víziközművek bruttó könyv szerinti értéke mintegy 1500 milliárd Ft, melynek pótlási értéke ennek többszöröse. Az elmaradt rekonstrukció felhalmozódott teher. Társadalmilag igazságtalan és megfizethetetlen lenne a jelenlegi fogyasztókra hárítani a sokéves múltbeli mulasztások következményeit. Ezek megoldása alapvető feltétele a **víziközműszektor gazdaságilag is fenntartható pályára állításának.**

2.2.1. 1 ábra forrás: VGT3 2-1 térkép

Vértessomló az ívóvíz készlet védő terület kapcsán érintett település.

Az emberi tevékenységből eredő jelentős terhelések a hazai szabályozásban a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet 12. §-ban jelennek meg.

Az emberi tevékenységekből eredő terhelések számbavételének és a hatások elemzésének célja, hogy a vizek állapota szempontjából jelentős vízgazdálkodási problémák feltárása megtörténjen.

A terhelések nagy csoportját képezik a települési, ipari és mezőgazdasági tevékenységből származó, pontszerű és/vagy diffúz eredetű a felszíni és felszín alatti vizekbe jutó szennyezőanyag bevezetések.

Pontszerű szennyezőforráson kisebb kiterjedésű, lehatárolható helyen található, adott tevékenységből származó szennyezőanyag kibocsátást értünk

A pontszerű tápanyag és szerves anyag terhelés meghatározó elemei a települési szennyvíz kibocsátások.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény értelmében a települési önkormányzat feladata a közszolgáltatások keretében gondoskodni a csatornázásáról, a szennyvizek tisztításáról, a tisztított szennyvíz elvezetéséről, illetőleg a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz, továbbá a szennyvíziszap ártalommentes elhelyezésének megszervezéséről. A települési csapadékvíz kibocsátásokra vonatkozóan nem áll rendelkezésre nyilvántartás. Általánosságban megállapítható, hogy a belterületek, illetve a leburkolt területek arányának növekedésével a befogadóba vezetett mennyiségek is emelkednek.

a hazai vízgazdálkodás kiemelt célja az országban visszatartott vízmennyiség növelése. A vízvisszatartás megoldás lehet a „belvív-aszály” probléma enyhítésére, különösen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás vonatkozásában. Az általános vízgazdálkodási előnyök mellett a vízvisszatartás kedvező megoldást jelent a hidromorfológiai problémák kezelésben is

Vértessomló településre vonatkozó konkrét intézkedések:

Önkormányzati feladat	VGT Intézkedési cél	Intézkedés
Szemléletformáló akciók szervezése (a jövőben) víztakarékosság	9. Költségmegtérülés elvének alkalmazása a megfizethetőség figyelembevételével a lakossági vízszolgáltatás területén	9.3 Önkormányzati csapadékvíz-gazdálkodás intézményi rendszere és a vízvisszatartás ösztönzése
Meg kell oldani a vízfolyások rehabilitációját, ökológiai mederrendezését. Az alegység kisvízfolyásainak legnagyobb részén szükséges mederrehabilitáció, beleértve a különböző fenékgátak, fenékküszöbök felülvizsgálatát, szükség esetén átépítését,	8.3 Vízfolyások és állóvizek hidromorfológiai állapotát javító intézkedések	8.3.1 Vízfolyások és állóvizek medrét érintő intézkedések

<p>valamint az üledék és a nem odaillő növényzet egyszeri eltávolítását. Fontos a medrek folyamatos fenntartása (felesleges biomassza eltávolítása, mederbeli lágyszárú növényzet gondozása).</p>		
<p>Lakosságiszemléletformálás, tájékoztatás (folyamatos)</p>	<p>8. a víz hatékony felhasználását elősegítő műszaki intézkedések, az öntözés, az ipar, az energiatermelés és a háztartás területén</p>	<p>8.4.b Csapadékvíz-gazdálkodás, víz újrahasznosítás a háztartásokban</p>

2.2.2 Nagyvízi mederkezelési terv (NMT)

A nagyvízi mederkezelési terv készítésének szabályozását a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet (NMT rendelet) tartalmazza. A rendelet 4. melléklete szerint a nagyvízi mederkezelési terv elkészítésével érintett vízfolyások, folyószakaszok tekintetében Vértessomló település vízfolyása nem érintett, a fejezet ezért nem releváns.

2.2.3 Árvízi kockázatkezelési terv (ÁKK)

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló jogszabályi előírások szerint Vértessomló település közepesen veszélyeztetett „B” kategóriába tartozik.

2.2.4 Települési vízkárelhárítási terv

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4.§ (1) bekezdése alapján a települési önkormányzatok vízgazdálkodással összefüggő feladataként határozza meg a helyi vízrendezés, ár- és belvízelvezetés és a települési vízkárelhárítás ellátását.

A települési vízkárelhárítási tervdokumentáció a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 27§ (2.) bekezdése alapján a települési veszélyelhárítási terv melléklete, amely a lakott belterületek védelme érdekében szükséges információkat, utasításokat, rendelkezésre álló erőforrásokat, kapacitásokat és fejlesztési lehetőségeket foglalja össze, csak általánosan érinti a település közigazgatási területén nem önkormányzati feladatként megjelenő

védekezéseket (pl. állami kezelésű vízfolyások), valamint a belterületet nem veszélyeztető, külterületi elöntések során végzendő vízkárelhárítási feladatokat.

A települési vízkárelhárítási tervet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelettel összhangban kell elkészíteni.

Vértessomló rendelkezik vízkár elhárítási tervvel, melynek száma VK 847/2023, 2023.03.21.-én kelt és az ÉDU VIZIG is elfogadta.

A helyi vízkárelhárítás feladatait három fő csoportba lehet foglalni: (Forrás: Vértessomló Vízkárelhárítási terve)

1. A védekezést megelőző feladatok, a szükséges szervezetet fel kell állítani, és készültségre alkalmas állapotban kell tartani. Ehhez karbantartott készültségi kimutatást kell készíteni, és naprakészen vezetett nyilvántartásokat kell készíteni az alkalmazható eszközökről és hasznosítható, vagy védendő létesítményekről. A megelőző feladatok közé tartozik a vízrendezési és elvezető művek rendszeres évenkénti felülvizsgálata és a szükséges beavatkozások meghatározása.

2. A védekezés alatti feladatok. Céljuk a helyi vízkárokkal terhelt területek mentesítése és az élet- és vagyonbiztonságvédelme.

3. A védekezés utáni feladatok. A helyi vízkár elleni védekezési munkákat követően gondoskodni kell a kiömlött vizek kárainak mielőbbi felszámolásáról. A védelmi anyagokat, eszközöket és felszereléseket össze kell gyűjteni. A még használható anyagokat meg kell tisztítani, fel kell leltározni, és gondoskodni kell a raktározásáról. Az alapkészlet csökkenése esetén gondoskodni kell a készlet feltöltéséről.

Nem lényegtelen a védekezés dokumentálása és a felhasznált anyagok, készletek elszámolása, hiszen a további zavartalan védekezés feltétele az előzmények rendezése.

A település vízkárok általi veszélyeztetésének meghatározása.

Vízkárt kiváltó jelenségek:

- Rövid idejű, nagy intenzitású csapadék
- Hosszú idejű, tartós csapadék (a talaj telítődik, csökken a beszivárgás)
- Tartós esőzés hóolvadással együtt
- Vastag hótakaró hirtelen történő olvadása
- Mély fekvésű vagy lefolyástalan területeken, magas talajvízállásnál (telített talaj) lehulló csapadék

A település területén a csapadékvíz elvezetésére többféle megoldást lehet találni, azonban ezek nem tekinthetők összefüggő, rendszernek, hanem különálló a helyi feladatot megoldó, létesítmények. Egyes szakaszokon nincs is elvezetési lehetőség, illetve az utca kialakításánál erre a vízelvezetési megoldásokra egyszerűen hely sincs. A különböző állapotú és megoldású, vagy éppen hiányzó vízelvezetések következtében a vízkárok fellépése is különböző mértéket vehet fel. A szerencsés terepviszonyokból adódóan azonban a víz, szinte mindenhol képes lefolyni. A viszonylag jól működő és karban tartott, összefüggő vízelvezető rendszer, valamint a befogadó

vízemésztő képessége azonban tartós elöntés kialakulását nem teszi lehetővé, mert a terhelés megszűnése után a leürülés nagyrészt be tud következni. Legfeljebb kisebb lefolyástalan foltoknál lesz szükség beavatkozásra, és a rongálódásokat, valamint iszap-lerakódásokat kell felszámolni, valamint egyes járda és útszakaszok rövid idejű elöntésére kell számítani.

A védekezésért felelős személy helyzetértékelési feladatainak ismertetése:

- a) meghatározni veszélyeztetettség mértékét;
- b) felmérni a kockázati, várható védekezési helyszíneket;
- c) felmérni a védekezés elsődleges feladatait;
- d) programozható intézkedési műveleti sorrend áttekintése;
- e) intézkedési műveleti sorrend nem programozható elemekkel való kiegészítése;
- f) felmérni a veszélyelhárításhoz szükséges erőket, eszközöket, anyagokat;
- g) felmérni a rendelkezésre álló erő-eszköz kapacitást;
- h) induló készletek pontosítása;
- i) külső erők igénybevétele lehetőségének felmérése.

Helyi irányítás rendje

A kiterjedt káresemény és veszélyhelyzet kezelésében részt vesz a települések öngondoskodáson alapuló önkéntes lakossága, önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek, önkéntes és karitatív szervezetek, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, az adott katasztrófa típus kezelésében, elhárításában alapvető feladatait, felelősségi körét elsődlegesen ellátó szervek, szervezetek kijelölt erői, valamint a rendvédelmi szervek, a Magyar Honvédség és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal kijelölt állománya. A települési szintű védelmi és biztonsági tevékenység során az érintett polgármester illetékességi területén a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 59. §-ban meghatározottak szerint irányítja és szervezi a védekezés feladatait. Az érintett helyi védelmi bizottság elnöke illetékességi a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 56. §-ban meghatározottak szerint irányítja és összehangolja a védelmi és biztonsági tevékenységét.

A helyi védelmi bizottság katasztrófavédelmi elnök-helyettesi feladatait a KE VMKI igazgatója által kijelölt személy látja el.

A települési szintű védelmi és biztonsági tevékenység során az érintett polgármester illetékességi területén a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 59. §-ban meghatározottak szerint irányítja és szervezi a védekezés feladatait.

Jogkörében eljárva:

- a) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv szakmai iránymutatása mellett irányítja a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenységet,
- b) halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges intézkedéseket, és erről haladéktalanul értesíti a település szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjét és a területi védelmi bizottság elnökét,
- c) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a katasztrófavédelem érdekében

határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi,

d) szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, befogadását és visszatelepítését,

e) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását,

f) a Területi, fővárosi védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - elrendeli a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazását,

g) együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában.

h) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartáshoz szükséges anyagi javakkal történő ellátását.

A vízkárelhárítási terv tartalmazza az esetleges vízkár esetén a feladatokat és a feladatok sorrendiségét felelősségi köröket.

Köteles polgári védelmi szervezetek

a) Polgári védelmi szolgálat;

b) Köteles polgári védelmi szervezetek típusai, egységei;

e) Rendelkezésre álló köteles polgári védelmi szervezetek (név, típus, egység, létszám);

d) Riasztás, készenlétbe helyezés rendje, végrehajtása;

e) Mozcósítási fokozatok;

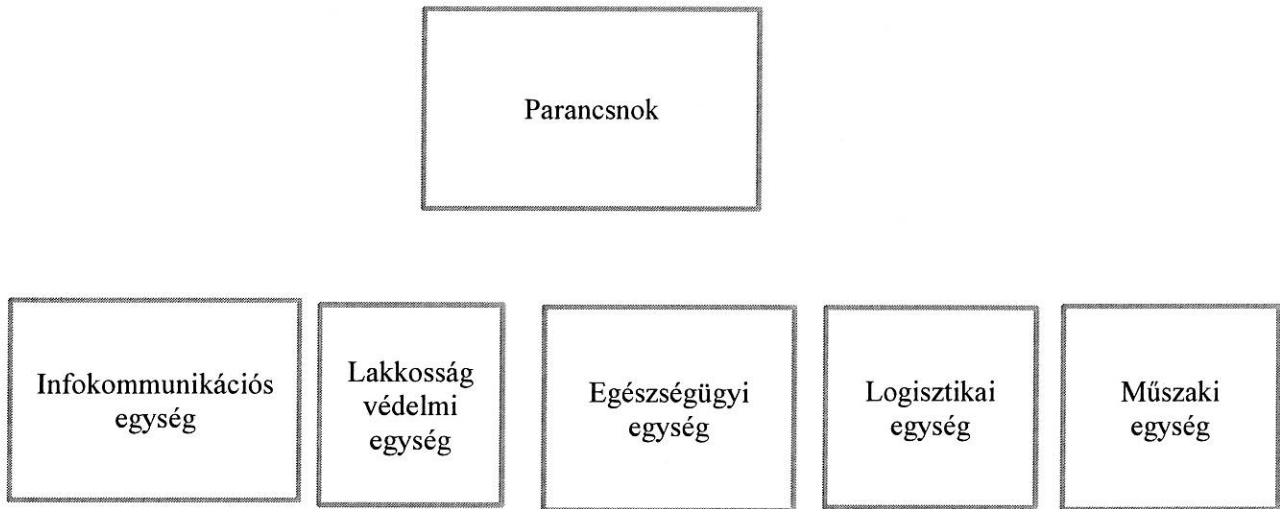
f) Mozcósítási fokozatok elérésének normái;

g) Mozcósítási fokozatonként végrehajtandó feladatok;

h) Polgári védelmi szervezetek alkalmazása.

A köteles polgári védelmi szervezetek alkalmazására akkor kerül sor, ha a kiterjedt káresemény, veszélyhelyzet kezelésére rendelt szervek erőforrásai nem elegendők, illetve, ha a lakosság, valamint a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme ezt indokolttá teszi. A polgári védelmi szervezetek mozcósítása történhet egyidejűleg, illetve részenként. A mozcósításra tervezett polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek létszámát az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv javaslatának figyelembe vételével a mozcósítást elrendelő személy határozza meg.

Polgári védelmi szervezet felépítése:

Parancsnok: Igó István polgármester

A részletes beosztást a veszélyelhárítási terv tartalmazza.

2.2.5 Az önkormányzat vízkárelhárítási szervezete

A védekezés felelős vezetője a Polgármester, mint védelemvezető vagy akadályoztatása esetén az általa kijelölt személy (védelemvezető) aki a védekezést személyes felelősséggel irányítja és vezeti.

A védelemvezetőt munkájában a védelemvezető helyettes és szakcsoportok segítik. Minden a védekezés végrehajtását érintő lényeges intézkedés a védelemvezetőtől indul ki, illetve oda érkezik. A védelemvezető a védekezés operatív irányítója, a döntések utasítások kiadója, a végrehajtás számonkérője, döntései szakmai megalapozására kérheti a területileg illetékes vízügyi igazgatóságtól műszaki segítségnyújtó kirendelését, és annak szakvéleményét.

Amennyiben a polgármester a védekezési feladatai ellátásában műszaki segítségnyújtásra szorul – megkeresés esetén – a területileg illetékes VIZIG szakmailag támogatja a helyi-vízkárelhárítási tevékenységeket.

A vízügyi igazgatóságtól az önkormányzati védekezéshez kirendelt műszaki irányító nem veszi át a Védelemvezető (polgármester) feladatát, felelősségét, de szakmai tudásával segít felelősségteljes, műszakilag megalapozott döntést hozni.

Az állami kezelésű belterületi vízfolyások mentén kiépített víztartó létesítményeken az Önkormányzat köteles védekezni, viszont a védekezés alatt a védművekben keletkező károkat és a védképességet a tulajdonos/fenntartónak kell helyreállítani.

A védekezési időszak feladatait képezik

- védekezésre való felkészülés
- operatív védekezés
- védekezés megszűnését követő intézkedések

Az önkormányzati vízkárelhárítás többszereplős tevékenység, elsősorban három állami szervezetnek, a katasztrófavédelemnek, kormányhivataloknak és vízügyi igazgatóságoknak vannak jogszabályi kötelezettségei.

Az adott feladatok ellátásáért felelősök nevei a beosztási névjegyzék tartalmazza.

2.2.6 Polgármesterek felkészítése

A vonatkozó szabályozás szerint a védelmi felkészülés adatszolgáltatásban és tervkészítésben nyilvánul meg. A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Kormányrendelet a védekezésre való felkészülés során a védekezésre kötelezettek feladatai között említi:

- védekezési tervek és nyilvántartások elkészítése, kiegészítése;
- saját védelmi szervezetek megszervezése és felkészítése,
- az előző pontokban felsoroltak rendszeres, évenkénti felülvizsgálata;
- védekezési gyakorlatok tartása.

A védekezési terveket a védekezésre kötelezettek minden év december 10-ig felül kell vizsgálnia és a változásokat a terveken át kell vezetnie.

2.3 Klímaváltozás és klímaalkalmazkodás

A Klímaváltozás hatására az időjárási szélsőségek kialakulása, akár csapadékinzentiás, akár az aszályos időszakok növekedése, egyre nagyobb problémát jelent a településeknek. A kezelhetetlen csapadéktöbblet lokálisan, pontszerűen jelentkezik. Az események gyakorisága kikényszeríti a megelőző intézkedéseket. A településeknek fel kell készülni a domb- és hegyvidéki területeken a gyorsan levonuló árhullámok egyre gyakoribb megjelenésére.

Az elmúlt 10 évben, de leginkább az elmúlt 6 évben már bekövetkezett szélviharos időjárási események és a következő időszakra prognosztizált további változások szükségessé teszik a konkrét kockázat csökkentő intézkedések megtételét.

Amennyiben a települések alkalmazkodni szeretnének a változó körülményekhez műszakilag két problémát kell megoldani a csapadékgazdálkodás területén. Csapadékvizek mennyiségi kezelése a hegy és dombvidéki területeken, ami leghatékonyabban a tározóképesség növelésével lehet elérni. A vízelvezető rendszerek döntő része megépült, ugyanakkor a méretezésük jelenleg nem felel meg a megváltozott körülményeknek.

A vizek mennyiségi kezelésével összefüggésben az egyik legfontosabb szakmai feladat a csapadék mennyiségi adatainak a felülvizsgálata, hogy az újonnan épülő rendszereinket a valós, adatok alapján méretezzék.

A már kiépített elvezető rendszerek bővítése legtöbbször irreális (pénzügyileg) cél. A tározókapacitás folyamatos növelése lehet az egyik megoldás (tározó létesítés, talaj befogadó képességének növelése).

2.3.1. A klímaváltozás várható területi hatásai

Vértessomló község klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyeztetettsége a szélsőséges csapadék, árvizek, aszályok, viharok, erdőtüzek tekintetében magas kockázatú, a szélsőséges hő, szélsőséges hideg, földcsuszamlások tekintetében mérsékelt.

Az éghajlatváltozási cselekvési terv vízgazdálkodási intézkedés csoportjába, számos olyan intézkedést fogalmaz meg, mely a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást fogja elősegíteni.

2.3.2 A terület klímaalkalmazkodással összefüggő vízgazdálkodási kötelezettségei

Fontos feladat az erdőtüzek megelőzése, a hirtelen nagy mennyiségben lezúduló csapadékvíz elvezetése. A felszíni vízfolyások védelme, a terület vízgazdálkodási szempontból való karbantartása, csapadékvíz elvezető rendszerek karbantartása, felújítása

3. A településfejlesztéshez kapcsolódó vízgazdálkodási célok, stratégia, feladatok meghatározása

3.1 A település vízgazdálkodási állapotának értékelése

Jelen fejezetben az egyes vízgazdálkodási elemekre vonatkozóan és összességében el kell végezni egy SWOT elemzést a település vízgazdálkodási helyzetének, állapotának értékelése céljából. A SWOT analízis egy mozaikszókból összeállított elemzést takar.

S – strengths, erősségek,

W – weaknesses, gyengeség

O – opportunities, lehetőségek, és

T – threats, veszélyek.

Erősségek: belső tényezők: pozitív dolgok, amik jól működnek és lehet rá befolyás, hogy még jobban működjenek.

Gyengeségek: belső tényezők: olyan dolgok, amik nem jól működnek, de lehet rá befolyás, hogy jobb legyen.

Lehetőségek: külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket.

Veszélyek: külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek.

Település vízgazdálkodására vonatkozó SWOT analízis:

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - intézményi ellátottság jó - jó szakmai kapcsolatok a hatóságokkal vízügyi igazgatósággal - pályázati források eddigi felhasználása - a település szennyvíz és ivóvíz rendszere kiépült 	<ul style="list-style-type: none"> - műszaki osztály hiánya - önkormányzati programok, stratégiák hiánya - kevés monitorig - nem összefüggő, méretezett csapadékvíz elvezető rendszer - csapadékvíz elvezetés teljes hiánya egyes szakaszokon - csapadékvíz és a vízfolyások karbantartásának, felújításának forráshiány miatti elmaradása - csapadékvíz elvezetés méretezési problémái - a vízvezetés pontszerű felújítása, nem rendszer szintű megoldások - rossz állapotú, régi eternit csövek a vízálózatban
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - vízgazdálkodásra fordítható források kiaknázása - település kedvező táji adottsága - lakosság szemléletformálása a témában - A használt vizek újra felhasználásának lehetősége 	<ul style="list-style-type: none"> - aktuális monitoring adatok hiánya, nehéz elérhetősége - helyi vízszennyezés - környező települések ipari területek szennyezése - lakossági műtárgyak és a nagy beépített és burkolt felületek a csapadékvíz beszivárgását gátolják - tájrombolás - a vizek minőségét rontó tevékenységek újraéledése (pl. növekvő műtrágyahasználat) - víz szennyezők, víz kivevőkkel szemben nincs hatékony szankcionálás

A településnek nagyobb figyelmet kell fordítania a vízvezető rendszerének karbantartási feladatainak elvégzésére, esetleges felújításokra. A források kiaknázása a vízgazdálkodási területen rendkívül fontos. A településnek környezetvédelmi program és vízgazdálkodással összefüggő stratégiák kidolgozására is szüksége van.

A település vízvezetésének pontszerű felújításai helyett rendszerszintű felújításra lenne szükség. A lakosság szemléletformálása vízgazdálkodási kérdésekben rendkívül fontos feladat, mind országos mind települési szinten egyaránt.

3.2 A település vízgazdálkodásának jövője

3.2.1. A település vízgazdálkodási céljainak meghatározása

1. Felszíni vizek védelme, víz minőség megóvása
2. Környezetszennyezések elkerülése- szorosabb együttműködés a hatóságokkal- hatékonyabb szankcionálás a szennyezőkkel szemben.
3. Helyi rendeletek felülvizsgálata a lakossági beépítések zöldterületek burkolása kapcsán (kapubehajtók burkolása, udvarok beépítése)
4. A csapadékvíz elvezetésére fordítható források felkutatása és hatékony felhasználása
5. Környezetvédelmi dokumentumok elkészítése
6. Lakossági szemléletformálás

3.2.2. Fejlesztési, fejlesztendő területek, ehhez kapcsolódó feladatok beazonosítása

Fejlesztendő területek vízgazdálkodás terén:

- nagy és hirtelen lehulló csapadékvíz miatt kialakult villámárvizek során, az esetlegesen tapasztalt új problémás területek (csapadékvíz elvezető szakaszok) felmérése, monitoringolása- ezen szakaszok felújításához a források felkutatása és a források megfelelő felhasználása
- a már ismert, nem megfelelő csapadékvíz elvezető rendszer felújítása- források felkutatása
- lakosság szemléletformálása a vízgazdálkodás témakörében helyi szinten (víztakarékosság, csapadékvíz gyűjtésének ösztönzése, víztakarékos földművelés, gazdálkodás, víztakarékos háztartási megoldások, csapadékvíz elvezető rendszer karbantartása lakossági feladat is)- lakossági szemléletformáló akciók szervezése - ehhez források keresése
- környezetvédelmi program megalkotása- vizek védelme

3.2.3. A település előkészítés alatt lévő fejlesztési programjai

Vértessomló település esetében nincs jelenleg folyamatban vagy előkészítés alatt lévő, a település vízgazdálkodását érintő program, dokumentált kezdeményezés, tanulmány.

Végrehajtás alatt lévő vízgazdálkodási projekt:

2023.06.12.-én aláírt támogatási szerződés szerint, Vértessomló település támogatást nyert a **TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1-2022-00060** azonosító számú, Vértessomló csapadékvíz-elvezetésének fejlesztése című pályázat támogatására, összesen: **106 969 736 Ft** összegben.

A projekt műszaki tartalma:

Bánya út

Az ún. Bánya útnál található D500 beton átereszt nem alkalmas a megnövekedett csapadékvizek átvezetésére, ezért mellette kerül kiépítésre egy átereszt D1200 vasbeton csőből és egy 2,0 x 2,0 m méretű hordalékfogó akna monolit betonból. Mivel a befogadó nem egy vízfolyás lesz közvetlenül, hanem egy földterületre folyik a csapadékvíz, ezért a kitorkollásnál terméskő szórást kell kiépíteni. A Bánya út mellett TB 80/166/120 típusú előregyártott mederelemből épül az árok, a meglévő mederlapos burkoltárok helyén. A 3,80%-os hosszúság miatt energiatörő fogakat kell beépíteni a tervezett árokba.

Rákóczi utca páros oldala

A tervezési szakasz eleje csatlakozik a Bánya úti tervezett árokhoz. A 367/15 hrsz-ú ingatlanon új burkoltárok kerül kiépítésre TB 80/166/120 típusú előregyártott mederelemből, amely csatlakozik a 350/1 hrsz-ú ingatlanon található kiépített vegyes burkolatú (föld, illetve mederlapos) árokhoz. A meglévő kapubehajtóknál és a Sport téri útsatlakozásnál átépítésre kerülnek az átereszek.

A 2+24,50 hm szelvényben található D400 beton átereszt bekötésre kerül a tervezett árokba, amely a páratlan oldalról vezeti át a csapadékvizet.

A 3+12,40 hm szelvényben található D1000 beton átereszt bekötésre kerül a tervezett árokba úgy, hogy a befolyási és a kifolyási csomópontokban egy-egy 1,50 x 1,50 méteres hordalékfogós tisztítóakna kerül kiépítésre monolit betonból.

3+20 hm szelvénytől TB 60/100/80 típusú előregyártott mederelemből épül az árok.

A 3+59,50 hm szelvényben található D300 beton átereszt köt be a Sport térből a meglévő tisztítóaknába. Itt az út és autóbussmegálló alatti átereszt átépítésre kerül egységesen D800-as beton átereszre és a Sport téri csomópontban új 1,0 x 1,0 méteres hordalékfogós tisztítóakna épül előregyártott betonból.

A tervezési szakasz vége csatlakozik a 4+74 hm szelvényben található D800-as beton átereszhez, amely a Rákóczi utca további szakaszáról vezeti ide a csapadékvizet.

Rákóczi utca páratlan oldala a Hegyalja és a Zrínyi utca közötti szakaszon a meglévő földárok burkolásra kerül TB 40/70/50 típusú előregyártott mederelemmel, az átereszek kitakarításra, illetve átépítésre kerülnek.

A tervezési szakasz eleje csatlakozik 2+40,80 hm szelvényben található (Hegyalja utca) D400-as beton átereszhez. A meglévő földárok helyén kiépítésre kerül a TB 40/70/50 típusú előregyártott mederelemes árok. A meglévő kapubehajtóknál átépítésre kerülnek az átereszek.

A 2+91,50 hm szelvényben egy vízváltó magaspontra lett kialakítva.

A 3+12,40 hm szelvényben található D1000 beton átereszt bekötésre kerül a tervezett árokba úgy, hogy a befolyási és a kifolyási csomópontokban egy-egy 1,50 x 1,50 méteres hordalékfogós tisztítóakna kerül kiépítésre monolit betonból.

A 4+55,10 hm szelvényben található D300 KPE átereszt bekötésre kerül a tervezett árokba, amely a Zrínyi utcából vezeti a csapadékvizet. A tervezési szakasz vége csatlakozik a 4+55,40 hm szelvényben található D500-as beton átereszhez, amely a Rákóczi utca további szakaszáról vezeti ide a

csapadékvizet.

A projekt társadalmi hasznai és hatásai a következők:

- a fejlesztési területen élő 100 fő életminősége javul, az itt található magán és önkormányzati vagyon vízkároktól való veszélyeztetettsége jelentősen csökken;
- sikerül megóvni a települési (közlekedési) alpinfrastruktúrát a rendszeres vízkároktól, elkerülhető a nagyobb esőzések utáni helyreállításuk;
- közterületek állapota javul (tisztántartás, szennyező anyagokat is tartalmazó hordalékok nem rakódnak le).

A projekt eredményei a következők:

- A fejlesztett infrastruktúra által megvédett lakosság száma: 100 fő
- A fejlesztett kék infrastruktúra hossza: 598 méter
- A megvédett magán és közvagyon becsült értéke: 2295 millió forint

3.2.4. Programok feladatok sorrendisége, egymásra hatása

1. TOP_PLUSZ-1.2.1-21-KO1-2022-00060 azonosító számú Vértessomló csapadékvíz-elvezetésének fejlesztése című pályázat megvalósítása, a projekt várható befejezése: 2026.05.30
2. Vízgazdálkodással kapcsolatos szemléletformáló akciók szervezése a településen akár több településsel összefogva) - mely kötetlenül bármikor megvalósítható.
3. A későbbiekben a hirtelen, nagy mennyiségben lehullott csapadék miatti villám árvizek során, a csapadékvíz elvezető rendszerben kialakuló kritikus pontok, szakaszok feltérképezése és forrás felkutatása és az adott szakasz felújítása- kialakult eseménykor .

A jövőben fejlesztendő utcák:

- Rákóczi F. u. hegy felőli oldala a Hegyalja utcától a 81112. sz. közút melletti szikkasztó tározó felé
- Rákóczi köz az Erdősor becsatlakozó szakaszával
- Ady E. u. a becsatlakozó Sport utcával Szabadság téri karéjjal
- Zrínyi M. utca teljes hosszában

3.3 A település integrált vízgazdálkodásával összefüggő feladatok

3.3.1 A közös vízgazdálkodás területén elhelyezkedő települések koordinációja

Vértessomló településen a humán erőforrás nem megfelelő a műszaki területen, nincs műszaki osztály vagy munkatárs. Az integrált megközelítés lehetne, több település ezen feladatait közösen megosztani. További közös együttműködés lehetne a települések között a vízgazdálkodás témában a lakossági szemléletformáló akciók közös szervezése, esetleg közös képzések tartása. Lakossági fórumok

tartása.

3.3.2 Az ITVT megvalósításának nyomon követése, módosítása, felülvizsgálat

A cél az, hogy minden település rendelkezzen integrált települési vízgazdálkodási tervvel, mely az egységes szakmai tartalmat és az integrált megközelítést tartja szem előtt. Javasolt 5 évenként felülvizsgálni, amennyiben változás történik aktualizálni szükséges a dokumentumot. (pl: települési tervek módosítása)

ITVT térképi mellékletei

- 1. tervlap – Áttekintő helyszínrajz*
- 2. tervlap – Település közigazgatási területét bemutató helyszínrajz*
- 3. tervlap – A település víziközmű rendszer bemutató helyszínrajz*
- 4. tervlap – A település felszíni és felszínalatti vizeit bemutató helyszínrajz*

VÉRTESSOMLÓ

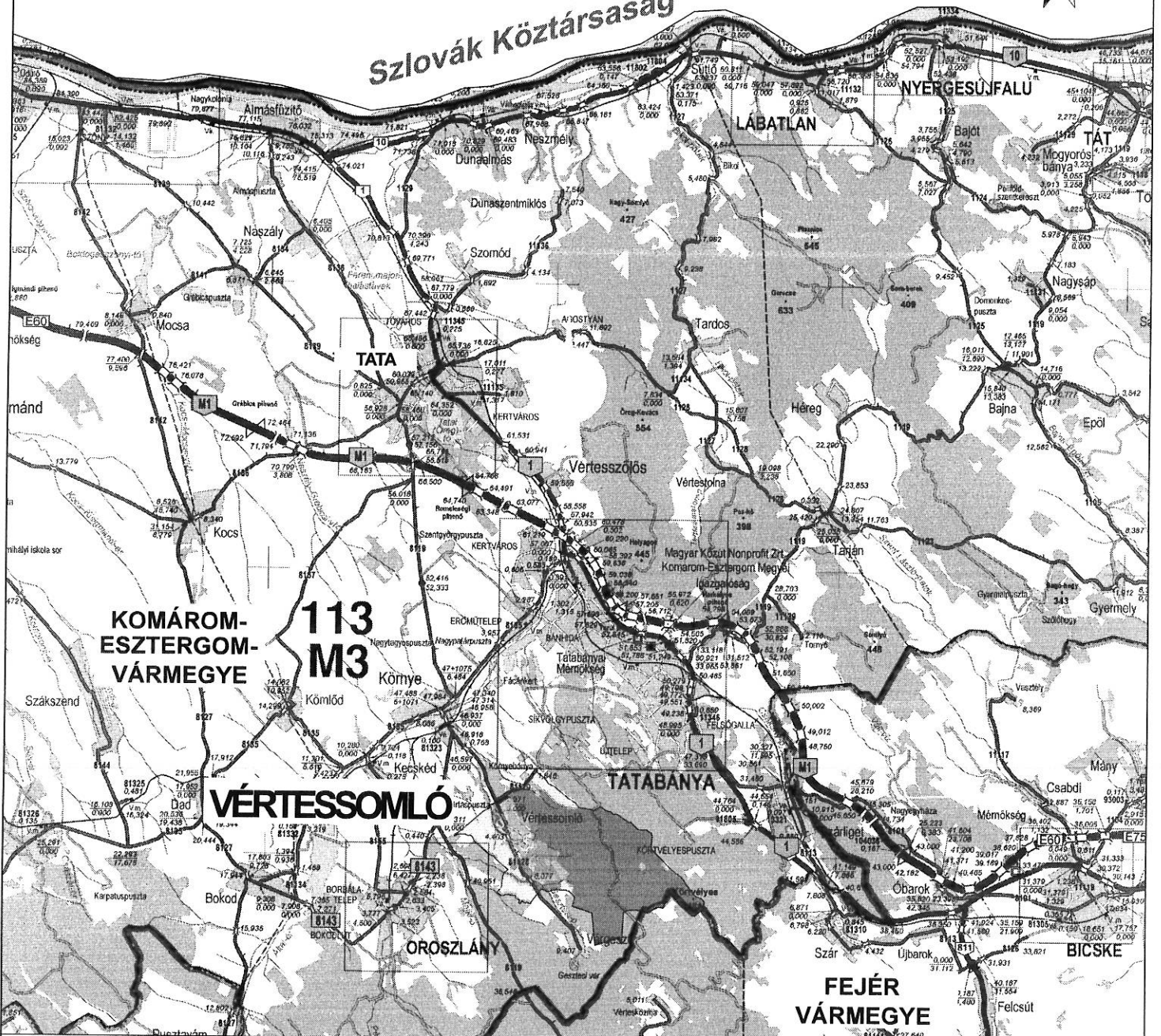
1. Tervlap

Áttekintő helyszínrajz

M 1: 100 000

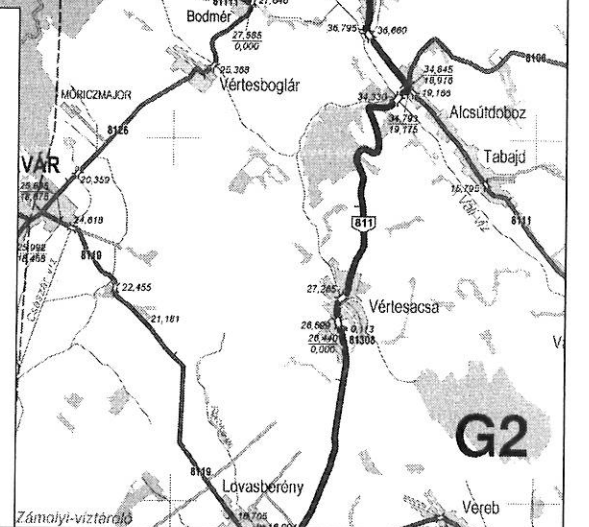

Szlovák Köztársaság

JELMAGYARÁZAT

Közigazgatási határ	
Területfelhasználás	
Beépítésre szánt területek	Beépítésre nem szánt területek
Lakóterület - kertvárosias terület	Rekreációs zöldterület
Lakóterület - falusias terület	Zöldterület - közkert
Tartalék falusias lakóterület	Erdőterület
Településközpont vegyes terület	Mezőgazdasági - általános
Gazdasági - kereskedelmi, szolgáltató terület	Vízgazdálkodási terület
Tartalék kereskedelmi gazdasági terület	Különleges területek
Hétvégiházias üdülőterületek	

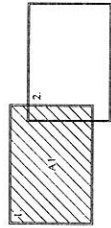
G2

VÉRTESOMLÓ

2.1 Tervlap
Település közigazgatási területét
bemutató helyszínrajz I.

M 1: 10 000

JELMAGYARÁZAT

- Közigazgatási határ
- Országos közutak
- Vízyűjtő árkok, medrek
- Hid
- Főbb átereszt

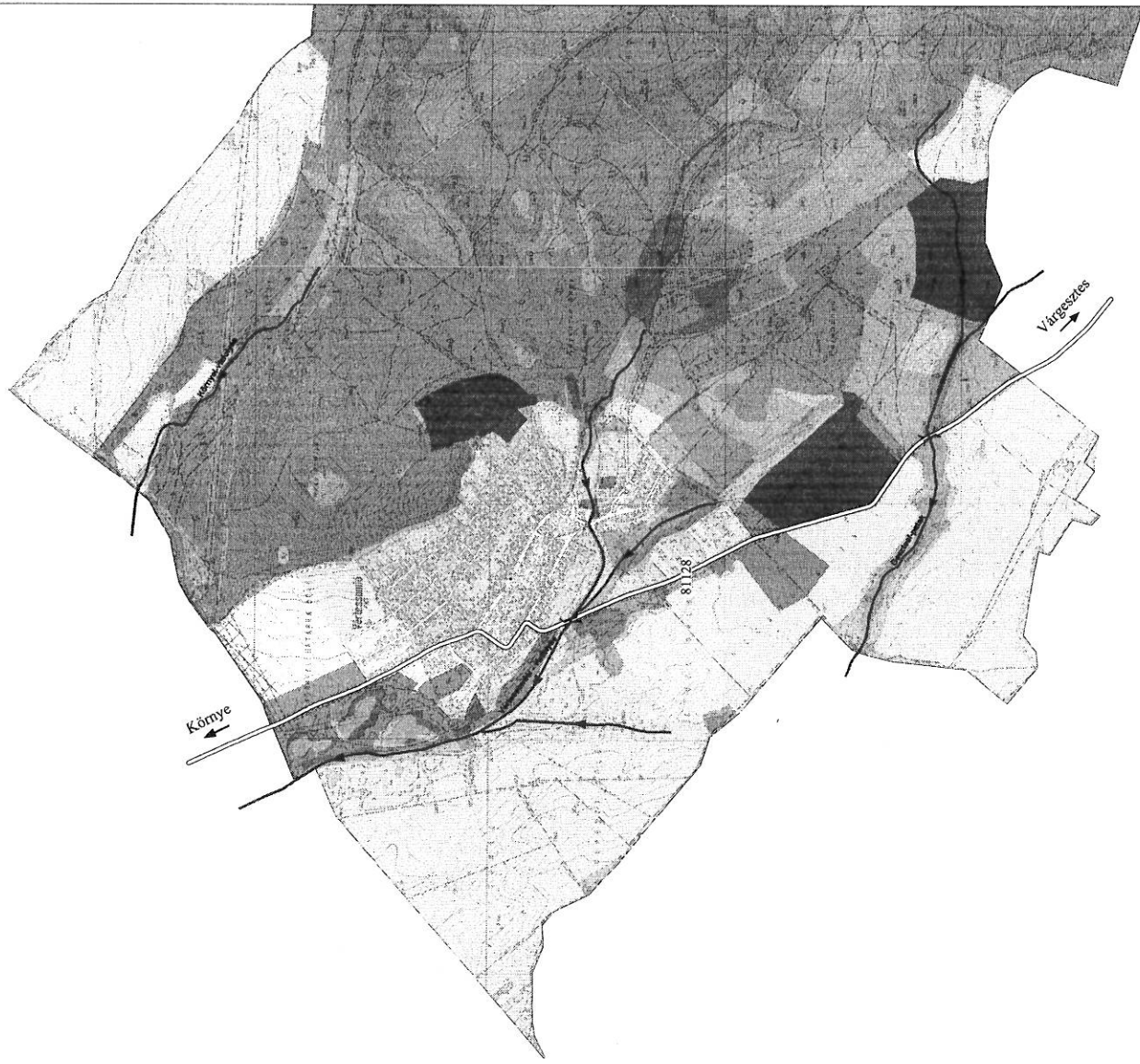
Területfelhasználás

Beépítésre szánt területek

- Lakóterület - kertvárosias terület
- Lakóterület - falusias terület
- Tartalék falusias lakóterület
- Településközpont vegyes terület
- Gazdasági - kereskedelmi, szolgáltató terület
- Tartalék kereskedelmi gazdasági terület
- Hétvégházaspark terület

Beépítésre nem szánt területek

- Rekreációs zöldterület
- Zöldterület - közpark
- Erdőterület
- Mezőgazdasági - általános
- Vízgazdálkodási terület
- Különleges területek

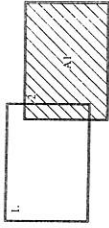

VÉRTESSOMLÓ

2.2 Tervlap

Település közigazgatási területét
bemutató helyszínrajz II.

M 1 : 10 000

JELMAGYARÁZAT

- Közigazgatási határ
- Országos közutak
- Vízgyűjtő árkok, medrek
- Híd
- Főbb átereszz

Területfelhasználás

Beépítésre szánt területek

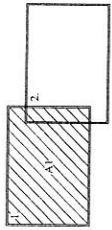
- Lakóterület - kertvárosias terület
- Lakóterület - falusias terület
- Tartalék falusias lakóterület
- Településközpont vegyes terület
- Gazdasági - kereskedelmi, szolgáltató terület
- Tartalék kereskedelmi gazdasági terület
- Hévígházias üdülőterületek

Beépítésre nem szánt területek

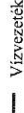

- Rekreációs zöldterület
- Zöldterület - közkert
- Erdőterület
- Mezőgazdasági - általános
- Vízgazdálkodási terület
- Különleges területek

VÉRTESSOMLÓ
 3.1 Tervlap
 Település víziközmű rendszerét
 bemutató helyszínrajz I.
 M 1: 10 000

JELMAGYARÁZAT

- Gravitációs szennyvíz vezeték
- Nyomott szennyvíz vezeték
- Szennyvíz átemelő
- Vizvezeték
- Tűzesap
- Zárt csapadékvíz elvezető csatorna
- Főbb nyílt csapadékvíz elvezető árók
- Hid
- Főbb átérés
- Vizgazdálkodási terület
- Vizgyűjtő árkok, medrek

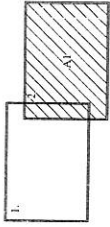

VÉRTESSOMLÓ

3.2 Tervlap

Település víziközmű rendszerét
bemutató helyszínrajz II.

M 1 : 10 000

JELMAGYARÁZAT

- Gravitációs szennyvíz vezeték
- Nyomott szennyvíz vezeték
- Szennyvíz átmenelő
- Vízvezeték
- Tűzcsap
- Zárt csapadékvíz elvezető csatorna
- Főbb nyílt csapadékvíz elvezető árok
- Híd
- Főbb áteresz
- Vízgyűjtőkódási terület
- Vízgyűjtő árkok, medrek

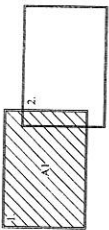

VÉRTESOMLÓ

4.1 Tervlap

A település felszíni és felszínalatti
vizeit bemutató helyszínrajz I.

M 1: 10 000

JELMAGYARÁZAT

	Közigazgatási határ
	Vízgyűjtő terület lehatárolása
	Vízgyűjtő árkok, medrek
	Híd
	Főbb átereszt
	Vízgyűjtőkódási terület
	Natura 2000 - természetvédelmi terület (SAC)

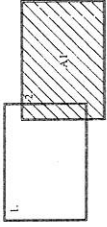

VÉRTESSOMLÓ

4.2 Tervlap

A település felszíni és felszínalatti
vizzeit bemutató helyszínrajz II.

M 1: 10 000

JELMAGYARÁZAT

- Közigazgatási határ
- - - - - Vízgyűjtő terület lehatárolása
- Vízgyűjtő árkok, medrek
- Híd
- Főbb áteresz
- Vízgazdálkodási terület
- ▨ Natura 2000 - természetvédelmi terület (SAC)

dr. Auer Zsolt Dénes

Feladó: Péter Éliás <peterneknagy@gmail.com>
Küldve: 2024. február 14. 13:21
Címzett: dr. Auer Zsolt Dénes
Tárgy: Re: Vételi ajánlat
Melléletek: image005.jpg

Tisztelt Polgármester Úr és Vértessomlói Képviselő Testület!

Éliás Péter (születési hely, idő: Komárom, 2001. december 20.; anyja neve: Kovács Gabriella; lakcíme: 2823 Vértessomló, Szabadság tér 15.) ezúton benyújtom a Vértessomló külterület 065/18 hrsz. alatti ingatlan Vértessomló Község Önkormányzata tulajdonában lévő 1/1 tulajdoni hányadára a haszonbérleti ajánlatot.

A terület állapotát figyelembe véve hosszútávú bérletet ajánlok mely időtartama 10 év. Ez idő alatt vállalom a Vértessomló külterület 065/18 hrsz. alatti ingatlan állagának feljavítását és karbantartását ezzel ellenszolgáltatást nyújtva a terület használatáért. Vállalásom vonatkozik a terület olyan szintű rendbetételére ami biztosítja annak bejárhatóságát és művelési ága szerinti használatát a bérleti szerződéd után.

Visszajelzésüket és szíves együttműködésüket előre is köszönöm!

Tisztelettel:

Éliás Péter

dr. Auer Zsolt Dénes <auerzsolt@vertessomlo.hu> ezt írta (időpont: 2024. febr. 12., H 8:43):

Tisztelt Éliás Péter!

Csatoltan megküldöm Vértessomló Község Önkormányzat Képviselő-testületének döntéséről készült határozati kivonatot.

Tisztelettel:

 dr. Auer Zsolt Dénes
 jegyző

Vértessomlói Közös Önkormányzati Hivatal

2823 Vértessomló, Rákóczi Ferenc utca 63.

Telefon: 34/593-444

From: Péter Éliás [mailto:peterneknagy@gmail.com]

Sent: Monday, January 8, 2024 10:09 AM

To: hivatal@vertessomlo.hu

Subject: Vételi ajánlat

Tisztelt Polgármester Úr és Vértessomlói Képviselő Testület!

Éliás Péter (születési hely, idő: Komárom, 2001. december 20.; anyja neve: Kovács Gabriella; lakcíme: 2823 Vértessomló, Szabadság tér 15.) ezúton benyújtom a Vértessomló külterület 065/18 hrsz. alatti ingatlan Vértessomló Község Önkormányzata tulajdonában lévő 1/1 tulajdoni hányadára a vételi ajánlatot.

Csatolom továbbá földműves minőségem igazolására a földműves nyilvántartásba vételről szóló határozat másolatát.

Elővásárlási jogosultságom a Vértessomló külterület 065/18 hrsz. alatti ingatlan vonatkozásában jelenleg a Földforgalmi törvény 18. § (1) bekezdés d) pontja alapján, mint helyben lakó földműves, és a Földforgalmi törvény 18. § (4) bekezdés b) pontja (az (1) bekezdés c)-e) pontjában, valamint a (2) és (3) bekezdésben meghatározott jogosulti csoportokon belül az elővásárlásra jogosultak sorrendje a következő: fiatal földműves) alapján áll fenn. Azonban jelezni kívánom, hogy a 2023.11.24. napján kelt adásvételi szerződéssel megvásároltam a szomszédos, Vértessomló külterület 065/17 hrsz. alatti ingatlant. Ezen szerződés vonatkozásában a jóváhagyási eljárás még folyamatban van. Az adásvételi szerződés jóváhagyása esetén a Vértessomló külterület 065/17 hrsz. alatti ingatlan tulajdonjogát megszerzem, úgy elővásárlási jogosultságom a vételi ajánlat tárgyát képező ingatlan vonatkozásában a Földforgalmi törvény 18. § (1) bekezdés c) pontjára - olyan földműves, aki helyben lakó szomszédnak minősül - módosul.

A fent előadottakkal utalni kívánok arra, hogy a vételi ajánlat tárgyát képező Vértessomló külterület 065/18 hrsz. alatti ingatlan megszerzéséhez érdekem fűződik, amely az optimális méretű, gazdaságosan hasznosítható birtoktest kialakulását is elősegíti. Az ajánlatom a Vértessomló külterület 065/18 hrsz. alatti ingatlanra 700000 Ft azaz hétszázezer forint. Amennyiben az eladás lehetséges, de az árat nem találják megfelelőnek úgy kérem tegyenek ajánlatot!

Visszajelzésüket és szíves együttműködésüket előre is köszönöm!

Tisztelettel:

Éliás Péter

Vertessomló Önkormányzatának 5/1994 (04-07) számú rendelete

a település határában helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről

Vertessomló Önkormányzata az 1982. évi 4. törvény erejű rendelet és a 8/1982. (III. 15.) MT rendelet valamint az 1991. évi XX. tv. 85. § alapján az alábbi rendeletet alkotja.

1. §

E rendelet célja:

1. A védetté nyilvánított területek fennmaradását biztosítsa a jelenlegi vagy annál jobb ökológiai állapotban.
2. Megóvja e területek értékes ökoszisztémáit annak növény és állatvilágát egyaránt.
3. A település lakosságának pihenési szórakozási, kirándulási lehetőséget nyújtson a védett terület sérelme nélkül.
4. Az ifjúságnevelési és oktatási alapfeladatok ellátásához biztosítson megfigyelő és bemutató helyeket.
5. A természetvédelem érdekeit a településfejlesztési célkitűzéseinél is figyelembe vegyék.

2. §

A helyi jelentőségű természetvédelmi terület ingatlanyilvántartási adatait az I. számú mell. tartalmazza.

3. §

A helyi természetvédelmi területek alá vont erdők erdőtervi adatait elsődleges rendeltetés szerinti megoszlásban a II.sz. melléklet tartalmazza.

4. §

A természetvédelmi terület védelem alá vonásának indoklását és növény, állatvilágának felsorolását, valamint a szakirodalmat a III. sz. melléklet tartalmazza.

Alapvető védelmi előírások:

1. A TT fenntartását, kezelését, fejlesztését, tudományos kutatását a környező területekkel együtt azokkal összehangoltan kell végezni.
2. A TT-n nem szabad olyan létesítményt elhelyezni és üzemeltetni, mely a táj jellegét védett növény- és állatvilágának élettevékenységét, valamint a TT rendeltetésének belterületét zavarja, vagy veszélyezteti.
3. A TT-n a gazdálkodási /erdő, mező, rét, legelő, vad és vizgazdálkodási/ és egyéb tevékenységet a természetvédelem érdekeinek figyelembevételével azok sérelme nélkül kell végezni.
4. A TT részletes kezelési és fejlesztési szabályait a IV. sz. mellékletben foglalt kezelési szabályzat rögzíti.

6. §.

A védett terület neve: **bucsutér, kálvária-domb, tojásgurító, szegfűdomb** helyi jelentőségű természetvédelmi terület. **templom környéke**

7. §.

Helyi természetvédelmi terület: 0111, 0122/2, 0123/2, 0124, 0125, 0126, 0128/2, 0128/3, 0129/1-2-3-4-5-6-7-8, 078/2.

8. §.

Védett növények:

Védett fák:	kislevelű mezei szilfák	becsült kor	200-250 éves
	1. 17 m magas	1,02 Ø	
Templom körül	2. 20 m magas	0,85 Ø	
	3. 22 m magas	1,1 Ø	
	Kocsányos tölgy	18 m magas	1,54 Ø 200-250 éves
Rákóczi 63. sz.	Nagylevelű hárs	14 m magas	1,6 Ø

9. §

A TT természetvédelmi kezeléséről az Önkormányzat a PRO Vértess Alapítványt bizza meg és a kezelésével kapcsolatos költségekről az Önkormányzat külön rendeletben gondoskodik.

10. §.

A természetvédelemre vonatkozó jogszabályok megsértői az I. szabálysértésekről szóló 17/1968. /I. 14./sz. Kormányrendelet 111. §-ban meghatá-

rozott természetvédelmi szabálysértést követnek el, mely 10.000.- Ft-ig terjedő pénzbírsággal súlyható.

11. §.

Egyéb rendelkezések:

1. A TT határait határjelekkel meg kell jelölni, továbbá utmutató tájékoztató, figyelmeztető táblákat kell kihelyezni.
2. A TT rendeltetését érintő már korábban jóváhagyott területrendezési a /erdő, mező, vad, vízgazdálkodási/ és egyéb közép és hosszutávu terveket felül kell vizsgálni és szükség szerint el kell végezni a TT rendeltetésének megfelelő módosításokat.
3. A természetvédelmi területen levő földrészletek védetté nyilvánítását a földhivataloknak az ingatlannyilvántartásba be kell vezetniük.
4. A védett terület határától számított 1 km-es területen a védett területekre vonatkozó szabályok az irányadók.
5. Az e rendeletben és mellékleteiben nem szabályozott kérdésekben a természetvédelemről szóló 1982. évi 4. tvr. és a végrehajtásáról szóló 8/1992. /III. 15./ MT rendelet vonatkozó részei a meghatározók

12. §

Hatályba léptető rendelkezések

Jelen rendelet kihirdetése napján 1994. április 07-én lép hatályba.

Richter Józsefné
polgármester

Balogné Török Edit
körjegyző

INDOKLÁS

A 400 km²-es Vértes helységeiből 1976-ban 13 km²-t országos védettségű területet jelöltek ki. Sajnos a kialakítás időszakában nem a természeti értékek, hanem a kor-szabta lehetőségek határozták meg a védett terület nagyságát. Így állhatott elő az a helyzet, hogy a déli Vértes gazdaságtalan erdői és részben lebányászott részei (pld. Gánt) védelem alá kerülhettek, még az északi Vértes hűvösebb csapadékosabb klímái részeink kialakult csodálatos - bányászattal még kevésbé érintett - erdei esetében a védelem célkitűzései háttérbe szorultak.

A Vértes északi oldalán jelentős ipari települések találhatók, melyek levegője erősen szennyezett, s emiatt a természetvédelem célkitűzéseivel összhangban álló, kímélő erdőgazdálkodás mellett nagyon fontos az, hogy az itt élő emberek közvetlen közelükben találkozhassanak felüdülési, pihenési lehetőségekkel.

A védett terület kijelölésénél figyelembe vettük az 1991. évi keszthelyi ökológus kongresszus megállapítását - amely teljesen egybecseng saját tapasztalainkkal - számos terület élővilága lassan tönkremegy akkor is, ha látható veszélyforrás nincs a környéken, egyszerűen a védett terület kicsinsége miatt. Korábban a természetvédelmi területek határait meglehetősen szűkkeblően, a gazdálkodók érdekében maximális vagy túlzott figyelembevételével határozták meg. Védőzóna-sok helyen nincs, a legértékesebb területeink közvetlen közelében bárki azt tehet, amit akar, ezért is látjuk fontosnak viszonylag nagyobb terület védelmét.

Az északi Vértes részben még érintetlen területeinek, természeti értékeinek megóvása és ökológiai alapon történő hasznosítása csak átfogó, a többcélú hasznosítást kordináló védelemmel lehetséges.

Földtani értékek

A védett terület - mint a Vértes hegység egésze - geológiai szempontból viszonylag egységes felépítésű. Az alaphegység uralkodó kőzete a felső triász dolomit, alárendeltebb a dachsteini mészkő. E kőzetek nagy területen találhatóak a felszínen. Az úgynevezett földolomit egyik legszebb példája a Csákányos pusztán közelében levő nagycsákányi kőfejtő. Itt a kőzet nagy mennyiségben tartalmazza a triászkor jellegzetes ősmaradványait, nagyméretű 20 cm-t is meghaladó megalodus kőbekeket. A júra időszak kőzetei csak néhány kisebb felszíni foltban jelentkeznek az elterjedtebb kréta kőzetekkel egyetemben, mély fúrásokból ismerik őket.

Az alaphegység felszínének jelentős részét eocén üledékek alkotják. Az eocén márgák mészkővel, ősmaradványokkal rendkívül gazdagok. Jellegzetesek a nummuliteszes - mészkő rétegek, melyek szinte csak mészvázú egysejtűek maradványaiból állnak. Oligocén kőzeteket Vértesomló térségében ismerünk. A pleisztocén lösz nemcsak a peremi területeken, hanem helyenként a terület belsejében is fennmaradt. A hegység erősen tektonizált, saktábla szerűen összetört. A fő törések ÉK-DNY és erre merőleges irányúak. Az e törések mentén kifejlődött völgyek ill, az ezek mentén szétarabolódott rögök határozzák meg a terület mai arculatát. A meredek hegy, ill völgyoldalakból kiemelkedő dolomit szirtek változatos, sokszor bizar alakzatai sokszor értékes tájképi elemeket képviselnek. Annak ellenére, hogy a területe felépítő kőzetek nem ideálisak barlang-képződésre, számos kisebb - elsősorban kőfülke jellegű - barlanggal találkozhatunk. (Nagy Csákányi kőfülke, Eperhegyi odu, Vörösluk, Vadorzói barlang, Mária szakadék barlangjai)

Talajviszonyok:

Az erózióknak kitett lejtőket dolomitkopárokat váztalajon borítják - típusaik közül is leggyakoribb sekélyes felaprózott sziklás, köves váztalaj. A Zuppatető és a Nagy Széna hegy kopárjain ezen a talajon értékes sziklagyepek alakultak ki.

Jellemzőbb növényfajok: magyar gurgolya
 árvalányhaj fajok
 kései szekfű
 szürkés ördög szem
 kékes borkóró

A hegység nagyobb részén barna erdőtalajokkal találkozhatunk.

Növény földrajzi jellemzés:

A területen rendkívül gazdag pontusi - mediterrán növényzetet találunk. Különlegesség a sziklai sulyoktáska, vértesi imola. A vértesi növény földrajzilag Pannonicum flóra tartomány, bakonyicum flóra vidékéhez, vesprémiense flóra járáshoz sorolható. Erdészeti szempontból a Vértesi erdőgazdasági tájhoz tartozik. Jellegzetes fás növényei, melyek még nagyszámban találhatóak a lisztes berkenyék gazdag alaksorozatai: (Sorbus fajok)

A délies lejtők jóval meredekebbek, mikroklímájuk szárazabb, ennek megfelelően xerotherm tölgyesek, kartszbokor erdők, sziklagyepek, lejtősztyepppek jellemzik a növényzetet.

Xerotherm tölgyesek uralják általában a platók zömét is.

Az északi lejtőkön főleg cseres-tölgyesek találunk. A meredekebb lejtőkön kis kiterjedésben fordul elő törmelék-lejtő erdő és juharos szurdokerdő.

Dolomiton gyertyános-tölgyest csakis igen kis kiterjedésben találhatunk.

A terület legfőbb értékeit sziklagyepek, sziklafüves sztyepp lejtők és a velük szoros közelségben álló karsztbokor erdők, száraz tölgyesek és hűvösebb klímájú: szurdok erdők adják.

NYILT DOLOMITSZIKLA GYEP (SESELEO-FESTUCETUM-PALLETIS)

Ez a tájképileg is nagyon szép növénytársulás elsősorban a Zuppa és Nagyszénahegy DNY-i oldalán jelenik meg, talán a legszebb állományát a Cseresznyés árok fölötti részen találjuk, de számos kisebb nagyobb foltot alkot a Nagy-, és a Naphegy ÉK-i lejtőjén is. Általában lokálisan szoros kapcsolatban találjuk a következő társulással

SZIKLAFÜVES LEJTŐSZTYEPP (CHRYSOPOGONO - CARICETUM HUMILIS)

Ez a társulás kevésbé meredek lejtőn esetleg platószeleli helyzetben fejlődik ki. Ez jóval nagyobb területen található és gyakran karszt bokor erdővel alkot mozaikot. E két társulásban található legnagyobb fajszámú védett növényeket: tavaszi hérics, kövér daravirág, törpe nőszirm, hangyabogánca és sömörös kosbor. Sziklafüves lejtősztyeppen találtuk a kis holdruta többszáz egyedét, egymástól meglehetősen távol, tehát csaknem minden élőhelyen előfordulhat ez a ritkaság. A nem védett ritkaságok közül egy kis keresztvirágú fajta sulyoktáskát emeljük ki, amely a vértesi dolomitról a Zuppahegyre még áttérjed, de a szomszédos Lóingató hegyről már hiányzik. Ez a mediterráneumban elterjedt növény itt éri el areája É-i határát.

ZÁRT DOLOMITSZIKLAGYEP (BROMETUM ERECTI)

Ez a nagyon szép és ritka növénytársulás viszonylag kis helyen a Zuppa hegyen található meg, tipikus fejlődési formájában. Itt fordul elő néhány fő henye boroszlán, vitézvirág és kékes borkóró is.

KARSTBORKORERDŐK XEROTHERM TÖLGYESEK (CERASO-QUERCETUM, COTINO-QUERCETUM, ORNO-QUERCETUM)

Egymástól élesen el nem különülő társulások ezek, a kitettségtől, alajmélységtől függően a karsztborkorerdők és száraz tölgyesek fokozatosan mennek át egymásba. Csereszömörccs karsztborkorerdőt a D-i vértessel ellentétben - csak igen keveset találunk, ilyen pl. a Naphegy tetejének É-i pereme. Annál nagyobb területet borít be a két másik társulás a sztyeppfoltokat, sziklagyepeket mindig ezek szegélyezik. Jellemző védett növényei a fehér madársisak, a nagyzerjófű, magyar zergevirág, tarka nőszirm, bíboros kosbor és a gerecsei berkenye.

SZÁLERDŐK: CSERES TÖLGYESEK (QUERCETUM PATRAEAE CERRIS) GYERTYÁNOS TÖLGYESEK (QUERCETO- CARPINETUM) SZURDOKERDŐK (PHYLLITIDI - ACERETUM), SZIKLAERDŐK (MERCURIÁLI TILIETUM) BÜKKÖSÖK (QUERCETO-FAGETUM)

A D-i részeket a cseres-tölgyes uralja, ezen állományok zömmel szépek, azonban a platók közelében nagy területeket vágtak ki most különböző korú újulat van ott. Szurdok és sziklaerdők szorványosan fordulnak elő ott. (Gímpáfrány, erdei holdviola) A bükkösök százalékos aránya a század elején még sokkal nagyobb volt. A Szár Szárligettől É-ra található állományok szinte mindegyike szép példája a természetközeli elegyes bükkösöknek. Itt többszintes elegyfajokban gazdag erdőt alakítottak ki. Az erdőnevelési eredmények az egész országra iránymutatóak, de mivel kevés helyen láthatunk hasonlót, ezért ezek a területek kiemelten értékesek természetvédelmi szempontból. Az itt talált kísérőfajok a következők: gyertyán, kislevelű hárs, hegyi juhar, rezgőnyár, kocsánytalan tölgy, berkenyék, stb. Az erdőkben szorványosan ugyan, de mindehol előfordul babérboroszlán. A bükkösök jó része nehezen újul, ez is jelzi, hogy az állományok jelentős része termőhelyének határán nő. Ott ahol magról megfelelő újulat keletkezik a legkörültekintőbben kell eljárnia az erdésznek. Ezek a társulások az É-i Vértessé legjelentősebb természeti értékei közé tartoznak. Nagy biodiverzitásuk, erdőképük, az itt élő számos védelemre szoruló számos növény és állatfaj indokoltá teszik, hogy kiemelten foglalkozzunk velük. A bükkösökben a gerincek talaján bükkös karszterdőt találunk, ezek általában véderdők, erózióknak kitett talajok védelmét szolgálják. Elegyfajok: cser, virágoskóris, mezei juhar, barkóca, berkenye kisfajok, egy-két helyen csereszömörce, sajmegy, som, stb. A lejtő törmelékes talajokon a bükkös sziklaerdők alkotnak értékes állományokat. A társulás fő jellemzője az erdei gyümölcsök fajgazdagsága: vadkörte, vadalma, cseresznyék, berkenyék, mind-mind előfordulnak itt. A fenti társulások találhatóak a következő területeken: Mária-szakadék, Vadórzóvölgy, Vinya bükk, Stájer-erdő.

Gyertyános tölgyesek: A fő probléma az elgyertyánosodás és az elegyfajok kiirtása. Ennek ellenére több helyen található a helyes erdőnevelésre iskolapéldákat, az úde vízgazdálkodás mély termőrétegű talajokon növő gyertyános tölgyeseket, melyben többszintű fajgazdag életközösségek (bükk, kislevelű hárs, barkóca, berkenye, rezgőnyár) alakultak ki. Ugyanezen részeken számos idős, matuzsálem korú faóriással is találkozhatunk (Körtvélyes puszta környéke). Kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk az itt található felhagyott 250 éves legelőerdőt.

Éger liget erdők: kiterjedésük csekély, fajgazdagságuk miatt értékeik mégis jelentősek. Szarvaskút, mocsárrét helyeken találkozhatunk velük. Értékes védett növényeik: buglyos szegfű, fehér zászpa, szegfűbogyó és a különböző kosbor félek.

A terület bejárása során és a szakirodalom alapján az É-i Vértesben előforduló védett növények listája sz. mellékletben található.

Állatvilág:

A terület állatvilága rendkívül gazdag.

Külön kiemelendő a világon végveszélyben levő fokozottan védett fajok közül a parlagi sas és kerecsensólyom, valamint a szintén fokozottan védett kígyászölyv fekete gólya, uhu gyurgyalag és kövirigó fészkelése. E madárfajok élettevékenységének és zavartalan költésének biztosítása a védett terület rendkívül fontos alapfeladata.

Az É-i Vértesben költő összes madárfajok száma meghaladja 80-at és e fajgazdagsága miatt a Vérteshegység közvetlen környéke szerepel Európa 2000 legjelentősebb madárélőhelye között is.

Az emlősök közül gyakori a nyuszt, vadmacska, borz, sőt Tatabánya térségéből hiúz előfordulási adat is van.

Az előzőekben felsoroltak alapján a terület olyan értéket képvisel, melyet az 1982-es évi IV. tvr. alapján védetté kell nyilvánítani.

Az Észak Vértésben előforduló védett növény és állatfajok listája

Védett növények:

Agárkosbor	Orchis morio
Apró nőszirm	Iris pumila
Árlevelű len	Linum tenuifolium
Babérborszlán	Daphne laureola
Bíboros kosbor	Orchis purpurea
Bodzaszagú ujjaskosbor	Dactylorhiza sambucina
Borzás vértő	Onosma visianii
Buglyos szegfű	Dianthus superbus
Csinos árvalányhaj	Stipa pulcherrima
Délvigéki árvalányhaj	Stipa eriocalis
Erdei borkóró	Thalictrum aquilegiifolium
Erdei gólyaorr	Geranium sylvaticum
Erdei szellőrózsa	Anemone sylvestris
Ezüstaszott	Paronychia cephalotes
Fanyarka	amanchier ovalis
Farkasölő sisakvirág	Aconitum vulparia
Fehér madársisak	Cephalanthera alba
Fekete kökörccsin	Pulsatilla pratensis ssp. nigricans
Gérbics	Limodorum abortivum
Gímpáfrány	Phyllitis scolopendrium
Gombos varjúkőröm	Phyteuma orbiculare
Hangyabogáncs	Jurinea mollis
Harangláb	Aquilegia vulgaris
Henye boroszlán	Daphne cneorum agg.
Homoki nőszirm	Iris arenaria
Homoki vértő	Hippophae rhamnoides
Illatos hagyma	Allium suaveolens
Kardos madársisak	Cephalanthera longifolia
Kékes borkóró	Thalictrum minus ssp. pseudominus
Kétlevelű sarkvirág	Platanthera bifolia
Kis holdruta	Botrychium lunaria
Kövér daravirág	Draba lasiocarpa
Leánykökörccsin	Pulsatilla grandis
Lisztos berkenye (21 kisfaj)	Sorbus spp.
Madárfészek	Neottia nidus-avis
Magyar gurgolya	Seseli leucospermum
Magyar zergevirág	Doronicum hungaricum
Mohos csitri	Moehringia muscosa
Nagy pacsirtafű	Polygala major
Nagyezerjófű	Dictamnus albus
Nagylevelű madárbirs	Cotoneaster tomentosus
Pázsitos nőszirm	Iris graminea
Pikkelypáfrány	Ceterach officinarum
Piros madársisak	Cephalanthera rubra
Pusztai meténg	Vinca herbacea
Sápadt kosbor	Orchis pallens
Sárga koronafürest	Coronilla coronata
Sárga kövirózsa	Jovibarba hirta agg.
Selymes boglárka	Ranunculus illyricus
Selymes peremizs	Inula oculus-christi

Sömörös kosbor
Sulyoktáska
Szent László-tárnics
Sziklai ternye
Szürkés ördög szem
Tarka kosbor
Tarka nőszirm
Tarka nádtippán
Tavaszi hérics
Terpedt koronafürt
Turbánlilium
Vitézvirág

Orchis ustulata
Aethionema saxatile
Gentiana cruciata
Alyssum saxatile
Scabiosa canescens
Orchis tridentata
Iris variegata
Calamagrostis varia
Adonis vernalis
Coronilla vaginalis
Lilium martagon
Anacamptis pyramidalis

Védett állatok:

Éti csiga
Imádkozó sáska
Hangyaleső
Aranyos bábrabló
Kis szarvasbogár
Szarvasbogár
Holdszervű ganéjtúró
Orrszarvú bogár
Daliás cincér
Gyászincér
Havasi cincér
Nagy Höscincér
Kardoslepke
Kis apollólepke
Dolomit kéneslepke
Nappali pávaszem
Halálfejes lepke
Barna varangy
Barna ásóbéka
Erdei béka
Kecskebéka
Leveli béka
Zöld varangy
Fali gyík
Fürge gyík
Lábatlan gyík
Zöld gyík
Erdei sikló
Rézsikló
Vizisikló
Balkáni fakopáncs
Barna rétihéja
Barátposzáta
Barázdabillegető
Berki tücsökmadár
Búbos pacsírtá
Búbosbanka
Cigány csaláncsúcs
Citromsármány
Csicsörke

Helix pomatia
Mantis religiosa
Myrmeleon formicarius
Calosoma sycophanta
Dorcus parallelipedus
Lucanus cervus
Copris lunaris
Oryctes nasicornis
Acanthocinus aedilis
Morimus funereus
Rosalia alpina
Gerambyx cerdo
Iphiclides podalirius
Parnassius mnemosyne
colias shrysotheme
Inachis io
Acherontia atropos
Bufo bufo
Pelobates fuscus
Rana dalmatina
Rana esculenta
Hyla arborea
Bufo viridis
Podarcis muralis
Lacerta agilis
Anguis fragilis
Lacerta viridis
Elaphe longissima
Coronella austriaca
Natrix natrix
Dendrocopos syriacus
Circus aeruginosus
Sylvia atricapilla
Motacilla alba
Locustella fluviatilis
Galerida cristata
Upupa epops
Saxicola torquata
Emberiza citrinella
Serinus serinus

Csilpcsalp-füzike

Csóka

Csuszka

Darázsölyv

Egerészölyv

Erdeti fülesbagoly

Erdei pacsirta

Erdei pityer

Erdei pityer

Erdei szürkebegy

Énekes rigó

Fekete harkály

Fekete rigó

Függőcinege

fülemüle

Pürj

Füsti fecske

Hantmadár

Házi rozsdafarkú

Héja

Holló

Kabasólyom

Kakukk

Karvaly

Karvalyposzáta

Kenderike

Kerti poszáta

Kerti rozsdafarkú

Kékcinege

Kék galamb

Kis fakopáncs

Kis légykapó

Kis posztáta

Közép fakopáncs

Lappantyú

Léprigó

Macskabagoly

Meggyvágó

Mezei pacsirta

Mezei poszáta

Molnárfecske

Nagy fakopáncs

Nádi sármány

Nyaktekercs

Ökörszem

Örvös légykapó

Úszapó

Parlagi pityer

Parti fecske

Réti pityer

Réti tücsökmadár

Rozsdás csaláncsúcs

Rövidkarmú fakusz

Phylloscopus collybita

Corvus monedula

Sitta europaea

Pernis apivorus

Buteo buteo

Asio otus

Lullula arborea

Fringilla coelebs

Anthus trivialis

Prunella modularis

Turdus philomelos

Dryocopus martius

Turdus merula

Remiz pendulinus

Luscinia megarhynchos

Coturnix coturnix

Hirundo rustica

Oenanthe oenanthe

Phoenicurus ochruros

Accipiter gentilis

Corvus corax

Falco subbuteo

Euculus canorus

Accipiter nisus

Sylvia nisoria

Carduelis cannabina

Sylvia borin

Phoenicurus phoenicurus

Parus cearuleus

Columba oenas

Dendrocopos minor

Ficedula parva

Sylvia curruca

Dendrocopos medius

Caprimulgus europaeus

Turdus viscivorus

Strix aluco

Coccothraustes coccothraustes

Alauda arvensis

Sylvia communis

Delichon urbica

Dendrocopos major

Emberiza schoeniclus

Jynx torquilla

Troglodytes troglodytes

Ficedula albicollis

Aegithalos caudatus

Anthus campestris

riparia riparia

Anthus pratensis

Locustella naevia

Saxicola rubetra

certhia brachydatyla

Sárgarigó
Sordély
Széncinege
Szürke küllő
Szürke légykapó
Tengelic
Tövisszúró gébics
Vadgerle
Vörös vércse
Vörösbegy
Zöld küllő
Zöldike
Sün
Erdei cickány
Keleti cickány
Közönséges vízicickány
Mezei cickány
Törpecickány
Vakondok
Hegyesorrú denevér
Kis patkósorrú denevér
Korai denevér
Közönséges denevér
Erdei pele
Mogyorós pele
Nagy pele
Mókus
Úrge
Borz
Hermelin
Menyét
Molnárgörény
Nyuszt
Vadmacska

Oriolus oriolus
Miliaria calandra
Parus major
Picus canus
Muscicapa striata
Carduelis carduelis
Lanius collurio
Streptopelia turtur
Falco tinnunculus
Erithacus rubecula
Picus viridis
Carduelis chloris
Erinaceus concolor
Sorex araneus
Crocidura suaveolens
Neomys fodiens
Crocikura leucodon
Sorex minutus
Talpa europea
Myotis blythi oxignathus
Rhinolophus hipposideros
Nyctalus noctula
Myotis myotis
Dryomys nitedula
Muscardinus avellanarius
Glis glis
Sciurus vulgaris
Citellus citellus
Meles meles
Mustela erminea
Mustela nivalis
Mustela eversmanni
Martes martes
Felis sylvestris

Fokozottan védett állatok:

Barna kánya
Fehérhátú fakopáncs
Fekete gólya
Gyöngybagoly
Gyurgyalag
Haris
Kerecsensólyom
Kígyászölyv
Kövirigó
Kuvik
Parlagi sas
Uhu

Milvus migrans
Dendrocopos leucotos
Ciconia nigra
Tyto alba
Merops apiaster
Crex crex
Falco cherrug
Circus gallicus
Monticola saxatilis
Athene noctua
Aquila heliaca
Bubo bubo

IV. sz. melléklet

Irányelvek
a helyi jelentőségű természetvédelmi terület kezeléséhez.

1.) Tervek jóváhagyása, engedélyezési eljárás

- a.) A helyi jelentőségű természetvédelmi terület (Továbbiakban TT) területét és rendeltetését érintő vagy befolyásoló tervek jóváhagyásához, illetve módosításához hatósági engedélyek kiadásához az első fokú Természetvédelmi Hatóság (továbbiakban Természetvédelmi Hatóság) hozzájárulása szükséges. Az Engedélyező Hatóságnak az engedély kiadásával egyidejűleg a Természetvédelmi Hatóságot tájékoztatnia kell.
- b.) A TT rendeltetését érintő már jóváhagyott rendezési és egyéb terveket továbbá hatósági engedélyeket az illetékes hatóságnak a Természetvédelmi Hatóság bevonásával felül kell vizsgálni, szükség esetén a TT rendeltetésének megfelelő módosításokat el kell végezni.

2.) Földhasználat

- a.) A TT-en művelési ág megváltoztatásához, valamint földnyilvántartási földrészletek alakjának és terjedelmének módosításához a TV.-i Hatóság hozzájárulása szükséges.
- b.) Erdő, rét, legelő művelési ágának megváltoztatásához csak kivételes esetben és csak a TT érdekeinek megfelelően szabad hozzájárulni.

3.) Területfelhasználás, létesítmények elhelyezése

- a.) A TT-en minden területfelhasználás, telek alakítás, létesítmények elhelyezése és használatba vétel engedélyezéséhez a TV.-i Hatóság hozzájárulása szükséges.
- b.) A TT-en elsősorban természetvédelmi kutatási és oktatási rendeltetésű létesítmények helyezhetők el.
- c.) Újabb létesítmények tervezésekor és elhelyezésekor különös gondot kell fordítani azok jellegének tájba illő megválasztására.

4.) A közlekedés szabályozása

- a.) A TT-en a gépjármű forgalom csak a közutakon, illetőleg erre a célra kijelölt egyéb utakon megengedett.
- b.) Gépjárművel parkírozni csak kijelölt helyeken szabad.
- c.) Az a.) pontban foglaltak nem vonatkoznak termelési, kezelési, és hatósági feladatokat ellátó gépjárművekre.
- d.) A természeti értékek bemutatására szolgáló utakat, ösvényeket és pihenő erdőket a természetvédelmi kezelő a terület tulajdonosával (kezelőjével) egyetértésben jelöli ki.
- e.) A látogatók csak a kijelölt utakon, ösvényeken közlekedhetnek.
- f.) A közlekedés szabályozását, korlátozását útmutató táblákon kell ismertetni.

5.) Vizügyi előírások

- a.) A TT-re kiható vízügyi munkák, vízi létesítmények és vízhasználat engedélyezéséhez a TV.-i Hatóság hozzájárulása szükséges.

6.) Rétek, legelők kezelése

- a.) A rétek és legelők művelési águknak megfelelően továbbra is hasznosíthatók.
- b.) A réteket, legelőket feltörni nem szabad, beerdősíteni csak TV.-i érdekből lehet.

7.) Szántók, gyümölcsösök, szőlők hasznosítása

A TT-én levő szántók, gyümölcsösök, szőlők továbbra is művelési águknak megfelelően hasznosíthatók. Az itt végzett növényvédelmi munkák összhangban kell álljanak a TT rendeltetésével.

8.) Erdők kezelése

- a.) A TV.-i területen levő erdők kezelését az erdőgazdasági üzemtervek szabályozzák, melynek készítésekor a TV.-i Hatóság szakhatóságként vesz részt a védelmi érdekek képviselőjének céljából.
- b.) A TT rendeltetését érintő már elkészült, jóváhagyott üzemterveket felül kell vizsgálni és a természetvédelem érdekeinek megfelelően kell végrehajtásuk során eljárni.
- c.) A TT-n levő erdőket az erdőgazdasági üzemtervekben TV.-i rendeltetésre kell besorolni. /1961. évi VII. tv. és a végrehajtásáról szóló 73/1981. (XII. 29.) MT és 27/1981. (XII. 29.) MÉM rendelet alapján/
E rendeltetés változás nem érinti a gazdálkodó eddigi gazdasági célú elsődleges rendeltetésének teljes megváltoztatását.
- d.) A TT-en közjóléti rendeltetésű erdők elsődleges rendeltetése nem változik, az új területek bevonása e kategóriába az üzemtervi tárgyalások során lehetséges.
- e.) A TT-en levő erdők faállományának vágásérettségi korát a fatermesztést szolgáló faállományokénál magasabban kell meghatározni, hogy még felújulást biztosító csíráképes magtermést adjanak.
- f.) Az erdőgazdálkodás során a táj képét és az itt élő növény- és állatvilágot legkevésbé zavaró módszereket eljárásokat kell alkalmazni. A véghasználatra kerülő tölgy, bükk állományokat fokozatos felújító vágással kell felújítani, de meg kell kísérelni egyes fafajok esetében a szálaló vágásos üzemmód bevezetését! Egyéb állományok véghasználatára és erdőtelepítés során - figyelembe véve a termőhelyi adottságokat is - megfelelő őshonos fafajokat kell alkalmazni.
- g.) A TT nem őshonos fafajú erdeit folyamatosan meg kell kísérelni őshonos fafajokkal lecserélni.
- h.) A kedvelt kiránduló helyek, valamint rétek, legelők, utak, barlangok környékén a táj adottságait figyelembevéve meg kell hagyni az idős faállományokat.

- i.) Óvni kell a nagyméretű különleges fajú vagy alakú fákat. Ezekre a védett fa kategóriába felsoroltak a meghatározók.
- j.) Az itt nem szabályozott kérdésekben az 1961. évi VII. tv. és végrehajtásáról szóló 73/1981. (XII. 29.) MT 27/1981. (XII. 29.) MÉM valamint az 1984. évi 4. tvr. és végrehajtásáról szóló 8/1982. (III. 15) MT rendelet vonatkozó szabályai a meghatározók.

9.) Vadon élő állatok és növények védelme

- a.) A TT vadon élő állatvilágának - a vadászható vadfajok kivételével - minden faja védett, azokat gyűjteni, elpusztítani, élettevékenységükben zavarni nem szabad.
- b.) A parlagi sas kerecsen és vándorsólyom kigyászölyv, feketególya, valamint uhu fészkelő helyei védelmére legalább 20 h-os teljes védelmet biztosító területet kell kijelölni.
- c.) A b.) pontban meghatározott és egyéb sólyom fajok fészkelő-helyén költési és fióka nevelési időben erdőgazdasági tevékenység (fakitermelés, szállítás, erdősítés) csak a TV.-i Hatóság előzetes hozzájárulásával végezhető.
- d.) A b.) és c.) pontban meghatározott madarak fészkelő helyének számítanak az úgynevezett váltó fészkek is és e területek kijelölését és módosítását a TV.-i Hatóság a terület tulajdonosával (kezelőjével) határozza meg.
- e.) A b.) és c.) pontban foglalt területekre költési és fiókanevelési időben belépni és ott tartózkodni fényképezni, filmezni, megfigyelést végezni a TV.-i kezelő szerv engedélyével szabad.
- f.) A TT vadontermő növényeit (gumólyát, gyöktörzsét, magját stb.) kiszedni elpusztítani nem szabad. E korlátozás a 6.) és 8.) pontban szabályozott engedélyezett tevékenységekre nem vonatkozik.
- g.) A TT-re tájidegen állat és növényfajokat betelepíteni nem szabad. Ez alól felmentést az TV.-i Hatóság adhat.

10.) Vadállomány kezelése

- a.) A TT-en a vadászatra jogosultnak a vadállomány kezelését a TV.-i érdekek figyelembevételével készített vadgazdasági üzemterv szerint kell végezni. Az üzemterv, valamint az éves vadgazdálkodási terv készítésénél a TV.-i Hatóság szakhatóságként vesz részt.
- b.) A TT-en a vadgazdálkodási üzemtervben és éves tervben meghatározott vadlelövést, befogást el kell végezni.
- c.) A TT ritka ragadozó madarai fészkelőhelyeinek védelmére kijelölt területeken a költési és fiókanevelési időszakban III. 1. - VIII. 1. között vadászati tilalom lép életbe.
- d.) A vadkárok megelőzése és mérséklése a TT ökológiai rendszerű vadászati hasznosítása a vadászatra jogosult feladata.

11.) Bányászat

- a.) A bányatelek nélküli kisüzemű kőbányákat a területileg illetékes bányakapitányságnak és bányaművelést engedélyező hatóságoknak a TV.-i Hatóság bevonásával felül kell vizsgálni és gondoskodni kell a TV érdekeinek érvényesítéséről.
- b.) Új bányatelek létesítése a TT-en és határától számított 1 km-es vonzáskörzetben csak a TV.-i Hatóság hozzájárulása esetén lehetséges.
- c.) Gondoskodni kell a már felhagyott bányák a bányatörvény rendelkezéseinek megfelelő rendezéséről.
- d.) A TT-t érintő bármi nemű feltáró vagy kutatási célokat szolgáló fúrás csak a TV.-i Hatóság engedélyével lehetséges.

12.) Földtani értékek védelme

A TT-en található felszíni és felszín alatti földtani értékeket minden károsítástól, átalakítástól védeni kell.

13.) Vegyszerek alkalmazása

- a.) A kártékony és túlszaporodott élő szervezetek elleni védekezést úgy kell végezni, hogy a természetes egyensúlyt, más vadon élő védett állat és növényfajt ne veszélyeztessen. A szükséges növény-védelmi munkákat a mindenkor érvényben levő növény-védelmi és természetvédelmi előírások pontos betartásával kell végezni.
- b.) A TT-en műtrágya nem használható.
- c.) Az a.) pontban meghatározott tevékenységre a TV.-i Hatóság egy alkalomra szóló engedélye szükséges.

14.) Tájvédelem

- a.) Gondoskodni kell a TT-ben levő létesítmények, épületek, építmények, berendezések állagának megóvásáról és környezetük rendben tartásáról.
- b.) A táj természetes jellegét zavaró nem üzemeltetett létesítményeket meg kell szüntetni.
- c.) Fokozott figyelmet kell fordítani a vonalas létesítmények távvezeték, utak felülvizsgálatára, új létesítmény a TT-ben a TV.-i Hatóság engedélyével helyezhető el.
- d.) A TT-en szemetet lerakni tilos.

15.) Tudományos kutatás, oktatás

- a.) A TT-en zavartalan feltételeket kell biztosítani a természeti és kultúrtörténeti értékek kutatásához és feltárásához, valamint az oktatásban történő felhasználásához.
- b.) A TT-en minden kutatás és kísérlet végzéséhez a TV.-i Hatóság engedélye szükséges.

- c.) A kutatásokról megjelent közleményeket a természetvédelmi kezelő szervnek is meg kell küldeni.
- d.) A kutatások és megfigyelések eredményeivel fejleszteni kell a TT védelmének és kezelésének tudományos szakmai alapjait.

16.) Látogatás, ismeretterjesztés, sport

- a.) A TT természeti és kultúrális értékeinek jellegzetes tájképi szépségeinek megismertetésére a védelemmel összehangolt látogathatóságot kell biztosítani.
- b.) Ismeretterjesztési célból arra alkalmas helyeken tanösvényeket lehet létesíteni, ahol a TT növénytani, állattani és földtani értékeiről szerezhetnek ismereteket a látogatók.
- c.) A látogatás zavaró hatások kiküszöbölését és a védelem célját szolgáló berendezéseket fokozatosan kell létrehozni, meg kell határozni és felhívni rá a figyelmet a szabadon és korlátozottan látogatható területekre.